

STUDII DE ATELIER
CERCETAREA MINORITĂȚILOR
NAȚIONALE DIN ROMÂNIA

WORKING PAPERS IN ROMANIAN
MINORITY STUDIES

MŰHELYTANULMÁNYOK
A ROMÁNIAI KISEBBSÉGEKRŐL

20 / 2009

SZÉKELY ISTVÁN GERGŐ

REPREZENTAREA POLITICĂ
A MINORITĂȚILOR NAȚIONALE
ÎN ROMÂNIA

THE POLITICAL REPRESENTATION
OF NATIONAL MINORITIES
IN ROMANIA

ISPMN

INSTITUTUL PENTRU STUDIAREA
PROBLEMELO R MINORITĂȚILOR
NAȚIONALE

GUVERNUL ROMÂNIEI

STUDII DE ATELIER. CERCETAREA MINORITĂȚILOR NAȚIONALE DIN ROMÂNIA
WORKING PAPERS IN ROMANIAN MINORITY STUDIES
MŰHELYTANULMÁNYOK A ROMÁNIAI KISEBBSÉGEKRŐL

Nr. 20

Székely István Gergő

**REPREZENTAREA POLITICĂ A
MINORITĂȚILOR NAȚIONALE
ÎN ROMÂNIA**

**THE POLITICAL REPRESENTATION
OF NATIONAL MINORITIES
IN ROMANIA**

INSTITUTUL PENTRU
STUDIAREA PROBLEMELOR
MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

Cluj-Napoca, 2009

STUDII DE ATELIER. CERCETAREA MINORITĂȚILOR NAȚIONALE DIN ROMÂNIA
WORKING PAPERS IN ROMANIAN MINORITY STUDIES
MŰHELYTANULMÁNYOK A ROMÁNIAI KISEBBSÉGEKRŐL

■ Nr. 20:

Autor: Székely István Gergő

Titlu: *Reprezentarea politică a minorităților naționale în România*

The political representation of national minorities in Romania

■ Coordonator serie: Bokor Zsuzsa, Horváth István

© INSTITUTUL PENTRU STUDIAREA PROBLEMELOR MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

Cluj-Napoca, 2009

ISSN 1844 – 5489

www.ispmn.gov.ro

■ Lectori: Cosmina Hodoroaga, Virginás Péter (engleză), Sabin Borș, Iulia Hossu (română)

■ Concepție grafică, copertă: Könczey Elemér

■ Tehnoredactare: Sütő Ferenc

■ Tipar: IDEA și GLORIA, Cluj-Napoca

Guvernul României nu își asumă conținutul Studiilor de Atelier. Lucrările sunt elaborate și asumate în exclusivitate de către ISPMN.

■ Székely István Gergő este cercetător politolog la Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, doctorand în politologie, la Central European University, Budapesta.

■ Székely István Gergő is a researcher at the Romanian Institute For Research On National Minorities and a PhD student in political science at Central European University, Budapest.
E-mail: istvanszekely@yahoo.com, i.szekely@ispmn.gov.ro

Abstract

■ Lucrarea este compusă din două părți mari. Prima parte trece în revistă evoluția aspectelor din legislația electorală românească referitoare la minoritățile naționale, atât la nivelul parlamentului cât și la nivelul consiliilor locale și județene. În cea de a doua parte sunt prezentate rezultatele obținute la alegerile parlamentare (1990-2008) și locale (1996-2008) de organizațiile celor 19 minorități naționale din România. De-a lungul celor aproape două decenii trecute din 1990, legislația electorală românească a suferit modificări pozitive dar și negative în ceea ce privește reprezentarea minorităților. Schimbările legislative cu cele mai negative consecințe pentru minorități au fost introducerea (și ulterior mărirea) pragurilor electorale, și stabilirea unor standarde duble privind depunerea candidaturilor pentru organizațiile minorităților reprezentate în Parlament și cele din afara Parlamentului (cu condiții mult mai dificile pentru categoria cea din urmă). Datorită pragurilor mai ridicate, după alegerile din 2000, minoritățile au dispărut din multe consilii locale și – cu excepția maghiarilor și germanilor – complet din consiliile județene. Standardele duble pentru candidatură au atenuat competiția electorală din interiorul minorităților, cimentând monopolul politic al organizațiilor din Parlament asupra comunităților pe care le reprezintă. Dintre aspectele pozitive ale legislației electorale cele mai importante sunt prevederile electorale speciale care facilitează prezența minorităților în forurile decizionale. În timp ce la nivelul Camerei Deputaților reprezentarea minorităților este aproape garantată – trebuie atins doar un prag simbolic pentru a obține un mandat –, la nivelul consiliilor locale acțiunea afirmativă electorală nu este eficientă. Din contră, este vorba de o prevedere prost concepută, care numai că nu este capabilă să contracareze subreprezentarea minorităților, ci poate avea chiar efecte adverse, deoarece poate priva minoritățile de mandate pe care le-ar fi obținut dacă ar fi fost tratate în mod identic cu partidele politice. Având în vedere ineficiența prevederii speciale, caracterul discriminatoriu al condițiilor pentru candidatură și tendința negativă în ceea ce privește subreprezentarea minorităților la nivel local, concluzia studiului este că sistemul românesc de reprezentare al minorităților naționale ar trebui regândit, altfel situația minorităților se poate agrava și mai mult.

■ The paper consists of two main parts. The first part reviews the evolution of the most important aspects of Romanian electoral legislation concerning the representation of national minorities, both at the national and the local level. The second part presents the results obtained by the organizations of 19 minorities from Romania at the national elections (1990-2008) and the elections to the local and county councils (1996-2008). During the two decades that passed since the fall of Communism, Romanian electoral legislation underwent multiple changes, with both positive and negative consequences on the participation of minorities. Among the negative changes we have to mention the introduction (and subsequent raising) of electoral thresholds, and the adoption of double standards regarding candidatures for organizations represented in Parliament and those outside Parliament (obviously, with way more difficult conditions for the latter category). The higher thresholds introduced after 2000 had a negative impact on the number of minority representatives in the local councils, and with the exception of Hungarians and Germans, the minorities disappeared from the county councils. The double standards regarding candidature considerably watered down political competition within the minority communities, almost to the extent of granting political monopoly for the organizations in Parliament over the communities they claim to represent. On the other hand, Romanian electoral laws also contain special rules that provide electoral affirmative action for minorities. In the Chamber of Deputies the presence of minorities is almost guaranteed, due to the existence of special seats that can be obtained by reaching a symbolic alternative threshold. Affirmative action is present at the level of the local councils too, but it is far from being efficient. On the contrary, the special rule at the local level is ill-conceived: it is unable to counteract the underrepresentation of minorities, moreover, it can even deprive them of some seats they would have obtained, had they been treated like the political parties. Taking into account the underrepresentation of minorities (and the negative trend concerning this), the discriminatory nature of the candidature conditions and the inefficiency of the special electoral rule, the conclusions of the study call for a thorough redesign of the Romanian system of minority representation.

Cuprins/Contents

REPREZENTAREA POLITICĂ A MINORITĂȚILOR NAȚIONALE ÎN ROMÂNIA	5
Introducere	5
1. Evoluția legislației românești privind reprezentarea minorităților	7
1.1. Legislația la nivelul Parlamentului	7
1.2. Legislația referitoare la alegerile locale	11
2. Reprezentarea minorităților naționale la nivelul Parlamentului și la nivel local	
– rezultatele obținute de minorități la alegerile dintre 1990-2008	15
2.1. Albanezii, 1996-2008	16
2.2. Armenii, 1990-2008	17
2.3. Bulgarii, 1990-2008	18
2.4. Croații (carașovenii), 2000-2008	20
2.5. Evreii, 1996-2008	21
2.6. Germanii, 1990-2008	22
2.7. Grecii, 1990-2008	25
2.8. Italienii, 1992-2008	26
2.9. Macedonenii, 2000-2008	28
2.10. Maghiarii, 1990-2008	29
2.11. Polonezii, 1990-2008	35
2.12. Romii, 1990-2008	37
2.13. Rușii lipoveni, 1990-2008	42
2.14. Rutenii, 2000-2008	43
2.15. Sârbii, 1990-2008	44
2.16. Slovaci și cehii, 1990-2008	45
2.17. Tătarii, 1990-2008	47
2.18. Turcii, 1990-2008	49
2.19. Ucrainenii, 1990-2008	51
Concluzii	53
Bibliografie	57
THE POLITICAL REPRESENTATION OF NATIONAL MINORITIES IN ROMANIA	59
Introduction	59
1. The evolution of Romanian legislation regarding the minorities' representation	61
1.1. The legislation at the level of Parliament	61
1.2. The legislation concerning local elections	65
2. The representation of national minorities on parliamentary and local levels	
– the results obtained by minorities between 1990 and 2008	70
2.1. Albanians, 1996-2008	71
2.2. Armenians, 1990-2008	72
2.3. Bulgarians, 1990-2008	73
2.4. Croatians (Krashovani), 2000-2008	76
2.5. Jews, 1996-2008	77
2.6. Germans, 1990-2008	78
2.7. Greeks, 1990-2008	81
2.8. Italians, 1992-2008	83
2.9. Macedonians, 2000-2008	85
2.10. Hungarians, 1990-2008	86
2.11. Poles, 1990-2008	92
2.12. Roma, 1990-2008	94
2.13. Lippovan Russians, 1990-2008	100
2.14. Ruthenians, 2000-2008	101
2.15. Serbians, 1990-2008	102
2.16. Slovaks and Czechs, 1990-2008	104
2.17. Tartars, 1990-2008	105
2.18. Turks, 1990-2008	107
2.19. Ukrainians, 1990-2008	109
Conclusions	111
Bibliography	116

REPREZENTAREA POLITICĂ A MINORITĂȚILOR NAȚIONALE ÎN ROMÂNIA

Introducere

■ Unul dintre drepturile esențiale ale persoanelor aparținând minorităților naționale este participarea efectivă la deciziile politice, în special în domeniile care îi privesc direct. Acest principiu este enunțat și în cel mai important tratat internațional referitor la minorități, Convenția-cadru pentru Protecția Minorităților Naționale.¹ Tratatul, ratificat și de România, încurajează statele să adopte măsuri pentru a crea condițiile participării efective a minorităților, ceea ce poate necesita uneori introducerea unor soluții speciale, care să faciliteze reprezentarea acestora în diferitele structuri decizionale.

Importanța participării efective a minorităților la deciziile politice a fost subliniată și de Înalțul Comisar pentru Minoritățile Naționale al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE). La solicitarea acestuia, au fost elaborate, în 1999, Recomandările de la Lund cu privire la Participarea Efectivă a Minorităților Naționale la Viața Publică,² în care statelor li s-a propus adoptarea unui sistem electoral care să faciliteze reprezentarea minorităților atât la nivel central, cât și la nivel regional sau local.³

În România, nu mai puțin de nouăsprezece minorități naționale sunt reprezentate în Camera Deputaților în momentul de față, ceea ce plasează țara noastră pe poziții fruntașe din acest punct de vedere. Cu puține excepții, minoritățile din România sunt reprezentate și la nivel local, însă acestui subiect i s-a dedicat mult mai puțină atenție. Scopul acestui capitol este de a prezenta și a evalua evoluția reprezentării minorităților naționale din România, atât la nivel național cât și la cel local, începând cu 1990 până la ultimele alegeri din 2008. În ceea ce privește nivelul local și cel județean, acest studiu reprezintă probabil prima încercare de a analiza acest fenomen în mod sistematic, în perspectivă longitudinală, cu un accent deosebit pe problematica subreprezentării minorităților.

Calitatea reprezentării este un concept cu sensuri multiple. În studiul ei clasic despre conceptul reprezentării publicat în 1967, Hanna Pitkin distinge între două tipuri de reprezentare (vezi Pitkin 1967). A reprezenta se poate referi la a fi prezent în locul cuiva, a-i ține locul cuiva (*standing for*), dar și la a acționa pentru cineva sau în interesul cuiva (*acting for*). Primul sens al noțiunii se referă la o reprezentare strict descriptivă, criteriul evaluării fiind asemănarea dintre reprezentanți și cei reprezentați în ceea ce privește unele caracteristici ascriptive cum ar fi sexul, etnia, religia sau rasa. În acest sens, acțiunile sau faptele reprezentantului nu au nicio importanță. În schimb, cel de-al doilea sens al reprezentării se concentrează nu pe ceea ce sunt reprezentanții, ci pe ceea ce fac aceștia, pe acțiunile sau faptele lor. Întrebarea este dacă reprezentanții acționează într-adevăr în interesul celor pe care îi reprezintă. Astfel, al doilea sens al noțiunii presupune criterii mai substanțiale pentru evaluarea calității reprezentării politice.

De exemplu, dacă o societate este compusă din 52% femei, și conține o minoritate etnică de zece la sută, atunci din punct de vedere descriptiv reprezentarea este adecvată în măsura în care mai mult de

1 Textul Convenției-cadru în limba română se găsește la adresa: [http://www.coe.int/t/e/human_rights/minorities/2_framework_convention_\(monitoring\)/1_texts/PDF_Text_FCNM_Romanian.pdf](http://www.coe.int/t/e/human_rights/minorities/2_framework_convention_(monitoring)/1_texts/PDF_Text_FCNM_Romanian.pdf) [Accesat la 17 septembrie 2008].

2 Textul recomandărilor în limba română se găsește la adresa: http://www.osce.org/documents/hcnm/1999/09/2698_ro.pdf [Accesat la 17 septembrie 2008].

3 Recomandările 9-11.

jumătate din membrii parlamentului sunt femei, iar o zecime aparțin minorității etnice. Însă, reprezentarea intereselor acestor grupuri poate fi inadecvată chiar dacă se realizează aceste procente în legislativ, de pildă atunci când niciunul dintre reprezentanții minorității nu se ocupă de problemele comunității. Pe de altă parte, este posibil ca interesele minorității să fie reprezentate, chiar dacă niciun deputat nu aparține acestei comunități, deoarece pot exista membri ai parlamentului care să acționeze în interesul comunității chiar dacă nu aparțin grupului. Din punct de vedere substanțial nu contează cât la sută dintre deputați sunt femei și câți aparțin minorității, este în schimb esențial ca în parlament să se întreprindă acțiuni în interesul femeilor și al minorității.

Reprezentarea substanțială (*acting for*) a minorităților naționale este foarte dificil de studiat, deoarece necesită o analiză profundă a comportamentului legislativ al reprezentanților (în special ai minorității, dar nu numai). Din acest motiv, în literatura de specialitate este acceptată următoarea soluție intermediară pentru a distinge analitic între cele două sensuri ale reprezentării: pentru a evalua reprezentarea descriptivă, se iau în considerare toți reprezentanții care aparțin unor minorități, indiferent de modul în care au fost aleși. Însă pentru a stabili calitatea reprezentării în sensul de a acționa în interesul minorității, analiza va fi limitată doar la reprezentanții aleși prin organizațiile proprii ale minorității (vezi Garaz 2009). Această soluție se bazează pe asumția că toți reprezentanții aleși prin organizații care se definesc ca fiind minoritare, acționează în primul rând în interesul acestor comunități, însă persoanele alese în culorile unor partide politice naționale (sau ca independenți) acționează în primul rând din alte interese, indiferent de apartenența lor etnică. Deoarece această asumție nu este în mod necesar adevărată, soluția este evident imperfectă. Cu toate acestea, în această lucrare, ea rămâne singura soluție viabilă pentru a evalua calitatea reprezentării minorităților naționale, adică măsura în care aceste comunități sunt reprezentate în mod adecvat sau subreprezentate.

Trebuie deci subliniat de la bun început că, în acest capitol, sintagma „reprezentarea politică a minorităților naționale” se referă la *reprezentarea care se realizează prin intermediul organizațiilor proprii ale minorităților*, și nu la prezența unor persoane de o anumită etnie în funcții alese în general. Din păcate, o analiză profundă, care să treacă în revistă și căile alternative de reprezentare a minorităților (adică prin intermediul partidelor politice naționale sau prin candidați independenți aparținând minorităților) nu este posibilă, deoarece dispunem de foarte puține date despre aceste fenomene. Desigur, vom face referiri la aceste căi alternative de reprezentare acolo unde dispunem de informații, însă fără a pretinde că analiza fenomenului este cuprinzătoare. În special în localitățile unde procentul unei minorități este foarte ridicat, probabilitatea de a întâlni persoane aparținând minorității respective în diferite funcții alese este foarte mare, chiar dacă rezultatele alegerilor indică neparticiparea organizațiilor minoritare sau incapacitatea lor de a obține mandate. Prin urmare, cifrele prezentate în acest studiu subestimează într-o oarecare măsură numărul persoanelor aparținând minorităților alese în diferite funcții. Aceste cifre trebuie citite ca rezultatele obținute de organizațiile proprii ale minorităților care au participat la alegeri, și nu ca numărul persoanelor de o anumită etnie care au fost alese în anumite funcții.

Capitolul este structurat în două mari părți: în prima parte vom prezenta evoluția legislației electorale românești de după 1990, subliniind elementele care au avut un efect important pentru minorități, iar în partea a doua vom trece în revistă rezultatele obținute de organizațiile minorităților naționale la alegerile parlamentare și locale. În ceea ce privește legislația, două aspecte generale vor fi analizate: condițiile de intrare în sistem (ceea ce cuprinde condițiile depunerii candidaturilor și pragul electoral), respectiv existența unor măsuri electorale speciale care vizează în exclusivitate minoritățile, și sunt menite să faciliteze prezența acestora în organele alese. Vom vedea că intrarea în sistem a devenit din ce în ce mai grea, ceea ce s-a datorat necesității de a contracara fragmentarea excesivă din sistemul de partide românesc, dar și interesului partidelor politice de a-și consolida poziția din sistem prin îngreunarea apariției unor formațiuni noi. În timp ce aceste schimbări au avut un efect evident negativ asupra minorităților, s-a încercat o compensare a acestora prin introducerea unei măsuri electorale speciale în 2004 la nivelul consiliilor locale. Din păcate, această măsură nu a reușit să faciliteze cu adevărat participarea politică a minorităților, din contră, datorită aplicabilității limitate și a efectelor sale adverse, măsura specială pare să dăuneze mai mult decât să ajute cauzei minorităților.

În timp ce la nivelul parlamentului reprezentarea minorităților este stabilă (datorită existenței mandatelor speciale din 1990), rezultatele electorale prezentate în partea a doua a capitolului indică o subreprezentare substanțială a minorităților naționale la nivel local (cu puține excepții). Tendința în timp este negativă pentru cele mai multe comunități, iar impactul schimbărilor legislative se resimte foarte clar. Introducerea treptată a pragurilor a atras după sine o scădere a numărului de mandate câștigate, cea mai

spectaculoasă consecință fiind dispariția minorităților mici din consiliile județene după 2000. Din 2004 s-a limitat în mod drastic și posibilitatea depunerii candidaturilor, ceea ce a condus la o atenuare considerabilă a competiției politice în interiorul minorităților (la toate nivelele), în unele cazuri creându-se chiar situații de monopol politic pentru formațiunile reprezentate în Parlament. Dar dincolo de efectul mecanic, condițiile mai grele de a obține reprezentare prin forțe proprii par să aibă și un efect psihologic⁴, reducând atractivitatea organizațiilor minoritare (cel puțin la nivel local), atât pentru candidați cât și pentru alegători. Votul pentru aceste organizații mici poate deveni foarte ușor unul risipit, iar candidatura în culorile organizațiilor minoritare devine mai riscantă decât prin intermediul partidelor politice majore. Mai mult, datorită consolidării sistemului de partide românesc (ceea ce se manifestă prin reducerea numărului partidelor politice), mandatul câștigat în culorile minorității pare să asigure acces din ce în ce mai restrâns la resurse de la nivelele superioare în comparație cu partidele politice mari. Datorită acestor evoluții, unele organizații minoritare au început să piardă teren chiar și în localitățile unde ponderea minorităților este ridicată, și a apărut totodată fenomenul cooptării unor politicieni minoritari de către partidele politice.

Concluzia studiului este că pragurile mai ridicate, restrângerea artificială a competiției politice prin limitarea candidaturilor, măsura electorală specială la nivel local gândită prost și gradul mai înalt de instituționalizare a sistemului de partide românesc, au contribuit toate la crearea unei constelații nefaste pentru organizațiile minorităților naționale. Prin urmare, sistemul reprezentării minorităților naționale din România ar trebui regândit temeinic.

1. Evoluția legislației românești privind reprezentarea minorităților

■ După cum am remarcat în introducere, elementele legislației electorale care sunt importante din perspectiva reprezentării minorităților naționale sunt pragul electoral, condițiile depunerii candidaturilor, și existența sau absența unor măsuri speciale menite să faciliteze reprezentarea minorităților naționale în organele alese. Pragul electoral și condițiile candidaturii au avut o evoluție similară în ceea ce privește alegerile parlamentare și cele locale. În cazul prevederilor speciale de acțiune afirmativă electorală avem de a face însă cu un decalaj de aproape un deceniu și jumătate. În timp ce în Camera Deputaților minoritățile dispun de mandate speciale din 1990, la nivelul consiliilor locale prima reglementare menită să faciliteze prezența minorităților s-a introdus abia în 2004. În cele ce urmează vom prezenta evoluția acestor elemente din 1990 până în 2008. Începem cu Camera Deputaților, apoi trecem la consiliile locale.

1.1. Legislația la nivelul Parlamentului

Legislația electorală românească de după 1990 poate fi considerată generoasă în ceea ce privește minoritățile naționale, datorită prezenței unor condiții înlesnite pentru organizațiile minorităților de a obține mandate în Camera Deputaților.⁵ O prevedere de *acțiune afirmativă electorală* pentru minorități a existat deja în decretul lege 92 din 1990.⁶ Articolul 4 al decretului prevedea ca „organizațiile reprezentând minoritățile naționale înregistrate la data adoptării prezentului decret-lege, care nu întrunesc numărul de voturi necesar pentru a avea, potrivit alin. 1, un mandat în Adunarea Deputaților, au dreptul la un mandat de deputat.” Așadar, organizațiilor minoritare reprezentate în Consiliul Provizoriu de Uniune

4 Consecințele mecanice și psihologice ale sistemelor electorale au fost descrise pentru prima dată de Duverger Maurice (vezi Duverger 1951/1963).

5 Termenul oficial utilizat în documentele legislative este cel de „organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale”. Deoarece folosirea în mod repetat a acestei sintagme în text ar fi greoaie, ne vom referi la aceste organizații ca la „organizații ale minorităților” sau „organizații minoritare”. Suntem conștienți că formularea oficială reflectă o anumită concepție despre drepturile minorităților, iar termenii mai simpli din punct de vedere gramatical pot aminti de alte concepții. Din acest motiv, ținem să subliniem că simplificarea s-a făcut fără a urmări asemenea obiective, și având în vedere doar fluența textului.

6 Decret-lege nr. 92 din 14 martie 1990 pentru alegerea Parlamentului și a Președintelui României. *M. Of.* nr. 35, din 18 martie 1990.

Națională le era *garantat* un mandat de deputat chiar și în cazul în care nu reușeau să obțină numărul de voturi necesar pentru ceilalți competitori electorali. Acest lucru este remarcabil în special având în vedere faptul că sistemul electoral era unul foarte proporțional: nu exista prag electoral explicit, intrarea în Parlament fiind condiționată doar de pragul implicit (egal cu câtul împărțirii numărului de voturi valabil exprimate la numărul mandatelor de repartizat). În 1990, obținerea unui mandat de deputat era posibilă prin întrunirea a 0,26% din voturile valabil exprimate (1/387), iar un fotoliu de senator necesita un rezultat de 0,85% (1/118).

Pe lângă aceste condiții favorabile de a obține reprezentare în Parlament, deputații minorităților au posibilitatea de a-și forma propriul lor grup parlamentar, ceea ce constituie un avantaj considerabil față de situația în care ar trebui să activeze ca parlamentari independenți.

Dreptul la reprezentare în Parlament a fost consfințit în articolul 59 al Constituției adoptate în 1991:

„Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, care nu întrunesc în alegeri numărul de voturi pentru a fi reprezentate în Parlament, au dreptul la câte un loc de deputat, în condițiile legii electorale. Cetățenii unei minorități naționale pot fi reprezentați numai de o singură organizație.”

Detaliile exercitării acestui drept constituțional au fost reglementate prin legea electorală adoptată în 1992.⁷ Deși principiile de bază ale sistemului electoral din 1990 (formula de alocare a mandatelor) au rămas neschimbate și după adoptarea noii legi, au apărut unele modificări foarte importante în ceea ce privește minoritățile naționale. În primul rând, a fost introdus un prag explicit de 3%, ceea ce era de neatins pentru cele mai multe minorități.⁸ În 2000, pragul a fost mărit la 5%,⁹ însă acest lucru nu a mai afectat minoritățile. Minoritățile „mici” nu aveau oricum șanse să obțină nici măcar 3%, iar UDMR a fost capabil să treacă și pragul mai înalt. Datorită introducerii pragului electoral, șansele reprezentării minorităților (cu excepția maghiarilor) ar fi fost reduse drastic dacă prevederea specială pentru minorități ar fi fost eliminată. Acțiunea afirmativă electorală pentru minorități a fost însă păstrată, deși în formă modificată. Astfel, începând din 1992:

„organizațiile cetățenilor aparținând unei minorități naționale, legal constituite, care nu au obținut în alegeri cel puțin un mandat de deputat sau de senator, au dreptul, împreună, potrivit art. 59 alin. (2) din Constituție, la un mandat de deputat, dacă au obținut, pe întreaga țară, un număr de voturi egal cu cel puțin 5% din numărul mediu de voturi valabil exprimate pe țară pentru alegerea unui deputat.”¹⁰

Așadar, începând din 1992, mandatele speciale pentru minorități nu mai sunt *garantate*, deoarece organizațiile minorităților trebuie să atingă un prag simbolic. Între 1992 și 2000, acest prag a fost stabilit la 5% din numărul mediu de voturi valabil exprimate pe țară pentru alegerea unui deputat.¹¹ În 2004, pragul a fost mărit la 10% din numărul mediu de voturi valabil exprimate pe țară pentru alegerea unui deputat, însă cu toate acestea, rămâne ușor de atins. Până în 2004, mandatul obținut de organizația minorității era alocat în județul în care lista minorității respective a obținut cele mai multe voturi, iar din 2008, în colegiul uninominal unde candidatul a obținut cele mai multe voturi.

O schimbare foarte importantă a fost introdusă în 2000. De atunci – prin derogare de la regula generală – organizațiile minorităților pot depune aceeași listă de candidați în mai multe circumscripții electorale din țară.¹² Datorită acestor schimbări, minoritățile au primit șansa de a colecta voturi și din județele în care depunerea unei liste de candidați le-ar fi creat dificultăți. Principiul a fost păstrat și în noul sistem electoral adoptat în 2008, deși în formă ușor modificată, adaptată la logica scrutinului uninominal, organizațiile minorităților având posibilitatea de a propune același candidat pentru mai multe

7 Legea nr. 68 din 15 iulie 1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului. *M. Of.* nr. 164, din 16 iulie 1992.

8 Pragul de 3% se referea la partidele politice. Pentru coalițiile electorale, la acesta se mai adăuga câte un procent pentru fiecare membru, până la 8% (legea 68/1992, art. 91).

9 Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 129. *M. Of.* 315/2000, 5 iulie 2000.

10 Legea 68 din 1992, art. 4, alin. (1).

11 Vezi legea 68 din 1992, art. 4, legea 373 din 2004, art. 4., sau art. 47 alineatele (3) și (4) ale noii legi.

12 Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 165, din 13 octombrie 2000. *M. Of.* nr. 514 din 19 octombrie 2000.

colegii uninominale.¹³ Drept urmare, în 2008 fiecare organizație minoritară a avut doar un singur candidat pentru Camera Deputaților.

Deși prevederile speciale din legislația electorală referitoare la minorități creează condiții favorabile pentru reprezentarea minorităților, trebuie subliniat faptul că sistemul nu garantează automat alegerea unui reprezentant al minorității. Deși pragul este simbolic, au existat cazuri în care nicio organizație a unei anumite minorități nu a reușit să îl atingă. Uniunea Croaților din România a obținut 219 de voturi în 1992, iar 486 de voturi în 1996, în ambele cazuri prea puține pentru a obține un mandat. Similar, Uniunea Generală a Asociațiilor Etniei Huțule din România a obținut 646 de voturi în 1996 și 1225 de voturi în 2000, și a rămas nereprezentată.¹⁴ În 1992, pragul de 5% din numărul mediu al voturilor necesare pentru alegerea unui deputat a însemnat 1327 de voturi, 1494 de voturi în 1996, iar 1273 de voturi în 2000. Așadar, putem conclud că, începând din 1992, mandatele *rezervate* pentru minorități din sistemul electoral românesc nu sunt *garantate*, deoarece reprezentarea minorităților nu se realizează indiferent de rezultatul electoral.¹⁵

Trebuie amintit încă un aspect interesant al legislației electorale care poate avea consecințe asupra minorităților naționale. Odată cu apariția colegiilor uninominale în 2008, s-a introdus un prag alternativ pe lângă cel exprimat în procente. Astfel, un partid poate primi mandate parlamentare chiar dacă nu atinge pragul de 5%, în cazul în care candidații săi au terminat pe primul loc în cel puțin șase colegii uninominale pentru Camera Deputaților și trei colegii pentru Senat (în mod concomitent).¹⁶ Deși la prima vedere pragul alternativ nu are nimic de a face cu minoritățile, singura formațiune care ar fi putut profita de pe urma ei ar fi fost UDMR. Partidele mari nu au nevoie de o asemenea prevedere, deoarece atingerea pragului procentual nu este o problemă pentru ele, iar celelalte partide mici (cum ar fi PRM sau PNG-CD) nu au o bază electorală suficient de concentrată pentru a termina pe primul loc în atâtea colegii electorale. Datorită acestui fapt, pragul alternativ a început să fie numit „lex UDMR”¹⁷, deoarece singurul său rost părea a fi salvarea UDMR de la ieșirea din Parlament în cazul în care aceasta nu ar fi atins pragul de 5%.¹⁸ Până la urmă însă, UDMR a întrunit pragul procentual și nu a mai avut nevoie de cel alternativ pentru a intra în Parlament.

Mandatele rezervate și pragul alternativ de 3+6 colegii uninominale sunt elemente ale legislației electorale care facilitează participarea minorităților în politică. Din păcate, legislația românească conține și elemente restrictive pentru minorități, cea mai importantă fiind legată de condițiile candidaturii. Începând din 2004, s-a introdus o diferențiere extrem de strictă între organizațiile minorităților naționale reprezentate în Parlament (mai precis în Consiliul Minorităților Naționale) și cele nereprezentate în Parlament, acestora din urmă fiindu-le stabilite condiții mult mai dificile pentru a participa la alegeri. Diferențierea a apărut prima dată în legea 67 din 2004 pentru alegerea autorităților administrației locale¹⁹, însă a fost preluată cuvânt cu cuvânt în legea 373 din 2004 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului²⁰, și chiar completată cu alte restricții în legea 35 din 2008.

13 Însă trebuie subliniat faptul că minoritățile pot propune același candidat în colegii aparținând diferitelor circumscripții electorale doar dacă propun un singur candidat la nivel național, adică pentru toate colegiile uninominale. Legea nr. 35 din 13 martie 2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali. *M. Of.* nr. 196 din 13 martie 2008. (art. 9 alin 11.)

14 Huțulii nu se numără printre cele 19 minorități reprezentate în Parlament.

15 În literatura de specialitate, mandatele rezervate și cele garantate sunt deseori folosite ca sinonime. De exemplu, manualul despre sisteme electorale al organizației *International IDEA* definește mandatele rezervate (*reserved seats*) în felul următor: acestea sunt mandate în care un criteriu ca etnicitatea, limba, religia sau sexul constituie o condiție pentru a candida sau a fi ales (Reynolds et alii 2005: 181). Alți autori atrag însă atenția că mandatele pot fi considerate garantate doar dacă garantează reprezentarea grupului indiferent de rezultatul electoral (Meier 2007: 3). Este evident că în România minoritățile nu dobândesc reprezentare indiferent de rezultat.

16 Legea 35/2008, art. 47, modificat prin art. 1. alin. (68) al Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 97 din 2008, *M. Of.* nr. 630 din 29 august 2008.

17 Vezi <http://itthon.transindex.ro/?cikk=7772>. [Accesat la 2 martie 2009].

18 Trebuie însă menționat faptul că UDMR a propus ca pragul alternativ să fie de două colegii de senator și patru de deputat, dar amendamentul a fost respins. Vezi „Deputații au menținut pragul electoral de 5% sau șase mandate de deputat și trei de senator”. *Mediafax*, 4 aprilie 2008. <http://www.mediafax.ro/politic/deputatii-au-mentinut-pragul-electoral-de-5-sau-sase-mandate-de-deputat-si-trei-de-senator.html?1687;2431906> [Accesat la 22 aprilie 2009].

19 *M. Of.* 271 din 29 martie 2004.

20 *M. Of.* 887 din 29 septembrie 2004.

Potrivit modificării, organizațiile aparținând minorităților naționale reprezentate în Consiliul Minorităților Naționale pot participa automat la alegeri, fără a fi nevoite să îndeplinească alte condiții. Însă organizațiile nereprezentate în Parlament pot depune candidaturi numai dacă prezintă la Biroul Electoral Central o listă de membri, numărul acestora trebuind să fie mai mare decât 15% din numărul total al cetățenilor care la ultimul recensământ s-au declarat ca aparținând minorității respective.²¹ Mai mult, dacă numărul membrilor necesari pentru îndeplinirea acestor condiții este mai mare de 25.000 de persoane, lista membrilor trebuie să cuprindă cel puțin 25.000 de persoane domiciliate în cel puțin 15 din județele țării și municipiul București, dar nu mai puțin de 300 de persoane pentru fiecare dintre aceste județe și municipiul București.²²

Acest articol a devenit foarte controversat, fiind criticat nu numai de organizațiile defavorizate, ci și de specialiști în științele politice și ONG-uri preocupate de calitatea democrației. Cea mai mediatizată a devenit cerința celor 25 000 de semnături pentru minoritățile „mari”, care i-a împiedicat pe adversarii UDMR să participe la alegerile locale din 2004. Însă nu doar maghiarii au avut de suferit în urma acestui articol. De fapt, la alegerile locale din 2004 au putut depune candidaturi doar organizațiile reprezentate în Parlament. Într-un studiu despre alegerile locale din 2004, Institutul pentru Politici Publice (IPP) a subliniat că articolul adoptat la inițiativa liderului grupului parlamentar al minorităților, Varujan Pambuccian, a reprezentat de fapt încununarea eforturilor depuse de organizațiile minoritare reprezentate în Parlament pentru a obține un monopol politic asupra comunităților pe care le reprezintă. Concluzia analiștilor IPP a fost aceea că prevederea este discriminatorie și neconstituțională (vezi Stan et alii 2004).

La rândul ei, Comisia de la Veneția a formulat o critică dură la adresa legiuitorului (vezi Venice Commission 2004: în special paragrafele 42–45, 48 și 54), subliniind că aceste restricții constituie o încălcare a principiului tratamentului egal al cetățenilor aparținând minorităților naționale, drept garantat, între altele, de articolul 4 al Convenției-cadru pentru Protecția Minorităților Naționale. În continuare, Comisia a avertizat că restricțiile legii blochează competiția politică în rândul minorităților, prin urmare se încalcă principiul democrației plurale, constituind o tentativă impusă de sus pentru a împiedica dezvoltarea alternativelor politice. Specialiștii Comisiei au atras atenția că fragmentarea excesivă a alternativelor politice trebuie contracarată prin mecanismul de conversie a voturilor în mandate (adică prin sistemul electoral), nu prin îngrădirea dreptului la candidatură. Comisia a mai avertizat că cerința de a prezenta o listă cu semnături provenind de la cel puțin 15% dintre membrii comunității minoritare înseamnă că un număr mare de persoane sunt nevoite să-și declare preferințele politice, iar acest lucru poate conduce la presiuni în această direcție, ceea ce este de nedorit. Pe scurt, Comisia a considerat că aceste prevederi ale legii sunt atât de severe, încât ele pot fi considerate aproape prohibitive și exclusiviste la adresa unor organizații minoritare.

Cu toate acestea, prevederile discriminatorii sunt prezente în lege și astăzi. Mai mult, prin legea 35 din 2008 s-a adăugat încă o condiție pentru organizațiile minoritare din afara Parlamentului care doresc să participe la alegeri, și anume condiția de a fi de utilitate publică.²³ Potrivit legii 246/2005²⁴, organizațiile neguvernamentale pot dobândi statutul de utilitate publică prin îndeplinirea următoarelor patru condiții:

- a) organizația desfășoară o activitate în interes general sau în interesul unor colectivități, după caz;
- b) funcționează de cel puțin 3 ani;
- c) prezintă un raport de activitate din care să rezulte desfășurarea unei activități anterioare semnificative, prin derularea unor programe ori proiecte specifice scopului său, însoțit de situațiile financiare anuale și de bugetele de venituri și cheltuieli pe ultimii 3 ani anteriori datei depunerii cererii privind recunoașterea statutului de utilitate publică;
- d) valoarea activului patrimonial pe fiecare dintre cei 3 ani anteriori în parte este cel puțin egală cu valoarea patrimoniului inițial.²⁵

21 Legea nr. 67/2004, art. 7, alin. (3).

22 Legea nr. 67/2004, art. 7, alin. (4).

23 Legea 35/2008, art. 9, alin. (3).

24 Legea nr. 246 din 18 iulie 2005 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, *M. Of.* nr. 656 din 25 iulie 2005.

25 Legea 246/2005, art. 38.

Pentru a dobândi statutul de utilitate publică, organizația adresează o cerere Secretariatului General al Guvernului, iar recunoașterea se face printr-o hotărâre a Guvernului.²⁶

Este evident că această nouă condiție pentru depunerea candidaturilor a îngreunat și mai mult participarea unor organizații minoritare la alegeri, în special a celor nou înființate, deoarece statutul de utilitate publică poate fi obținut doar după cel puțin trei ani de activitate. Excepții de la punctele a) și b) pot fi acordate doar dacă organizația s-a constituit prin fuziunea a două sau mai multe organizații, însă și atunci, toate organizațiile preexistente trebuie să fi îndeplinit restul condițiilor.²⁷

Drept consecință a acestor restricții privind candidaturile, la alegerile locale din 2004 au depus candidaturi doar organizațiile minoritare reprezentate în Parlament. La alegerile parlamentare din același an au reușit să se prezinte mai multe formațiuni, însă numărul lor a fost mult mai mic decât la alegerile precedente. La alegerile locale din 2008 au reușit să depună candidaturi doar două organizații nereprezentate în Parlament, Alianța pentru Unitatea Rromilor și Partidul Civic Maghiar, iar la alegerile parlamentare din același an au participat iarăși numai organizațiile reprezentate în Parlament.

Așadar, datorită schimbărilor survenite în legislație, numărul organizațiilor minoritare care au participat la alegeri s-a redus drastic, comparativ cu situația de dinainte de 2004. Desigur, până în 2000, prezența a foarte multe organizații în cadrul unora dintre minorități a atras după sine o fragmentare excesivă a voturilor. Mai mult, datorită lipsei oricărui mecanism care să filtreze organizațiile care încercau să obțină reprezentare apelând la minorități, existau condiții optime pentru abuzuri și etno-business. Însă restricțiile introduse sunt prea dure, iar consecința lor a fost înghețarea situației din Parlament din 2000: 18 minorități naționale (în afara maghiarilor), reprezentate începând de atunci de aceeași organizație.

1.2. Legislația referitoare la alegerile locale

În timp ce existența mandatelor speciale în Camera Deputaților este un fapt binecunoscut și a constituit obiectul multor analize și comentarii (vezi de exemplu Oprescu 1999, 2001; Horváth 2002; Alionescu 2004), reprezentarea minorităților la nivelul administrațiilor locale este un subiect destul de neglijat. Deoarece reglementările referitoare la condițiile candidaturii sunt valabile în egală măsură și în contextul alegerilor locale, nu mai repetăm aici cele descrise în secțiunea anterioară, ci ne limităm la prezentarea evoluției pragului electoral și a prevederii speciale menite să faciliteze reprezentarea minorităților în consiliile locale.

Primele alegeri locale din România postcomunistă s-au organizat în 1992, procedura fiind reglementată de legea nr. 70/1991.²⁸ Sistemul electoral adoptat este unul proporțional, cu repartizarea mandatelor în două etape. În prima etapă se calculează un coeficient electoral, egal cu câtul împărțirii numărului de voturi valabil exprimate la numărul locurilor din consiliul respectiv. În această etapă, fiecare competitor obține atâtea mandate, de câte ori a realizat coeficientul. În etapa a doua, mandatele încă neatribuite se repartizează în ordinea descrescătoare a voturilor neutilizate (cele inferioare coeficientului electoral și cele rămase după întrunirea coeficientului).

Legea 71/1991 conținea doar o singură referire la minoritățile naționale, în articolul 105, potrivit căruia organizațiile legal constituite aparținând minorităților naționale erau asimilate partidelor și formațiunilor politice. Articolul era menit să permită participarea organizațiilor minorităților la alegeri, în pofida faptului că aceste formațiuni nu s-au constituit ca partide politice, ci ca asociații sau uniuni, iar articolul 6 al aceleiași legi permitea candidaturi din partea partidelor politice (sau a alianțelor acestora) și din partea candidaților independenți, participarea organizațiilor societății civile fiind însă exclusă. Lipsa altor reglementări care ar fi vizat organizațiile minorităților a însemnat că aceste formațiuni puteau câștiga mandate de consilieri în aceleași condiții cu partidele politice, fără a beneficia de acțiunea afirmativă electorală. În aceste condiții, succesul organizațiilor minoritare depindea în primul rând de pragul electoral.

La alegerile din 1992 și 1996 nu a existat prag electoral, prin urmare coeficientul electoral era determinat prin împărțirea numărului total de voturi valabil exprimate pentru toți competitorii la numărul total al consilierilor din circumscripția respectivă.²⁹ În 2000 s-a introdus un prag electoral, egal cu limita de 5% în

26 Legea 246/2005, art. 39.

27 Legea 246/2005, art. 38.

28 Legea nr. 70 din 26 noiembrie 1991 privind alegerile locale, publicată în *Monitorul Oficial*, nr. 239, din 28 noiembrie 1991.

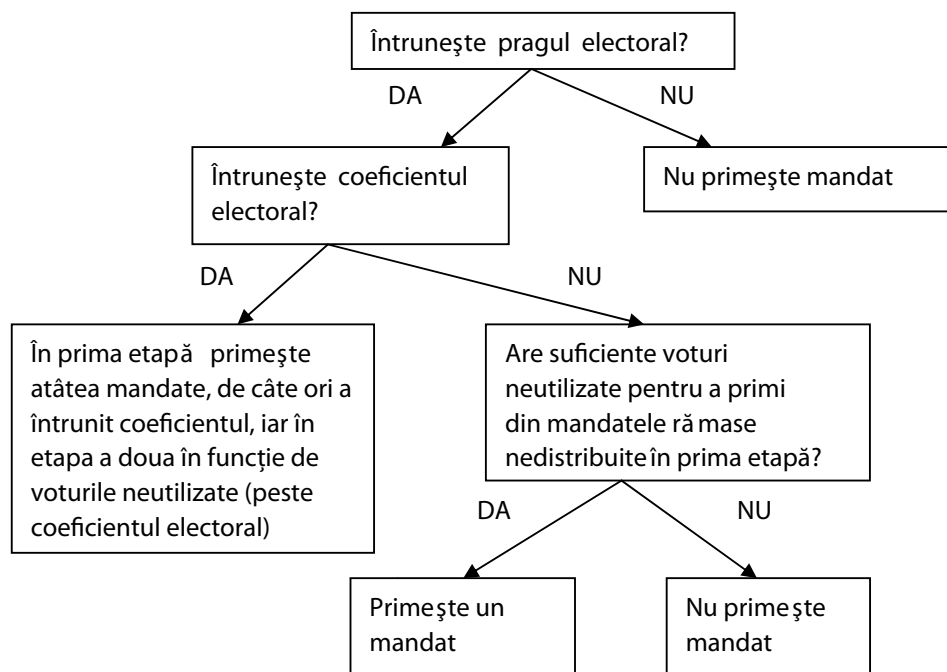
29 Legea 70 din 1991, art. 66.

cazul în care coeficientul electoral era superior limitei de 5%, sau cu coeficientul electoral, dacă acesta era inferior limitei de 5%.³⁰ Modalitatea de calcul al coeficientului nu a suferit modificări. Practic, acest lucru însemna că, în localitățile în care consiliul local era format din mai mult de 20 de membri și în consiliile județene (formate din cel puțin 37 de membri până în 2000), pragul de 5% nu era aplicat, deoarece aici coeficientul electoral era mai mic decât 5% din voturile valabil exprimate. Astfel, pragul era de $1/21=4,76\%$ acolo unde consiliul local era format din 21 membri, de 4,35% dacă numărul membrilor era de 23 și așa mai departe. Într-un consiliu județean format din 45 de membri se puteau teoretic obține mandate cu $1/45=2,22\%$ din voturi, iar în Consiliul General al Municipiului București cu $1/65=1,54\%$ din voturi.

În 2004, pragul electoral se stabilește la 5% indiferent de valoarea coeficientului electoral³¹, iar modul calculării coeficientului electoral se modifică: se iau în considerare doar voturile exprimate pentru competitorii electorali care au atins pragul. O altă schimbare importantă se referă la candidații independenți, care de acum încolo pot primi mandate doar dacă obțin un număr de voturi cel puțin egal cu coeficientul electoral, ceea ce a însemnat condiții mult mai dificile pentru a fi aleși.³² Datorită acestor modificări progresive ale pragului electoral, șansele organizațiilor minoritare de a obține mandate au scăzut considerabil în localitățile unde ponderea acestor comunități este mică.

Poate nu întâmplător, odată cu stabilirea pragului de 5% s-a încercat introducerea în lege a unui element care să compenseze această evoluție care afecta în mod negativ minoritățile. În legea 67/2004 a fost inclus un mecanism de acțiune afirmativă electorală destinată minorităților naționale, însă acest mecanism este cu totul diferit de cel aplicat la nivelul Camerei Deputaților, și – după cum vom vedea – efectele sale nu sunt deloc satisfăcătoare. Înainte de a trece la prezentarea prevederii speciale referitoare la minorități, trebuie explicată funcționarea în general a sistemului electoral folosit la alegerile locale, reglementarea specială neputând fi interpretată în lipsa acestor cunoștințe. Pentru o interpretare mai facilă a aspectelor tehnice ale sistemului electoral, am încercat să redăm grafic algoritmi de alocare a mandatelor pentru partide (și alianțe), respectiv organizații ale minorităților naționale, în **Figurile 1 și 2**.

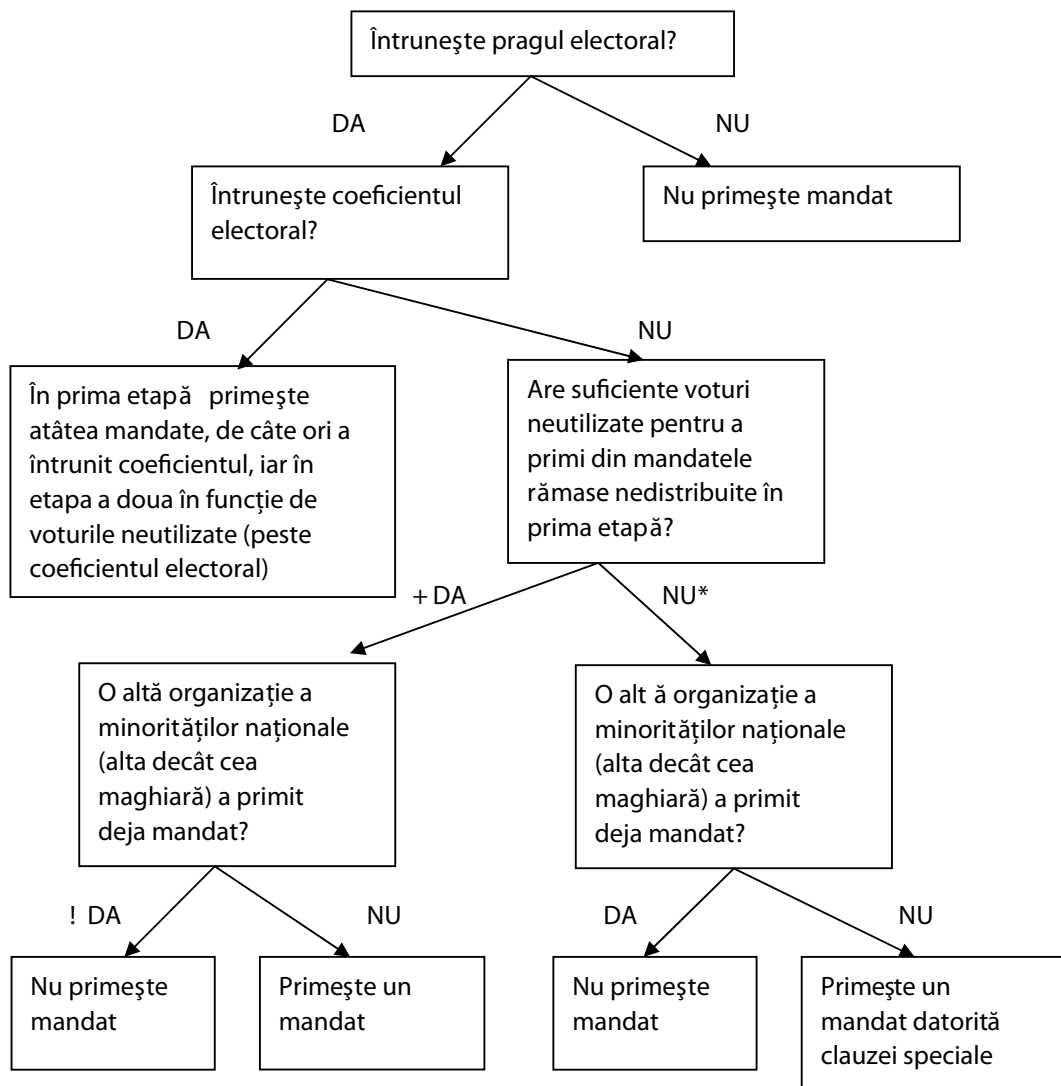
Figura 1. Algoritmul de alocare a mandatelor pentru partide politice, alianțe electorale sau politice:

30 Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 28 din 2000. *M. Of.* Nr. 153 din 13 aprilie 2000, art. I, alineat (7)

31 La acesta se mai adaugă 2% pentru alianțele electorale sau politice formate din doi membri, iar la trei membri încă 1%. Legea 67/2004, art. 92, alin. (1).

32 Legea 67/2004, art. 92, alin (3). În versiunea republicată a legii 67/2004, în *M. Of.*, nr. 333, din 17 mai 2007, numărul articolului a devenit 96.

Figura 2. Algoritmul de alocare a mandatelor pentru organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale

Potrivit legii, repartizarea mandatelor de consilier se face numai între competitorii care au întrunit pragul electoral (determinat pentru fiecare în parte în funcție de tip). După ce s-a stabilit care dintre participanți au trecut pragul, se calculează coeficientul electoral, prin împărțirea numărului total de voturi valabil exprimate pentru competitorii care au întrunit pragul la numărul total al mandatelor de consilier din circumscripția respectivă.

În prima etapă de alocare a mandatelor, fiecărui partid, coalitie sau organizație minoritară i se repartizează atâtea mandate, de câte ori a fost atins coeficientul electoral, iar candidații independenți obțin un mandat cu condiția să fi atins coeficientul electoral. Voturile care au rămas după atribuirea mandatelor, precum și cele inferioare coeficientului electoral, sunt considerate voturi neutilizate, cu excepția candidaților independenți, ale căror voturi nefolosite se pierd. În etapa a doua, partidele și alianțele electorale sunt înscrise pe o listă în ordinea descrescătoare a voturilor neutilizate, mandatele încă neatribuite repartizându-se în ordinea de pe această listă.

Prevederea specială referitoare la organizațiile minorităților intervine în acest moment. Legea prevede ca:

„în cazul în care nici una dintre organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alta decât cea maghiară, nu a obținut cel puțin un mandat, se atribuie un mandat de consilier, din cele rămase din prima etapă, organizației care a întrunit pragul electoral și a obținut cel mai mare număr de voturi valabil exprimate dintre toate aceste organizații.”³³

Prin urmare, acțiunea afirmativă garantată de legea electorală se referă doar la situațiile în care nicio organizație minoritară nu a întrunit coeficientul electoral, însă cel puțin una a atins pragul de 5%. Organizațiile minoritare care au atins coeficientul vor fi tratate în mod identic cu partidele sau alianțele: vor primi atâtea mandate, de câte ori au întrunit coeficientul, și vor participa la etapa a doua pe baza voturilor neutilizate.³⁴ Așa cum se poate observa în **Figurile 1 și 2**, partea superioară a algoritmilor pentru partide și pentru minorități este identică, iar prevederea specială poate fi aplicată doar dacă nicio organizație minoritară nu a câștigat mandate în prima etapă.

Efectul prevederii speciale este acela de a propulsa în mod automat prima dintre organizațiile minoritare care au obținut un număr de voturi cuprins între pragul de 5% și coeficientul electoral pe locul întâi al listei pe care competitorii sunt înscrși în ordinea descrescătoare a voturilor neutilizate. Partidele sau alianțele vor primi mandate în etapa a doua numai după ce unei organizații minoritare aflate în această situație i s-a alocat un mandat. Însă dacă sunt mai multe organizații în această situație, numai prima dintre ele va fi ajutată, iar cealaltă va fi exclusă automat din restul procesului de alocare.

Putem deci constata că din lege nu lipsește buna intenție față de minorități. Din păcate, chiar și fără o analiză amănunțită, se poate observa că domeniul de aplicabilitate al prevederii speciale este destul de limitat, deoarece poate beneficia de pe urma ei:

- o doar o singură formațiune (cea cu cele mai multe voturi);
- o dacă nu reprezintă minoritatea maghiară;
- o dacă a obținut un număr de voturi cuprins între valoarea pragului electoral de 5% și coeficientul electoral (un interval care poate fi foarte îngust, în funcție de numărul membrilor din consiliul local, iar în cazul în care consiliul are mai mult de 20 de membri, coeficientul electoral nu poate fi mai mare decât pragul);
- o dacă nicio altă formațiune minoritară (excluzând iarăși maghiarii) nu a obținut încă mandate în consiliu.

Prevederea ar reprezenta un ajutor real pentru minorități doar în cazul în care organizația minoritară propulsată pe primul loc al listei nu ar fi fost capabilă să obțină mandatul prin forțe proprii, adică dacă nu ar fi avut suficiente voturi neutilizate pentru a „prinde” ultimul mandat repartizat în etapa a doua. Altfel spus, prevederea poate ajuta doar acele organizații care trec prin punctul marcat cu asterisc (*) al algoritmului din **Figura 2**. Pentru organizațiile care trec prin punctul marcat cu plus (+), este indiferent dacă „sar” pe primul loc al listei sau rămân pe un loc inferior, dar care încă furnizează un mandat.

Cum prevederea se aplică doar dacă nicio altă formațiune minoritară nu a obținut mandate, suntem obligați să marcăm încă un punct sensibil în algoritmul din **Figura 2**. Acesta este semnalat prin semnul exclamării (!) și indică faptul că, datorită existenței prevederii speciale, o formațiune care ar fi avut suficiente voturi neutilizate pentru un mandat, în cazul în care ar fi fost tratată la fel ca și partidele, nu poate fi sigură de reprezentare, deoarece soarta ei depinde și de performanța celorlalte organizații minoritare. Dacă o altă minoritate (în afară de maghiari) a primit deja mandat, a doua organizație minoritară va rămâne nereprezentată, iar mandatul care i-ar reveni poate fi obținut de un partid politic care are chiar mai puține voturi.

Utilitatea prevederii speciale depinde deci de răspunsul la următoarea întrebare: cât de frecvente sunt situațiile din punctele marcate cu asterisc și semnul exclamării, în care o organizație minoritară obține mandatul într-adevăr datorită prevederii speciale, respectiv în care o pierde datorită aplicării ei,

33 Legea nr. 67/2004, art. 96, alin. (4).

34 Vezi și normele tehnice de repartizare a mandatelor de consilier stabilite prin Hotărârea nr. 74. din 15 mai 2008 a Biroului Electoral Central, publicată în *M. Of.* nr. 384, din 21 mai 2008.

deși ar fi obținut-o, dacă ar fi fost tratată în mod identic cu partidele politice (cum s-a întâmplat până în 2000). Răspunsul este din păcate unul dezamăgitor. Prin recalcularea procedurii de atribuire a mandatelor din fiecare localitate unde o organizație minoritară a obținut mandate doar în cea de-a doua etapă de alocare, am constatat că numărul mandatelor care s-au obținut într-adevăr datorită acestei clauze speciale a fost nesemnificativ. În 2004 am identificat doar opt mandate din cele 382 obținute de minorități care nu ar fi revenit acestora în lipsa prevederii speciale, iar în 2008 doar patru din cele 351. Însă dincolo de aplicabilitatea limitată, o problemă și mai serioasă o constituie faptul că prevederea poate depozeda minoritățile de mandate pe care le-ar fi obținut pe baza voturilor neutilizate, dacă ar fi fost tratați în mod identic cu partidele politice. În 2004 s-au înregistrat șase astfel de cazuri, iar în 2008, cinci. Astfel, câștigul net al minorităților a fost de două mandate în 2004, iar în 2008 bilanțul a fost negativ (vezi Székely 2008).

Nu putem trece cu vederea nici faptul că această măsură de acțiune afirmativă nu se referă la minoritatea maghiară. Neaplicarea ei este un lucru negativ și greu de justificat, însă există și o „veste bună” în cadrul acestei rele. Partea negativă este aceea că avem de-a face cu un caz evident de discriminare. O astfel de diferențiere între minorități nu poate fi justificată prin faptul că minoritatea maghiară este cea mai numeroasă din România și că dispune de o organizație (UDMR) care este capabilă să intre în Parlament prin întrunirea pragului de 5%, fără a recurge la mandatele speciale pentru minorități. Așa cum s-a subliniat și în raportul Comisiei de la Veneția (Venice Commission 2004), reprezentarea la nivel local nu trebuie să depindă de reprezentarea la nivel național. O parte semnificativă a maghiarilor trăiesc în localități unde ponderea lor este scăzută³⁵, în această privință ei nu se deosebesc de celelalte minorități. Vestea „bună” în cadrul celei rele constă în faptul că prevederea specială poate fi aplicată pentru celelalte minorități în cazurile în care o formațiune maghiară a obținut mandate în prima etapă, altfel șansele minorităților mici de a ajunge să fie reprezentate în localitățile unde există o populație semnificativă de maghiari ar scădea considerabil.

2. Reprezentarea minorităților naționale la nivelul Parlamentului și la nivel local – rezultatele obținute de minorități la alegerile dintre 1990-2008

■ În a doua parte a acestui capitol vom prezenta rezultatele obținute de fiecare dintre cele 19 minorități naționale la alegerile parlamentare și locale organizate până în 2008, precum și la alegerile pentru Parlamentul European din 2007. Din păcate, nu dispunem de date de la alegerile locale din 1992, astfel perioada pe care o vom prezenta se reduce la intervalul 1996-2008. Similar, la alegerile parlamentare din 1990 cunoaștem distribuția voturilor doar la nivel național, prin urmare nu putem preciza județele sau localitățile unde anumite minorități au obținut rezultate mai bune sau mai slabe. În ceea ce privește alegerile locale, vom prezenta rezultatele obținute de fiecare minoritate pentru funcțiile de primar, consilier local și județean. La alegerile din 2008, și președinții consiliilor județene au fost aleși prin vot direct, așadar vom prezenta date și despre acest aspect. Sursele datelor prezentate pentru alegerile dintre 1992-2008 sunt publicațiile pe CD-ROM și DVD-ROM ale Biroului Electoral Central. Pentru alegerile parlamentare din 1990, sursa datelor este pagina de web a proiectului *Political Transformation and the Electoral Process in Post-Communist Europe*.³⁶ Datele despre reprezentanții minorităților în Parlament provin de pe site-ul Camerei Deputaților, www.cdep.ro. Minoritățile sunt discutate în ordine alfabetică.

35 Potrivit recensământului din 2002, avem următoarele date: 3,5% dintre maghiari trăiesc în localități unde ponderea lor este sub 5%; 10,89% trăiesc în localități cu o pondere sub 10% de maghiari; 17,02% trăiesc în localități unde ponderea lor nu atinge 15%. Se observă că și cei din prima categorie sunt adesea mai numeroși decât unele minorități „mici”. Calcul propriu pe baza datelor publicate de Árpád Varga E., disponibile la adresa: <http://www.kia.hu/konyvtar/erdely/erd2002.htm> [Accesat la 14 septembrie 2008].

36 <http://www2.essex.ac.uk/elect/database/indexElections.asp?country=ROMANIA&election=ro90cd>. [Accesat la 1 martie 2009].

2.1. Albanezii, 1996-2008

Organizații reprezentând minoritatea albaneză au participat pentru prima dată la alegeri în 1996. La toate alegerile parlamentare de după 1996 a participat cel puțin o organizație a albanezilor, însă activitatea la nivel local a fost mai redusă, nicio formațiune albaneză nefiind reprezentată la nivel local sau județean până în prezent. Formațiunile albaneze nu au candidat niciodată pentru primării, în 2004 au candidat doar pentru consiliile locale, iar în 2008 nu au participat deloc. Singurele alegeri la care au participat mai multe formațiuni concurente au fost cele din 2000, când Liga Albanezilor din România (LAR) a avut câștig de cauză în fața Uniunii Culturale a Albanezilor din România (UCAR).

Tabelul 2.1.1. Albanezii - rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1996	Uniunea Culturală a Albanezilor din România	17	8722	0,07%	DJ (1729), BC (1168) B (1128)	Manolescu Oana	Dolj
2000	Liga Albanezilor din România	36	10543	0,10%	B (1240), MS (970), SV (726)	Manolescu Oana	București
	Uniunea Culturală a Albanezilor din România	29	7798	0,07%	B (737), CJ (668), CT (562),		
2004	Asociația Liga Albanezilor din România	42	5011	0,05%	PH (597), B (444), SV (339)	Manolescu Oana	Prahova
2008	Asociația Liga Albanezilor din România	42	8972	0,13%	SV (916), OT (560), IS (525)	Manolescu Oana	Suceava 5

Tabelul 2.1.2. Albanezii – rezultate consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați
1996	Uniunea Culturală a Albanezilor din România	609	3	0	0
2000	Uniunea Culturală a Albanezilor din România	611	8	0	0
2004	Asociația Liga Albanezilor din România	1098	4	0	0
2008	nu au participat la alegerile locale				

În 1996, Uniunea Culturală a Albanezilor din România a candidat pentru consiliul local în sectoarele 2, 3 și 5 ale Capitalei, iar în 2000, în sectoarele 1-5, în municipiile Brăila și Constanța, și în localitatea Birca din județul Dolj. În 2004, ALAR a avut candidați la Constanța și la Târgu Jiu, precum și în Sectoarele 4 și 5 din București. Pentru consiliile județene, formațiunile albaneze au depus liste doar în 1996 și 2000, în ambele cazuri pentru Consiliul General al Municipiului București.

Tabelul 2.1.3. Albanezii – rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
1996	Uniunea Culturală a Albanezilor din România	454	0	București
2000	Uniunea Culturală a Albanezilor din România	434	0	București
2004	nu au depus liste pentru consiliile județene			
2008	nu au participat la alegerile locale			

2.2. Armenii, 1990-2008

Armenii sunt prezenți în Camera Deputaților începând cu primul ciclu parlamentar de după căderea comunismului, și au fost reprezentați de o singură formațiune: Uniunea Armenilor din România (UAR). UAR nu a reușit însă niciodată să obțină mandate la nivel local, iar activitatea ei la alegerile locale nu a fost constantă. În 1996 au candidat doar pentru Consiliul General al Municipiului București, iar în 2000 nu au participat deloc. În 2004 au depus două liste județene (în Bacău și Constanța) și au candidat pentru cinci consilii locale (în municipiile Bacău, Brașov, Cluj și Constanța, respectiv orașul Dumbrăveni din județul Sibiu). În 2008 au candidat în doar două localități, Bacău și Gherla (jud. Cluj). În Gherla au avut și un candidat pentru primărie, iar la Bacău au depus singura listă pentru consiliile județene.

Tabelul 2.2.1. Armenii - rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1990	Uniunea Armenilor din România	n.a.	399	<0,01%	n.a.	Vosgianian Varujan	București
1992	Uniunea Armenilor din România	17	7145	0,07%	IS (1214), B (1196), CT (473)	Vosgianian Varujan	București
1996	Uniunea Armenilor din România	11	11543	0,09%	B (2132) SV (1973) GL (1488)	Pambuccian Varujan	București
2000	Uniunea Armenilor din România	20	21302	0,20%	CT (4268), PH (3185), B (1893)	Pambuccian Varujan	Constanța
2004	Uniunea Armenilor din România	42	9810	0,10%	B (725), IS (694), CT (499)	Pambuccian Varujan	București
2008	Uniunea Armenilor din România	42	13829	0,20%	B (1924) IS (911) SV (817)	Pambuccian Varujan	Argeș 5

Tabelul 2.2.2. Armenii - rezultate consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați
1996	nu au candidat pentru consilii locale				
2000	nu au participat la alegerile locale				
2004	Uniunea Armenilor din România	1118	5	0	0
2008	Uniunea Armenilor din România	213	2	0	0

Tabelul 2.2.3. Armenii - rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
1996	Uniunea Armenilor din România	745	0	1 (București)
2000	nu au participat la alegerile locale			
2004	Uniunea Armenilor din România	2450	0	2 (Bacău, Constanța)
2008	Uniunea Armenilor din România	507	0	1 (Bacău)

Trebuie amintit faptul că, după șase ani în care a reprezentat minoritatea armeană în Camera Deputaților, Varujan Vosgianian și-a continuat cariera politică în diverse partide politice. În 1996 a fost ales

deputat pe lista Partidului Alternativa României, iar în 2004 și 2008 ca și candidat al Partidului Național Liberal. Între 2004 și 2008, Vosganian a deținut funcția de ministru al economiei și comerțului, iar mai târziu cea de ministru al finanțelor în guvernul Tăriceanu.

2.3. Bulgarii, 1990-2008

În rândul comunității bulgare din România s-a dat o luptă aprigă pentru mandatul de deputat între Uniunea Bulgară din Banat-România (UBBR), prezentă mai ales în Banat, și Comunitatea „Bratstvo” a Bulgarilor din România, activă mai degrabă în județele din sudul țării. Ambele formațiuni au deținut mandatul de deputat pe parcursul celor șase cicluri parlamentare, însă din 2000 se pare că bătălia a fost câștigată de UBBR. Pe lângă aceste două organizații rivale, au mai existat trei formațiuni care doreau să reprezinte comunitatea: Asociația Culturală Bulgară din România, Uniunea Bulgară din România și Uniunea Bulgarilor Pavlicheni din România.

Tabelul 2.3.1. Bulgarii – rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1990	Uniunea Bulgară din Banat - Asociația Culturală Bulgară din București	n.a.	3451	0,03%	n.a.	Ivanciov Carol Matei	Timiș
1992	Uniunea Bulgară din Banat-România	2	1906	0,02%	TM (1564), AR (322)	Ivanciov Carol Matei	Timiș
1996	Comunitatea „Bratstvo” a Bulgarilor din Romania	9	5359	0,04%	DB (2416), CT (1014), B (435)	Rotaru Dumitru	Dâmbovița
	Uniunea Bulgară din Banat-România	6	4115	0,03%	TM (1506), AR (844), B (931)		
2000	Uniunea Bulgară din Banat-România	38	20085	0,19%	TM (2152), B (1487), CS (1936)	Mirciov Petru	Timiș
	Asociația Culturală Bulgară din România	15	8092	0,07%	NT (3087), B (810), AR (584),		
	Comunitatea „Bratstvo” a Bulgarilor din Romania	15	5923	0,05%	PH (1151), TM (1093), DJ (1032)		
	Uniunea Bulgarilor Pavlicheni din România	1	497	<0,01%	AR (497)		
2004	Uniunea Bulgară din Banat-România	41	15283	0,15%	TM (4643), PH (730), MS (587)	Mircovici Niculae	Timiș
	Asociația Culturală Bulgară din România	41	6240	0,06%	B (553), BT (468), DB (392)		
	Comunitatea „Bratstvo” a Bulgarilor din Romania	42	4065	0,04%	TM (545), B (203), GJ (158)		
2008	Uniunea Bulgară din Banat-România	42	14039	0,14%	TM (2463), NT (1256), SV (868)	Mircovici Niculae	Timiș 5

Tabelul 2.3.2. Bulgarii – rezultate consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați
1996	Uniunea Bulgară din Banat-România	1422	6	5	3
	Comunitatea "Bratstvo" a Bulgarilor din Romania	802	6	1	1
2000	Uniunea Bulgară din Banat-România ^a	893	4	4	1
	Comunitatea "Bratstvo" a Bulgarilor din Romania	1109	11	5	3
	Comunitatea "Bratstvo" a Bulgarilor din România - Asociația Idinstvu Timișoara	54	1	0	1
	Uniunea Bulgară din România	218	1	2	1
2004	Uniunea Bulgară din Banat-România	1645	7	5	2
2008	Uniunea Bulgară din Banat-România ^b	1152	4	8	3

^a La Timișoara, UBBR a participat ca membru al Alianței Electorale UBBR-UUR-UDSCR. Alianța a obținut 283 de voturi și nu a primit mandate de consilieri.

^b La Timișoara au candidat pe listele UDMR.

În ceea ce privește politica la nivel local, competiția nu a fost atât de încinsă, datorită faptului că aria de activitate a celor două formațiuni nu a fost aceeași, chiar dacă uneori s-au aventurat pe teritoriul celeilalte. UBBR a candidat mai ales în județele Timiș și Arad, în timp ce Bratstvo în județele Dâmbovița, Dolj, Ilfov, Teleorman și Timiș.

În 1996, UBBR a reușit să obțină mandate de consilier local în trei localități din județul Timiș: Denta (1), Sănnicolau Mare (1) și Dudeștii Vechi (3). În 2000 au intrat în consiliul local doar la Dudeștii Vechi (4). În 2004 au păstrat aceste mandate, și au reușit din nou să fie reprezentați la Denta. Finalmente, din 2008 UBBR are mandate în trei localități: Dudeștii Vechi (6), Denta (1) și comuna Vinga din județul Arad (1).

La rândul său, Bratstvo a obținut un mandat de consilier local în 1996, la Măgurele (jud. Ilfov), iar în 2000 câte două, la Băleni (jud. Dâmbovița) și Izvoarele (jud. Teleorman), dar și în localitatea dominată de organizația rivală, Dudeștii Vechi (1 mandat).

În 2000, și o a treia formațiune, Uniunea Bulgară din România, a obținut mandate de consilier local în județul Timiș, la Denta (2).

În 2004 și 2008 doar UBBR a mai participat la alegerile locale, și în ambii ani a reușit să-și îmbunătățească rezultatul. În 2004 au obținut 4 mandate la Dudeștii Vechi și unul la Denta, iar în 2008 șase la Dudeștii Vechi și câte unul la Denta și Vinga.

Candidatul Uniunii Bulgare din Banat-România a intrat în 1996 și 2000 în turul doi la Dudeștii Vechi, însă a fost învins. În 2004, finalmente, UBBR câștigă primăria în această localitate, iar în 2008 o păstrează. Celelalte organizații nu au reușit niciodată să câștige mandate de primar.

Tabelul 2.3.3. Bulgarii – rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
1996	Uniunea Bulgară din Banat-România	2146	0	Arad, Timiș
1996	Comunitatea "Bratstvo" a Bulgarilor din Romania	985	0	Călărași
2000	Uniunea Bulgară din Banat-România	în coaliții electorale, 0 mandate *		
2000	Comunitatea "Bratstvo" a Bulgarilor din Romania	968	0	Dâmbovița, Ilfov, București
2000	Comunitatea "Bratstvo" a Bulgarilor din România - Asociația Idinstvu Timișoara	726	0	Timiș
2000	Uniunea Bulgară din România	nu au candidat		
2004	Uniunea Bulgară din Banat-România	2927	0	Timiș, București
2008	Uniunea Bulgară din Banat-România	pe lista UDMR, 0 mandate		

* În 2000, UBBR a participat la alegerile pentru Consiliul Județean Timiș în Alianța Electorală UBBR-UUR-UDSCR. Alianța a obținut 1335 de voturi, insuficiente pentru reprezentare.

În 2008, UBBR a candidat la Timișoara și pentru consiliul județean Timiș pe lista UDMR, împreună cu reprezentanții Uniunii Sârbilor din România, ai Asociației Italianilor din România Ro.As.It., și ai Uniunii Ucrainenilor din România. Lista pentru consiliul județean nu a avut succes, însă la Timișoara UDMR a obținut două mandate în consiliul local. Dintre acestea, primul i-a revenit reprezentantului UDMR pe durata întregului mandat, iar sârbii, italienii, ucrainenii și bulgarii vor împărți cel de-al doilea mandat prin rotație, fiecare minoritate urmând să aibă un reprezentant în consiliu pentru o perioadă de un an de zile.

2.4. Croații (carașovenii), 2000-2008

În primii ani de după căderea comunismului, croații și sârbii din România s-au organizat împreună, în Uniunea Democratică a Sârbilor și Carășovenilor din România (UDSCSR).³⁷ Însă după ce Croația a devenit stat independent, și croații din România au încercat să obțină reprezentare independent de sârbi. Prin urmare, la alegerile parlamentare din 1992 a apărut Uniunea Croaților din România (UCR), însă nu a reușit să obțină voturi suficiente pentru un mandat. Nici în 1996 nu a atins pragul stabilit, acest lucru fiind reușit doar în 2000. Având în vedere că majoritatea croaților trăiesc în județul Caraș-Severin, în tabelul 2.4.1. este de remarcat faptul că UCR a avut pentru prima dată listă de candidați în acest județ doar în 2000, ceea ce înseamnă că din localitățile populate de etnici croați (Carașova și Lupac) nu a primit niciun vot în 1992 și 1996, croații de aici votând cel mai probabil pentru UDSCSR. În 2000, UCR a putut conta deja pe susținerea comunităților din Caraș-Severin, dar au apărut și divergențele în rândul minorității. Astfel, în 2000 au participat la alegeri și alte două formațiuni: Uniunea Democratică a Croaților din România (UDCR) și Liga Democrată a Croaților din România. Este interesant de remarcat că singura listă de candidați a celei din urmă formațiuni a fost depusă în județul Sălaj, unde conform recensământului din 2002, numărul croaților a fost zero.³⁸

Tabelul 2.4.1. Croații – rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1992	Uniunea Croaților din România	1	219	<0,01	TM (219)		
1996	Uniunea Croaților din România	3	486	<0,01	TM (324) AR (102) MH (60)		
2000	Uniunea Croaților din România	12	11084	0,10%	B (2121), CS (1523), BV (1180)	Radan Mihai	Caraș-Severin
	Uniunea Democratică a Croaților din România	1	2059	0,02%	CS (2059)		
	Liga Democrată a Croaților din România	1	1329	0,01%	SJ (1329)		
2004	Uniunea Croaților din România	42	10331	0,10%	CS (1327), B (796), SV (587)	Radan Mihai	București
	Uniunea Democratică a Croaților din România	28	7769	0,07%	CS (1823), DJ (551), GJ (494)		
2008	Uniunea Croaților din România	42	9047	0,13%	CS (700), BT (534), NT (479)	Radan Mihai	Caraș-Severin 4

37 Vom folosi prescurtarea (UDSCSR) pentru Uniunea Democratică a Sârbilor și Carășovenilor din România, deoarece prescurtarea UDSCR este folosită în prezent pentru Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România.

38 <http://nepszamlalas.adatbank.transindex.ro/?pg=9&id=7>. [Accesat la 2 martie 2009].

Tabelul 2.4.2. Croații – rezultate consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați
1996	Uniunea Croaților din România	1067	11	2	2
2000	Uniunea Croaților din România	473	2	6	1
2000	Uniunea Democratică a Croaților din România	196	1	2	1
2004	Uniunea Croaților din România	760	5	6	2
2008	Uniunea Croaților din România	395	3	6	3

La nivel local, UCR a obținut în mod constant cinci mandate la Carașova între 1996 și 2004, dar din 2008 au doar trei consilieri în această localitate. La Lupac UCR a câștigat șase mandate în 1996, dar nu a participat în 2000. În 2004 a obținut un mandat aici, iar în 2008 două. Din 2008 UCR are un consilier și la Doclin (Caraș-Severin). Între 1996 și 2000, UCR a deținut funcția de primar la Carașova și la Lupac, de atunci însă nu a reușit nici măcar să intre în turul secund. În afară de localitățile amintite, UCR a mai prezentat candidați de două ori, la Recaș (Timiș) și la Reșița în 2004, însă fără succes.

UDCR a participat la alegerile locale doar în 2000 și doar la Lupac, și a obținut două mandate de consilier, iar candidatul formațiunii pentru primărie a intrat în turul doi, dar a fost învins. Se pare deci că divergențele dintre UCR și UDCR au avut și o bază teritorială, UCR fiind susținut mai degrabă la Carașova, iar UDCR în Lupac. Nicio formațiune croată nu a fost reprezentată în consiliile județene.

Tabelul 2.4.3. Croații – rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
1996	Uniunea Croaților din România	1311	0	Caraș-Severin
2000	Uniunea Croaților din România	în coaliție ^a	0	Caraș-Severin
2000	Uniunea Democratică a Croaților din România	nu au depus liste		
2004	Uniunea Croaților din România	826	0	Caraș-Severin
2008	Uniunea Croaților din România	nu au depus liste		

^aÎn 2000, UCR a participat în Alianța Electorală FDGR UDMR, UCR, UDSCR la nivelul județului Caraș-Severin, care a primit 1392 voturi și nu a obținut mandate.

2.5. Evreii, 1996-2008

Evreii din România au participat la alegeri numai prin organizația-umbrelă numită Federația Comunităților Evreiești din România. FCER este prezentă în Camera Deputaților din 1996, însă la nivel local a candidat doar în municipiul Iași, și a obținut un singur mandat de consilier local în 1996. FCER nu a avut niciodată consilieri județeni și nu a candidat pentru primării. FCER nu a participat la ultimele două alegeri locale.

Tabelul 2.5.1. Evreii – rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1996	Federația Comunităților Evreiești din România	13	12746	0,10%	B (5058), IS (1334), TM (1066)	Marian Dorin	București
2000	Federația Comunităților Evreiești din România	16	12629	0,12%	B (3415) TM (975) BV (911)	Marian Dorin	București
2004	Federația Comunităților Evreiești din România	21	8449	0,08%	B (1903) BR (609) BT (462)	Vainer Aurel	București

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
2008	Federația Comunităților Evreiești din România	42	22393	0,33%	NT (2610), B (1897), IS (1639), VS (1502)	Vainer Aurel	Neamț 6

Tabelul 2.5.2. Evreii – rezultate consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați
1996	Federația Comunităților Evreiești din România	1624	1	1	1
2000	Federația Comunităților Evreiești din România	237	1	0	0
2004	nu au participat la alegerile locale				
2008	nu au participat la alegerile locale				

Tabelul 2.5.3. Evreii – rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
1996	Federația Comunităților Evreiești din România	446	0	București
2000	Federația Comunităților Evreiești din România	nu a candidat		
2004	nu au participat la alegerile locale			
2008	nu au participat la alegerile locale			

2.6. Germanii, 1990-2008

Forumul Democrat al Germanilor din România (FDGR) este singura organizație care i-a reprezentat pe germanii din România în Parlament sau în consiliile locale și județene. În 1990, Forumul a reușit încă să obțină un mandat de deputat prin întrunirea pragului implicit, și nu datorită prevederii speciale de mandat garantat. În 1990 FDGR a avut și candidați pentru Senat, însă a obținut doar 19105 de voturi (0,14%), ceea ce nu a fost suficient pentru reprezentare.

La nivel local FDGR nu a obținut rezultate remarcabile până în 2000, când Klaus Werner Johannis a reușit să câștige funcția de primar al municipiului Sibiu. După acest succes a început însă o ascensiune spectaculoasă. FDGR a obținut în 2004 mai multe voturi decât populația de etnie germană din România, iar datorită celor câteva zeci de mii de voturi obținute la Sibiu și în localitățile din județ, a devenit singura formațiune minoritară din România în cazul căreia marea majoritate a susținătorilor nu aparțin etniei.

Tabelul 2.6.1. Germanii – rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1990	Forumul Democrat al Germanilor din România	n.a.	38738*	0,28%	n.a.	Brandsch Ingmar	Sibiu
1992	Forumul Democrat al Germanilor din România	13	34685	0,32%	SB (8423) TM (5935) BV (3944)	Wittstock Eberhard-Wolfgang	Sibiu

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1996	Forumul Democrat al Germanilor din România	15	23888	0,20%	TM (4620) BV (4069) SB (3652)	Brück Werner Horst până în decembrie 1997	Timiș
						Wittstock Eberhard-Wolfgang din decembrie 1997	Sibiu
2000	Forumul Democrat al Germanilor din România	16	40844	0,38%	SB (19821) TM (6151) BV (2531)	Wittstock Eberhard-Wolfgang	Sibiu
2004	Forumul Democrat al Germanilor din România	17	36116	0,35%	SB (22264) TM (2730) BV (1751)	Ganț Ovidiu Victor	Sibiu
2008	Forumul Democrat al Germanilor din România	42	23190	0,34%	SB (5689) TM (1760) BV (1240)	Ganț Ovidiu Victor	Sibiu 1

* mandat obținut prin întrunirea pragului implicit, și nu datorită prevederii speciale de mandat garantat.

Tabelul 2.6.2. Germanii – rezultate consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați	# consilii unde au avut majoritate absolută
1996 ^a	FDGR	23586	79	90	40	5
2000	FDGR	23289	70	78	27	3
2004	FDGR	77573	74	96	31	3
2008 ^b	FDGR	44626	53	79	22	4

^a Rezultatele din 1996 nu includ 279 voturi și 2 mandate de la Buziaș, TM, obținute de Alianța Electorală Partidul Liberal '93 + Forumul Democrat al Germanilor din România.

^b FDGR a pierdut un mandat în 2008 în localitatea Valea Viilor din județul Sibiu datorită aplicării prevederii speciale a legii 67/2004. Rezultatul FDGR a fost peste 5%, însă Partida Romilor a obținut deja un mandat în consiliu.

FDGR a fost reprezentată în prea multe localități pentru a le putea înșirui în cadrul acestui capitol. Ne vom concentra așadar doar asupra localităților unde Forumul a obținut cele mai importante rezultate. Marea majoritate a acestor localități se regăsesc în județul Satu Mare (comune locuite de șvabi) și în județul Sibiu (localități săsești). Înaintea apariției lui Klaus Johannis, majoritatea mandatelor FDGR au fost obținute în comunele șvabe din Satu Mare (în 1996 58 din 90, în 2000 61 din 78). După 2000 situația devine mai echilibrată: în 2004 avem 49 de mandate în județul Satu Mare și 35 în Sibiu, iar în 2008 40, respectiv 28.

În mod interesant, în județul Satu Mare FDGR a avut succes doar la nivelul consiliilor locale. În tabelul 2.6.1. se poate vedea că județul Satu Mare nu figurează între județele unde FDGR a obținut rezultate remarcabile la alegerile parlamentare. Mai mult, FDGR nici nu a candidat pentru Consiliul Județean Satu Mare în anii analizați. Explicația este că populația germană din această zonă este vorbitoare de maghiară, iar competiția politică în majoritatea acestor comune se dă între FDGR și UDMR. La nivelul județului și la alegerile parlamentare însă o bună parte a populației șvabe votează cu UDMR.

În județul Satu Mare FDGR a avut majoritate absolută între 1996-2000 în consiliile locale din Belciug, Foieni, Petrești, Turulung și Urziceni. Treptat însă, au pierdut influența lor în toate aceste consilii. În 2000 au rămas majoritari doar la Foieni, Petrești și Urziceni, în 2004 doar în Ciumești și Petrești, iar după 2008 au pierdut și aceste consilii. Pierderile suferite în 2008 au probabil de-a face cu apariția Partidului Civic Maghiar, care a preluat într-o oarecare măsură funcția de „alternativă pentru UDMR”.

În ceea ce privește primarii, între 1996-2000 FDGR a avut cinci primari în județul Satu Mare: la Beltiug, Foieni, Petrești, Turulung și Urziceni. În plus, în 1996 candidatul lor a intrat în turul doi și la Moftin. În anii următori, formațiunea a înregistrat pierderi și în ceea ce privește primarii, deși mai puțin serioase decât în consilii. În 2000, dintre localitățile enumerate mai sus, germanii nu au reușit să păstreze funcția la Turulung, fiind învinși în turul doi. În 2004 candidații FDGR au câștigat în Ciumești, Foieni, Petrești și Tiream, iar în 2008 la Beltiug, Ciumești, Foieni, Petrești, Tiream, și Urziceni, și au intrat în turul doi la Sanislău.

Tabelul 2.6.3. Germanii – rezultate primari:

anul	denumire organizație	# localități unde au candidat	# mandate primari	# candidați în turul 2 (nealeși)
1996	FDGR	7	5	1
2000	FDGR	16	5	1
2004	FDGR	22	9	0
2008	FDGR	15	10	1

În timp ce în județul Satu Mare rezultatele FDGR arată o tendință descrescătoare, în județul Sibiu am putut asista la o îmbunătățire a rezultatelor, în special în anul 2004. În 1996, în consiliul municipiului Sibiu a fost ales un singur reprezentant FDGR. În 2000 însă au intrat deja șase, iar Klaus Johannis a câștigat în turul secund primăria. După acest eveniment, FDGR a intrat pe un val ascendent în județul Sibiu. În 2004, Johannis este reales cu 73621 voturi (88,70%), iar în 2008 cu 50107 de voturi (83,26%), în vreme ce FDGR obține majoritatea absolută în consiliu (16 din 23 în 2004, respectiv 14 din 23 în 2008). În 2004, Martin Bottesch este ales președinte al consiliului județean Sibiu, iar în 2008 este reales prin vot direct (49019 de voturi, 28,87%). Tot în 2004, ca și cum ar fi fost vorba despre un fel de difuziune sau imitație, primari germani sunt aleși și la cârma altor așezări urbane din județ, în municipiul Mediaș și orașul Cisnădie. În 2008, ambii primari sunt realesi, însă la Mediaș primarul Daniel Thellmann a candidat de această dată nu din partea FDGR, ci în culorile Partidului Democrat-Liberal.³⁹ FDGR pierde astfel primăria din Mediaș în 2008, însă candidatul lor câștigă în premieră în orașul Avrig.

Pe lângă aceste două județe, FDGR a mai obținut de regulă mandate în câteva localități din județele Arad, Brașov, Bihor, Caraș-Severin, Mureș și Timiș. Trebuie remarcat rezultatul din micuța comună Brebu Nou din județul Caraș-Severin, unde FDGR deține primăria din 2004 și majoritatea absolută în consiliu din 2008. În 2008, FDGR a participat în județul Timiș în Alianța pentru Timiș PNL * PNȚ-CD * FDGR, și a obținut câte un mandat de consilier la Timișoara și la Biled.⁴⁰

Tabelul 2.6.4. Germanii – rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
1996	FDGR	18568	4	AR, BV, CS, MS, SB, TM
2000 ^a	FDGR	21882	4	AR, BV, MM, SB , TM
2004	FDGR	76843	11	AR, BC, BN, BV, CT, IS, MM, SB , TM
2008 ^b	FDGR	46872	9	AR, BN, BV, MM, SB

^a Nu conține voturile obținute de lista comună cu UDMR, FGDR, UCR, UDSCR din Caraș-Severin, care a obținut 1392 de voturi.

^b Nu conține rezultatele din județul Timiș, unde FDGR a candidat în Alianța pentru Timiș PNL * PNȚ-CD * FDGR

FDGR a avut consilieri județeni pe tot parcursul perioadei analizate, însă distribuția acestora s-a schimbat foarte mult începând cu 2000. În 1996, Forumul a avut câte un consilier în județele Arad, Brașov, Sibiu și Timiș. Începând din 2000, are mandate doar în Sibiu, însă mai multe decât avea înainte în

39 „Thellmann a declanșat războiul Johannis-PDL.” *Sibianul*, 19 aprilie 2008. <http://www.sibianulonline.ro/ultima-ora/thellmann-a-declansat-razboiul-johannis-pdl-2568496> [Accesat la 22 aprilie 2009.]

40 Informații de pe pagina web a Consiliului Județean Timiș. http://www.cjtimis.ro/uploads/files/Primarii/Lista%20alesi%20locali_iunie_2008.pdf. [Accesat la 2 martie 2009].

toate județele împreună. Din 2004 deține și președinția Consiliului Județean Sibiu. În 2008, FDGR a mai avut candidați pentru președinții consiliilor județene în județele Arad (1719 voturi, 0,9%) și Brașov (4258 voturi, 1,90%).

2.7. Grecii, 1990-2008

Grecii sunt reprezentați în Camera Deputaților începând cu primul ciclu parlamentar de după căderea comunismului. Principala formațiune a grecilor este Uniunea Elenă din România, însă din numele și aria de activitate a organizațiilor care au participat la alegeri se poate deduce că între organizațiile din diferite județe a existat o rivalitate foarte puternică pentru mandatul de deputat.

Tabelul 2.7.1. Grecii – rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1990	Uniunea Elenă din România	n.a.	4932	0,04%		Nicolau Anton	Prahova
1992	Uniunea Elenă din România	13	9134	0,08%	PH (1724) B (797) BV (759)	Nicolau Anton	Prahova
1996	Uniunea Elenă din România	11	8463	0,07%	IS (2602) GL (1821) B (1440)	Gazi Gherasim	Iași
	Uniunea Elenă din România - Comunitatea Elenă din Prahova	1	1509	0,01%	PH (1509)		
2000	Uniunea Elenă din România	36	15007	0,14%	B (1138) BC (965) NT (909)	Fotopolos Sotiris	București
	Comunitatea Elenă Iași	5	2072	0,02%	IS (862) SV (687) VS (314)		
	Comunitatea Elenă Prahova	5	1992	0,02%	PH (948) B (526) BV (204)		
	Comunitatea Elenă Elpis Constanța	1	449	<0,01%	CT (449)		
2004	Uniunea Elenă din România	42	7161	0,07%	B (750) GL (361) BR (333) NT (333)	Fotopolos Sotiris – decedat în august 2008	București
						Zisopol Dragoș Gabriel – din august 2008	București
2008	Uniunea Elenă din România	42	8875	0,13%	PH (749) B (568) IS (563)	Zisopol Dragoș Gabriel	Galați 6

Tabelul 2.7.2. Grecii – rezultate consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați
1996	Uniunea Elenă din România	1338	3	0	0
2000	Uniunea Elenă din România	84	1	1	1
	Comunitatea Elenă Constanța	342	1	0	0
	Comunitatea Elenă Galați	329	1	0	0
	Comunitatea Elenă Iași	251	1	0	0
2004	Uniunea Elenă din România	4036	17	0	0
2008	Uniunea Elenă din România	318	3	1	1

Uniunea Elenă din România a câștigat două mandate de consilier local în perioada analizată: în 2000 în comuna Izvoarele (jud. Tulcea), și în 2008 la Zănești (jud. Neamț).

În 1996, UER a candidat în municipiile Brașov, Brăila și Iași. În 2004 au avut cei mai mulți candidați, în următoarele localități: București, Pitești, Curtea de Argeș, Mioveni (jud. Argeș), Târgoviște, Craiova, Calafat (jud. Dolj), Galați, Iași, Snagov (jud. Ilfov), Roman (jud. Neamț), și Izvoarele (jud. Tulcea). În 2008 au candidat doar în județul Neamț, lângă Zănești, la Piatra Neamț și la Bicz. Formațiunile rivale au avut candidați doar în municipiile indicate în numele lor.

Tabelul 2.7.3. Grecii – rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
1996	Uniunea Elenă din România	3737	1	Brăila
2000	Uniunea Elenă din România	279	0	Tulcea
	Comunitatea Elenă Constanța	566	0	Constanța
	Comunitatea Elenă Galați	727	0	Galați
	Comunitatea Elenă Iași	763		Iași
2004	Uniunea Elenă din România	5641	0	AG, DB, DJ, IF, TL, B
2008	Uniunea Elenă din România	473	0	NT

În consiliile județene, grecii au avut un singur reprezentant în perioada analizată, în județul Brăila, între 1996-2000. În 2008, UER a avut un candidat la președinția consiliului județean Neamț, care a obținut 2453 de voturi (1,07%).

2.8. Italienii, 1992-2008

Minoritatea italiană se aseamănă celei elene, deoarece viața lor politică a fost caracterizată până în 2004 de existența mai multor organizații rivale, care își aveau baza în diferite așezări urbane mari: Constanța, Craiova, Galați, Iași, Pitești, Ploiești, Suceava.

Tabelul 2.8.1. Italienii – rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1992	Comunitatea Italiană din România	8	4188	0,04	BV (675) HD (639) B (592)	Iuliano Valentin	Brașov
1996	Comunitatea Italiana din România - Socola, Iași	14	11454	0,08%	GL (1842) BH (1493) AR (1263)	Dumitrescu Marilena	Galați
	Asociația Italienilor din România Ro.As. It.	14	9833	0,08%	PH (2328) AB (1443) B (1312)		
	Federația Italienilor din România	4	1711	0,01%	TL (590) DJ (545) DB (285)		
	Comunitatea Italienilor din Galați	1	791	0,01%	GL (791)		
	Comunitatea Italiană Pitești – România	1	695	0,01%	AG (695)		
	Comunitatea Italiană din Județul Prahova	1	437	0,00%	PH (437)		
	Federația Italienilor din România - Comunitatea Italiană "Ovidius" din Constanța	1	311	0,00%	CT (311)		
	2000	Comunitatea Italiană din România, Str. Trei Ierarhi nr.2 - Iași	39	21263	0,20%	B (2943) AB (1641) CJ (1622) IS (1222)	Stana-Ionescu Ileana
	Liga Comunităților Italiene din România	17	16266	0,15%	IF (6677) PH (3178) AR (1092)		
2004	Asociația Italienilor din România RO.AS. IT.	35	6168	0,06%	SV (397) HD (396) DB (346)	Grosaru Mircea	Suceava
	Comunitatea Italiană din România	33	5181	0,05%	PH (422) B (331) BV (319)		
2008	Asociația Italienilor din România RO.AS. IT.	42	9567	0,14%	BT (911) NT (635) CT (530)	Grosaru Mircea	Botoșani 5

Tabelul 2.8.2. Italienii – rezultate consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați
1996	Asociația Etnicilor Italieni "Circolo Trentina"	611	3	0	0
2000	Comunitatea Italiană din România	1097	6	0	0
	Comunitatea Italiană Oltenia din România	325	1	0	0
	Asociația Italienilor din România - Ro.As.It.	nu au candidat pentru consilii locale			
2004	Comunitatea Italiană din România	41	1	0	0
2008	Asociația Italienilor din România Ro.As.It.	392	3	0	0

Nicio organizație italiană nu a obținut mandate de primar, consilier local sau județean în perioada analizată. Asociația Etnicilor Italieni "Circolo Trentina" a candidat în 1996 în trei localități din județul Brașov (Brașov, Zărnești, Bran), iar la Zărnești au avut și un candidat la funcția de primar.

În 2000, Comunitatea Italiană din România a avut candidați în municipiile Galați, Iași și Suceava, și în localitățile buzoiene Buzău, Râmnicu Sărat și Nehoiu, iar Comunitatea Italiană Oltenia din România s-a prezentat pentru alegeri la Craiova. În 2004 CIR a candidat într-o singură localitate, comuna Râu de Mori din județul Hunedoara.

Asociația Italienilor din România Ro.As.It. a candidat în 2000 doar pentru Consiliul Județean Suceava, iar în 2008 în municipiile Craiova, Galați, și Suceava, la Galați având și un candidat la funcția de primar.

Tabelul 2.8.3. Italienii – rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
1996	Asociația Etnicilor Italieni "Circolo Trentina"	513	0	Brașov
2000	Comunitatea Italiană din România	1479	0	Buzău, Galați, Iași
	Comunitatea Italiană Oltenia din România	471	0	Dolj
	Asociația Italienilor din România - RO.AS.IT.	1848	0	Suceava
2004	Comunitatea Italiană din România	nu au candidat pentru consiliile județene		
2008	Asociația Italienilor din România Ro.As.It	893	0	Dolj, Galați, Suceava

Trebuie menționat faptul că, în 2008, reprezentanții Ro.As.It. au candidat la Timișoara și pentru consiliul județean Timiș pe lista UDMR, alături de reprezentanți ai Uniunii Sârbilor din România, ai Uniunii Bulgare din Banat-România, și ai Uniunii Ucrainenilor din România. Lista pentru consiliul județean nu a avut succes, însă la Timișoara minoritățile au obținut două mandate în consiliul local. Dintre acestea, primul i-a revenit reprezentantului UDMR pentru durata întregului mandat, iar sârbii, italienii, ucrainenii și bulgarii vor împărți cel de-al doilea mandat prin rotație, fiecare minoritate urmând să aibă un reprezentant în consiliu pentru o perioadă de un an de zile.

2.9. Macedonenii, 2000-2008

Macedonenii sunt reprezentați în Camera Deputaților doar din 2000. Mandatul de parlamentar a fost deținut în toate cele trei cicluri de Asociația Macedonenilor din România (AMR), însă la alegerile parlamentare din 2004 au participat și două formațiuni rivale.

Tabelul 2.9.1. Macedonenii – rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
2000	Asociația Macedonenilor Slavi din România	3	8809	0,08%	B (6240) HD (1479) CJ (1090)	Savu Vasile Ioan	București
2004	Asociația Macedonenilor din România	42	9750	0,10%	B (545) DB (459) MS (412)		
	Asociația Culturală a Macedonenilor Slavi din România	27	9595	0,09%	HD (5801) BT (373) GL (226)		
	Asociația Democratică a Macedonenilor Slavi din România	30	6344	0,06%	GL (1772) BR (365) B (306)	Dumitrescu Liana	București
2008	Asociația Macedonenilor din România	42	11814	0,17%	IS (1442) NT (1264) SV (837)	Dumitrescu Liana	Neamț 6

Tabelul 2.9.2. Macedonenii – rezultate consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați
2004	Asociația Macedonenilor din România	923	10	0	0
2008	Asociația Macedonenilor din România	300	4	0	0

La alegerile locale a participat doar AMR, însă nu a obținut niciodată mandate de primari, consilieri locali sau consilieri județeni. În 2004, AMR a candidat la consiliul local în sectoarele 2 și 4 ale capitalei, la Caransebeș (jud. Caraș-Severin), Cluj-Napoca, Craiova, Băilești și Urzicuța (jud. Dolj), Timișoara, Recaș și Sânnandrei (jud. Timiș). Au avut și candidați pentru funcția de primar la Urzicuța și la Timișoara. În 2008 au candidat pentru consiliul local la Craiova, Băilești, Urzicuța și Timișoara, dar nu au avut candidați la funcția de primar. Pentru consiliile județene au candidat în 2004 în județele Cluj, Dolj, Timiș și la București, iar în 2008 doar în Dolj și la București.

Tabelul 2.9.3. Macedonenii – rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
2004	Asociația Macedonenilor din România	1772	0	Cluj, Dolj, Timiș, București
2008	Asociația Macedonenilor din România	1542	0	Dolj, București

2.10. Maghiarii, 1990-2008

Principala organizație politică a maghiarilor din România este Uniunea Democrată a Maghiarilor din România (UDMR). UDMR este singura formațiune minoritară care reușește să obțină reprezentare în Parlament fără a avea nevoie de mandate speciale rezervate minorităților. La toate alegerile de după 1990, UDMR a reușit să atingă pragul electoral, și astfel a fost prezent în ambele camere cu grupuri proprii de parlamentari.

Tabelul 2.10.1. Rezultatele obținute de UDMR la alegerile parlamentare

an	participarea la vot (%)	voturi CD	voturi CD (%)	mandate CD	voturi Senat	voturi Senat (%)	mandate Senat
1990	86,19	991601	7,23	29	1004353	7,20	12
1992	76,29	811290	7,46	27	831469	7,58	12
1996	76,01	812628	6,64	25	837760	6,82	11
2000	65,31	736863	6,80	27	751310	6,90	12
2004	58,51	628125	6,17	22	637109	6,23	10
2008	39,20	425008	6,17	22	440449	6,39	9

UDMR a participat și în guvern în două dintre cele șase cicluri parlamentare cuprinse între anii 1990-2009, iar între 2000-2004 a acordat susținere parlamentară guvernului minoritar al Partidului Social Democrat pe baza unor protocoale încheiate anual. Tabelul 2.10.2. prezintă ministerele asumate de UDMR în diversele guverne ale României.

Tabelul 2.10.2. Miniștri UDMR în Guvernele României⁴¹

Guvern (prim ministru)	numele ministrului	funcția	intervalul
Victor Ciorbea	Birtalan Ákos	ministrul turismului	decembrie 1996 – aprilie 1998
	Tokay György	ministru delegat pe lângă primul ministru pentru minorități naționale	decembrie 1996 – aprilie 1998
Radu Vasile	Bárányi Ferenc	ministrul sănătății	aprilie 1998 – iunie 1998
	Hajdú Gábor	ministrul sănătății	iulie 1998 – decembrie 1999
	Tokay György	ministru delegat pe lângă primul ministru pentru minorități naționale	aprilie 1998 – ianuarie 1999
	Eckstein-Kovács Péter	ministru delegat pe lângă primul ministru pentru minorități naționale	ianuarie 1999 – decembrie 1999
Mugur Isărescu	Hajdú Gábor	ministru de stat, ministrul sănătății	decembrie 1999 – decembrie 2000
	Eckstein-Kovács Péter	ministru delegat pe lângă primul ministru pentru minorități naționale	decembrie 1999 – decembrie 2000
Călin Popescu Tăriceanu	Markó Béla	ministru de stat pentru coordonarea activităților din domeniul culturii, învățământului și integrării europene	decembrie 2004 - iulie 2007 (postul s-a desființat)
	Borbély László	ministru delegat pentru lucrări publice și amenajarea teritoriului	decembrie 2004 – aprilie 2007 (postul s-a desființat)
	Borbély László	interimar - ministrul comunicațiilor și tehnologiei informației	iunie 2007 – iulie 2007
	Borbély László	ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor	aprilie 2007 – decembrie 2008
	Winkler Gyula	ministru delegat pentru comerț	decembrie 2004 - ianuarie 2005
	Winkler Gyula	ministrul comunicațiilor și tehnologiei informației	iulie 2007 – decembrie 2007
	Nagy Zsolt	ministrul comunicațiilor și tehnologiei informației	decembrie 2004 – iunie 2007
	Borbély Károly	ministrul comunicațiilor și tehnologiei informației	decembrie 2007 22 decembrie 2008
	Korodi Attila	ministrul mediului și gospodăririi apelor	aprilie 2007 - decembrie 2008

41 Sursă: Rompres. <http://documentare.rompres.ro/guverne.php>. [Accesat la 1 martie 2009].

UDMR este și formațiunea minoritară cu cea mai pronunțată prezență la nivel local și județean. Urătoarele tabele prezintă sintetic rezultatele obținute de Uniune la alegerile locale dintre 1996-2008.

Tabelul 2.10.3. Rezultatele UDMR în consiliile locale

anul	voturi obținute	voturi %	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați	# consilii unde au avut majoritate absolută
1996	588848	6,45	490	2445	458	155
2000	468904*	5,50	500	2451	419	160
2004	455625	4,92	539	2481	453	184
2008	404657	4,75	571	2196	456	155

* Rezultatul din 2000 nu include 844 de voturi exprimate pentru Alianța Electorală FDGR,UDMR, UCR, UDSCR la nivelul județului Caraș-Severin în municipiul Reșița, și 33 de voturi din Șag, județul Timiș, unde UDMR a participat împreună cu FDGR.

Tabelul 2.10.4. Rezultatele candidaților UDMR la funcția de primar

anul	# localități unde au candidat	# mandate primari	# candidați în turul 2 (nealeși)
1996	243	140	49 ^a
2000	311	147	71 ^b
2004	333	186	39
2008	357	184	42

^a În 4 localități, candidații UDMR s-au retras în turul 2 în favoarea altui candidat, iar într-un caz s-a retras un alt candidat în favoarea lor.

^b În 9 localități, candidații UDMR s-au retras în turul 2 în favoarea altui candidat.

Tabelul 2.10.5. Rezultatele UDMR în consiliile județene

anul	voturi obținute CJ	voturi %	# consilieri județeni	voturi președinte CJ	președinți CJ	județe cu PCJ UDMR
1996	602561	7,06	133	nu se alegea	3	CV, HR, MS
2000	512413	6,27	135	prin vot direct	4	CV, HR, MS, SM
2004	513165	5,57	112		4	CV, HR, MS, SM
2008	429329	5,13	89	419028	4	CV, HR, MS, SM

În 2008, UDMR a avut 12 candidați la președințiile consiliilor județene, în județele Alba, Arad, Bacău, Bihor, Cluj, Covasna, Harghita, Maramureș, Mureș, Satu Mare, Sălaj și Timiș, și a reușit să câștige funcția în patru dintre acestea: Covasna (46,18%), Harghita (53,83%), Mureș (35,55%) și Satu Mare (43,32%). Trebuie menționat faptul că UDMR a fost foarte aproape de a câștiga și în județul Sălaj: candidatul PSD a obținut cu 1496 voturi mai mult decât candidatul UDMR, iar Partidul Civic Maghiar a întrunit 2180 voturi.

Pe lângă UDMR, la alegeri au mai participat și alte formațiuni maghiare, însă succesul lor a fost mult mai scăzut. Deși la toate alegerile (cu excepția anului 2004) au participat organizații care se prezentau ca o alternativă față de UDMR, doar la alegerile locale din 2008 a reușit o organizație maghiară alternativă să obțină rezultate semnificative.

Tabelul 2.10.6. Rezultatele celorlalte organizații maghiare la alegerile parlamentare

anul	denumire organizație	voturi obținute	% voturi	liste de candidați	județele unde au depus liste
1990	Partidul Independent Maghiar	2578	0,02	n.a.	n.a.
1996	Forumul Tineretului Secuiesc	2142	0,02%	3	CV, HR, MS
1996	Partidul Liber Democrat Maghiar din România	14333	0,12%	16	AB, AR, BH, BN, BV, CS, CJ, CV, HR, MH, MS, SM, SB, TM, VN
2000	Partidul Liber Democrat Maghiar din România	3510	0,03%	4	AR, IS, SB, B

În timp ce UDMR a participat la alegerile parlamentare cu liste în toate județele țării, adversarii săi din rândul etniei maghiare nu au reușit acest lucru, ci mai degrabă au activat în doar câteva județe (poate cu excepția Partidului Liber Democrat Maghiar – PLDM). În 1996, PLDM a participat cu liste în 16 județe, chiar și în unele care nu se află în Transilvania, obținând cele mai bune performanțe în județele Mureș (2149 voturi), Cluj (1976), Brașov (1949) și Bihor (1708). În 2000, PLDM a depus candidaturi în doar patru județe, dintre care nici unul nu are populație preponderent maghiară, și a întrunit cele mai multe voturi în București (2229). Partidul Liber Democrat Maghiar a candidat de două ori și pentru Senat: în 1996 a obținut 12103 de voturi (0,10%), iar în 2000 498 voturi (<0,01%).

Cea mai relevantă manifestare a Partidului Liber Democrat Maghiar s-a înregistrat în 2000, la alegerile pentru primăria municipiului Târgu Mureș. Deși candidatul PLDM a obținut mai puțin de 1% din voturi la aceste alegeri, primarul Imre Fodor (UDMR) nu a reușit să fie reales, obținând în primul tur 49,78% din sufragii, și fiind învins de Dorin Florea în turul secund. UDMR a dat vina pe PLDM din cauza înfrângerii. Potrivit poziției UDMR, PLDM a fost o încercare de a diviza electoratul maghiar pusă la cale de naționaliștii români, iar presa maghiară a relatat în repetate rânduri că lucrările congresului PLDM au decurs mai degrabă în limba română. În legătură cu PLDM, mai trebuie menționat faptul că vicepreședintele organizației, Gheorghe Firczak, a intrat în Parlament în 2000 ca deputat al minorității rutene din România.

Forumul Tineretului Secuiesc a fost o organizație formată în orașul Cristuru Secuiesc (jud. Harghita), unde a fost reprezentată în consiliul local între 1996-2004, și unde a candidat totodată la primărie. Pentru consiliile județene nu a candidat niciodată, însă a participat la alegerile parlamentare din 1996, cu liste în cele trei județe din Ținutul Secuiesc.

Uniunea Democrată a Tinerilor Maghiari a fost activă într-o singură localitate, și anume în comuna Sălcea din județul Bihor, unde a fost reprezentată în consiliul local între 1996-2000, și unde a candidat la primărie.

Tabelul 2.10.7. Rezultatele celorlalte formațiuni maghiare în consiliile locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați	# consilii unde au avut majoritate absolută
1996	Partidul Liber Democrat Maghiar din România	506	2	0	0	0
2000	Partidul Liber Democrat Maghiar din România	3391	16	15	4	0
1996	Uniunea Democrată a Tinerilor Maghiari	262	1	2	1	0
1996	Forumul Tineretului Secuiesc	387	1	2	1	0
2000	Forumul Tineretului Secuiesc	363	1	6	1	0
2000	Asociația Civică Pro Odorhei	4383	1	8	1	0
2008	Partidul Civic Maghiar	79238	204	488	155	5

Tabelul 2.10.8. Rezultatele candidaților la funcția de primar ai celorlalte formațiuni maghiare

anul	denumire organizație	# localități unde au candidat	# mandate primari	# candidați în turul 2 (nealeși)
1996	Partidul Liber Democrat Maghiar din România	2	0	0
2000	Partidul Liber Democrat Maghiar din România	9	0	0
1996	Uniunea Democrată a Tinerilor Maghiari	1	0	0
1996	Forumul Tineretului Secuiesc	1	0	0
2000	Forumul Tineretului Secuiesc	1	0	0
2008	Partidul Civic Maghiar	132	11	8

Tabelul 2.10.9. Rezultatele celorlalte formațiuni maghiare în consiliile județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
1996	Partidul Liber Democrat Maghiar din România	1716	1	SM
2000	Partidul Liber Democrat Maghiar din România	6488	0	AR, HR, HD, MS, SM
1996	Uniunea Democrată a Tinerilor Maghiari	nu a candidat pentru consilii județene		
1996	Forumul Tineretului Secuiesc	nu a candidat pentru consilii județene		
2000	Forumul Tineretului Secuiesc	nu a candidat pentru consilii județene		
2000	Asociația Civică Pro Odorhei	4781	4	HR
2008	Partidul Civic Maghiar	84620	19	BC, BH, CJ, CV, HR , MM, MS, SM, SJ

Asociația Civică Pro Odorhei a fost o organizație formată în Odorheiu Secuiesc, condusă de Jenő Szász, primarul independent al municipiului între anii 1996-2008. Astfel, această organizație poate fi considerată drept precursora Partidului Civic Maghiar. În 2000, ACPO a obținut opt mandate în consiliul local Odorheiu Secuiesc și patru în Consiliul Județean Harghita. UDMR a atacat însă în instanță asociația, pe motiv că aceasta ar fi fost înființată în mod ilegal. Tribunalul a dat câștig de cauză UDMR-ului, astfel că mandatele ACPO au fost invalidate în 2001.

Partidul Civic Maghiar a fost înregistrat ca partid politic abia în 2008, deși acest lucru fusese încercat deja și înaintea alegerilor locale din 2004, când cererea a fost respinsă pe motiv că semnăturile depuse nu au fost autentice. În sfârșit, în 2008 PCM a reușit să candideze la alegerile locale, ceea ce însemna că pentru prima dată în istoria sa, UDMR trebuia să facă față unui competitor care nu putea fi neglijat. PCM a obținut 488 de mandate de consilieri locali, a câștigat funcția de primar în 11 localități, și majoritatea absolută în consiliul local în cinci localități. (Comparativ, UDMR are, începând cu 2008, 2196 consilieri locali, 184 primari și majoritate absolută în 155 de consilii locale). În Consiliul Județean Covasna, PCM are nouă reprezentanți, iar în Consiliul Județean Harghita zece, însă nu a obținut mandate în alte județe (UDMR are în total 89). Formațiunea a avut și candidați pentru președinții de consiliu județean, în județele Covasna, Harghita, Mureș și Sălaj, obținând 27,78%, 33,03%, 5,07%, respectiv 2,05% din voturile valabil exprimate.

PCM a reprezentat o concurență serioasă pentru UDMR doar în Ținutul Secuiesc, însă nici acolo nu a reușit să învingă UDMR-ul, iar rezultatele sale nu au fost uniforme în cele trei județe secuiești. În timp ce rezultatele din Harghita și Covasna au fost relativ bune, formațiunea nu a reușit să se impună aproape deloc în localitățile din județul Mureș. În județul Covasna, UDMR a obținut 46,77% din voturile exprimate pentru consiliile județene, iar Partidul Civic Maghiar 27,18%. În Harghita, UDMR a fost susținut

de 52,75% dintre alegători, iar PCM de 29,57%. În Mureș, UDMR a câștigat 31,57% din sufragii, iar PCM 4,76%. PCM a obținut 221 de consilieri locali în Harghita și 126 în Covasna, adică 71% din mandatele sale au fost obținute în aceste două județe. Comparativ, în cazul UDMR acest procent este de 33,56%. Probabil cele mai importante pierderi suferite de UDMR, care au fost cauzate de apariția PCM, au fost primăria și majoritatea absolută în consiliile locale din municipiile Gheorgheni (HR) și Târgu Secuiesc (CV). Mandatele obținute de UDMR și PCM la nivelul județelor la alegerile locale sunt prezentate în tabelul 2.10.11.

La alegerile parlamentare din 2008, Partidul Civic Maghiar nu a participat ca partid, ci a decis să susțină candidați independenți care concureau împotriva UDMR-ului. Decizia a fost motivată de faptul că formațiunea a considerat că sunt șanse mai mari ca unii dintre acești candidați să obțină majoritatea absolută în câteva colegii uninominale decât ca partidul să termine pe primul loc în șase colegii de deputat și trei de senator în mod simultan (atingerea pragului de 5 procente nu ar fi fost un obiectiv realist). Candidații independenți susținuți de PCM nu au reușit însă să se apropie de candidații UDMR în niciunul dintre colegiile uninominale. Rezultatele lor sunt redată în tabelul 2.10.10.

Tabelul 2.10.10. Rezultatele candidaților independenți susținuți de PCM la alegerile parlamentare din 2008

# colegiu uninominal	candidat independent susținut de PCM	voturi cand. independent	voturi candidat independent (%)	voturi candidat UDMR (%)
Covasna 2 CD	Ötvös Mózes	2817	20,16	56,29
Covasna 3 CD	Rákosi János	1559	9,70	78,13
Covasna 1 Senat	Szilágyi Sándor Róbert	5783	19,69	55,62
Harghita 3 CD	Sebestyén Csaba István	4745	19,72	74,52
Harghita 4 CD	Becsek-Garda Dezső Kálmán	4529	18,76	71,90
Mureș 2 Senat	Kincses Előd Géza	3320	6,99	66,53

Tabelul 2.10.11. Mandatele de consilier local și județean obținute de UDMR și PCM pe județe (semnul – indică faptul că nu au candidat)

județ	consilii locale					consilii județene				
	UDMR				PCM	UDMR				PCM
	1996	2000	2004	2008	2008	1996	2000	2004	2008	2008
Alba	42	44	36	31	–	2	2	0	0	–
Arad	64	66	67	63	0	4	4	3	3	–
Bacău	6	6	4	6	0	–	–	0	0	0
Bihor	236	238	274	266	20	10	10	10	9	0
Bistrița-N.	29	34	38	31	1	2	2	2	0	–
Brașov	66	62	54	45	8	4	4	3	2	0
Caraș-S.	1	0	0	0	–	0	0	0	0	–
Cluj	168	170	155	138	8	8	10	8	5	0
Constanța	–	–	0	0	–	–	–	–	–	–
Covasna	352	352	355	264	126	27	26	25	15	9
Gorj	–	–	–	0	–	–	–	–	–	–
Harghita	592	570	576	473	221	27	27	22	18	10
Hunedoara	14	11	7	4	–	2	2	0	0	–
Maramureș	41	44	36	32	4	3	4	3	2	0
Mehedinți	–	–	–	2	–	–	–	–	0	–
Mureș	455	442	459	406	66	17	17	15	13	0
Satu Mare	162	204	221	223	25	14	14	13	13	0
Sălaj	169	156	148	161	7	10	10	8	9	0
Sibiu	8	11	8	6	–	1	0	0	0	–
Suceava	–	–	0	0	–	–	–	0	0	–
Timiș	40	41	43	45	–	2	3	0	0	–
București	–	–	–	0	–	–	–	–	0	–
Total	2445	2451	2481	2196	488	133	135	112	89	19

Aparent, cifrele din ultimul rând al tabelului indică o îmbunătățire a reprezentării maghiarilor în consiliile locale. Însă creșterea este datorată mai degrabă faptului că între timp s-au creat multe comune noi prin desprinderi. De exemplu, în Harghita numărul consilierilor locali a fost de 779 în 1996, 786 în 2000, 837 în 2004 și 835 în 2008. În Covasna, cifrele sunt 502 în 1996, 515 în 2000, 536 în 2004, și 545 în 2008.

În 2008, UDMR și PCM au obținut împreună mai multe mandate de consilier local decât reușise UDMR singur în 2004. În tabelul 2.10.11. nu figurează însă numărul candidaților independenți care au devenit reprezentanți în județele locuite de maghiari. În 2000 și 2004, procentul consilierilor independenți din întreaga țară a fost cel mai ridicat în județele Harghita și Covasna, ceea ce s-a datorat absenței unei organizații maghiare care să fi reprezentat o alternativă la UDMR. În 2008, PCM a reușit să absoarbă o bună parte dintre acești consilieri care la alegerile precedente au candidat ca independenți. Prin urmare, creșterea numărului total de mandate obținute de formațiunile maghiare în 2008 trebuie interpretată ținând cont de acest lucru.

În tabel se poate observa însă și o tendință negativă: în județele unde ponderea maghiarilor este scăzută, numărul consilierilor locali și județeni scade constant. Maghiarii au pierdut treptat reprezentarea în județele Sibiu, Alba, Hunedoara, Timiș și Bistrița-Năsăud, iar acest proces a fost accelerat de introducerea progresivă a unor praguri din ce în ce mai înalte.

Minoritatea maghiară din România este reprezentată și în Parlamentul European. La alegerile din 2007, UDMR a obținut două mandate de europarlamentar. Episcopul reformat László Tőkés a candidat ca independent împotriva UDMR, și a fost ales la rândul său. Un al patrulea candidat de etnie maghiară a fost ales în Parlamentul European pe lista Partidului Național Liberal. Este vorba de Magor Imre Csibi. În 2009, UDMR și organizația condusă de László Tőkés, Consiliul Național Maghiar din Transilvania, au depus o listă comună de candidați, pe care primul loc a fost ocupat de episcop. Partidului Civic Maghiar i s-a oferit al patrulea loc de pe listă, însă formațiunea nu a acceptat oferta. În pofida listei comune, UDMR și organizațiile care îl susțin pe Tőkés au derulat campanii electorale separate. Lista comună a obținut trei mandate: pe lângă László Tőkés au fost realeși în PE și cei doi europarlamentari care au reprezentat UDMR în ciclul precedent.

Tabelul 2.10.12. Rezultatele candidaților maghiari la alegerile pentru Parlamentul European din 2007 și 2009:

	prezența la urne (%)	organizație / candidat	Voturi obținute	Voturi obținute (%)	Mandate
2007	29,47	UDMR	282929	5,52	2 (din 35)
		Tőkés László	176533	3,45	1 (din 35)
2009	27,67	UDMR (listă comună condusă de Tőkés László)	431739	8,92	3 (din 33)

2.11. Polonezii, 1990-2008

Polonezii sunt prezenți în Camera Deputaților din primul ciclu parlamentar. Principala lor organizație este Uniunea Polonezilor din România „Dom Polski”, însă au existat și organizații concurente, una dintre ele chiar sub numele de „Dom Polski” București. La alegerile locale a participat doar UPR „Dom Polski”, în localități din județul Suceava. UPR „Dom Polski” a candidat în 1990 și pentru Senat, obținând 840 de voturi (0,01%).

Tabelul 2.11.1. Polonezii – Rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1990	Uniunea Polonezilor din România „Dom Polski”	n.a.	2372	0,02%	n.a.	Lințmaier Antonie	Prahova
1992	Uniunea Polonezilor din România „Dom Polski”	3	3013	0,03%	SV (2665) PH (161) B (161)	Babiaș Iohan- Peter	Suceava

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1996	Uniunea Polonezilor din România "Dom Polski"	2	1842	0,02%	SV (1302) B (540)	Babiaș Iohan-Peter	Suceava
2000	Uniunea Polonezilor din România	12	5055	0,05%	SV (2689) IS (899) CJ (315)	Babiaș Iohan-Peter – decedat în martie 2002	Suceava
						Longher Ghervazen - din martie 2002	Suceava
	Uniunea Polonezilor din România "Dom Polski" – București	10	1619	0,01%	B (724) DJ (172) GL (168)		
2004	Uniunea Polonezilor din România "Dom Polski"	41	5473	0,05%	SV (2045) IS (273) MS (265)	Longher Ghervazen	Suceava
	Asociația "Uniunea Culturală a Polonezilor din România"	28	5159	0,05%	B (595) SV (511) PH (431)		
2008	Uniunea Polonezilor din România "Dom Polski"	42	7670	0,11%	SV (2442) NT (509) GL (271)	Longher Ghervazen	Suceava 3

Tabelul 2.11.2. Polonezii – Rezultate consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați
1996	Uniunea Polonezilor din România "Dom Polski"	1088	10	2	2
2000	Uniunea Polonezilor din România "Dom Polski"	237	3	1	1
2004	Uniunea Polonezilor din România "Dom Polski"	533	5	2	2
2008	Uniunea Polonezilor din România "Dom Polski"	335	2	3	2

În 1996, UPR „Dom Polski” a candidat în Sectorul 1 al Capitalei și în nouă localități din județul Suceava: municipiile Suceava și Rădăuți, orașele Gura Humorului și Siret, și comunele Cacica, Mănăstirea Humorului, Moara, Mușenița și Plătinoasa. A obținut câte un mandat la Cacica și Mănăstirea Humorului. La Rădăuți a avut și un candidat la primărie. În 2000 a candidat doar la Suceava, Cacica și Mușenița. A obținut un mandat la Cacica, localitate unde a avut și un candidat la primărie. În 2004 participă la alegeri în Siret, Cacica, Mănăstirea Humorului, Moara și Mușenița, și obține reprezentare la Cacica și Mănăstirea Humorului. În acest an nu candidează pentru primării. În 2008, UPR „Dom Polski” a avut candidați doar la Cacica și Mănăstirea Humorului. În prima localitate a obținut două mandate, în cea de-a doua unul. Nu a candidat pentru primării.

Între 1996-2000, UPR „Dom Polski” a avut un consilier județean în Suceava, însă mai târziu nu a reușit să repete această performanță, iar în 2008 nici nu a mai depus listă.

Tabelul 2.11.3. Polonezii – Rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
1996	Uniunea Polonezilor din România "Dom Polski"	3616	1	Suceava
2000	Uniunea Polonezilor din România "Dom Polski"	577	0	Suceava
2004	Uniunea Polonezilor din România "Dom Polski"	3438	0	Suceava
2008	Uniunea Polonezilor din România "Dom Polski"	nu a candidat pentru consilii județene		

2.12. Romii, 1990-2008

Viața politică a romilor din România a fost caracterizată de o fragmentare excesivă până în 2004, când modificările survenite în condițiile candidaturilor la alegeri au atras după sine dispariția organizațiilor mai mici. O singură formațiune romă prezintă continuitate pe toată durata perioadei analizate, chiar dacă numele ei s-a schimbat de mai multe ori: Partida Romilor. Restul organizațiilor au participat la doar una sau două alegeri, și au existat de asemenea multe formațiuni care au avut în mod evident un caracter local, limitat la raza câtorva județe sau chiar la câteva localități. Partida Romilor „Pro Europa” a participat și la alegerile pentru Parlamentul European din 2007, obținând 58903 de voturi (1,15%).⁴²

Tabelul 2.12.1. Rezultatele Partidei Romilor la alegerile parlamentare

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1990	Uniunea Democrată a Romilor din România	n.a.	29162	0,21	Răducanu Gheorghe	București
1992	Partida Romilor	33	52704	0,48	Răducanu Gheorghe	București
1996	Partida Romilor	40	82195	0,67%	Voicu Mădălin Ștefan	București
2000	Partida Romilor	42	71786	0,66%	Păun Nicolae	București
2004	Partida Romilor Social Democrată din România	42	56076	0,55%	Păun Nicolae	Prahova
2008	Partida Romilor „Pro Europa”	42	44037	0,64%	Păun Nicolae	Galați 3

Între 1990 și 2000, în Camera Deputaților regăsim un singur deputat rom. Însă după 2000, deputatul din ciclul precedent, Mădălin Voicu, și-a continuat cariera politică în Partidul Social Democrat, fiind reales în Camera Deputaților în 2000, 2004 și 2008. Astfel, începând cu anul 2000 în Parlament sunt doi deputați de etnie romă, unul ocupând mandatul special, iar celălalt fiind membru PSD.

În afară de Partida Romilor, întâlnim o mulțime de alte organizații care au candidat pentru Camera Deputaților, rezultatele acestora fiind prezentate în tabelul 2.12.2.

Tabelul 2.12.2. Rezultatele celorlalte formațiuni rome pentru Camera Deputaților

anul	denumirea organizației	# liste de candidați	voturi obținute	% voturi	cele mai bune rezultate
1990	Partidul Unit Democrat al Romilor, Rudarilor, și Lăutarilor din România	n.a.	21847	0,16	n.a.
1990	Partidul Democrat Creștin al Romilor din România	n.a.	7939	0,06	n.a.
1990	Partidul Țiganilor din România	n.a.	16865	0,12	n.a.
1992	Partidul Țiganilor din România	15	9949	0,09	DB (1365), TR (1365), VS (1337)
1990	Uniunea Liberă Democratică a Romilor din România	n.a.	4605	0,03	n.a.
1992	Uniunea Liberă Democratică a Romilor din România	25	31384	0,29	B(3332), SB (2462), AR (2276)

42 La alegerile pentru Parlamentul European din 2009 nu au participat formațiuni ale romilor din România.

anul	denumirea organizației	# liste de candidați	voturi obținute	% voturi	cele mai bune rezultate
1992	Uniunea Generală a Romilor din România	27	22071	0,20	B (2029), MS (1999), TM (1797)
1996	Unirea Romilor	41	71020	0,58%	BV (6089), MS (6250), B (5210)
1996	Comunitatea Etniei Rromilor din România	18	5227	0,04%	B (809), SJ (686), BV (457)
1996	Uniunea Rromilor - județul Constanța	1	640	0,01%	CT (640)
1996	Asociația Social Culturală a Romilor	1	439	0,00%	BH (439)
2000	Centrul Creștin al Romilor din România	13	12171	0,11%	MS (2356), B (1781), SB (1314)
2004	Alianța pentru Unitatea Rromilor	29	15041	0,15%	B (1452), SB (1151), BH (1147)

Formațiuni rome au candidat în repetate rânduri și pentru Senat, însă niciodată nu au reușit să obțină mandate. În 1990, Uniunea Democrată a Romilor din România a obținut 19847 de voturi (0,14%), Partidul Țiganilor din România 5565 voturi (0,04%), iar Uniunea Liberă Democratică a Romilor din România 2505 voturi (0,02%). În 1992, nicio formațiune nu a candidat pentru Senat, însă în 1996 și-au încercat norocul nu mai puțin de patru organizații. Partida Romilor a întrunit 80622 de voturi (0,66%), Unirea Romilor 72648 (0,59%), Comunitatea Etniei Rromilor din România 6073 (0,05%), iar Uniunea Romilor – Județul Constanța 763 de voturi (0,01%). În 2000 a candidat doar Centrul Creștin al Romilor din România, întrunind 2045 de voturi (0,02%), iar în 2004 Alianța pentru Unitatea Rromilor, obținând 19109 de voturi (0,19%).

În ceea ce privește nivelul local, Partida Romilor rămâne cea mai importantă organizație, reușind să obțină mai multe mandate de consilier local și județean decât toate celelalte organizații rome împreună, și fiind singura care a avut și primari, în total trei pe parcursul perioadei analizate.

În afară de Partida Romilor, singura formațiune care a reușit să obțină mandate de consilier județean a fost Uniunea Generală a Romilor din România, în 1996, în județul Vâlcea. În tabelul 1.12.6 se vede însă că după introducerea, în 2004, a pragului de 5% pentru consiliile județene, romii nu au mai reușit deloc să obțină mandate de consilier județean.

Tabelul 2.12.3. Rezultatele Partidei Romilor în consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați	# consilii unde au avut majoritate absolută
1996	Partida Romilor	54953	348	137	126	0
2000	Partida Romilor	52854	674	160	100	0
2004 ^a	Partida Romilor Social Democrată din România	69293	913	189	154	0
2008 ^b	Partida Romilor „Pro Europa”	55743	624	202	147	2 ^c

^a Partida Romilor Social Democrată a fost deposedată în 2004 de patru mandate din cauza aplicării prevederii speciale a legii 67/2004, în localitățile Bunești (jud. Brașov), Beltiug (jud. Satu Mare), Laslea și Șura Mică (jud. Sibiu), toate deoarece Forumul Democrat al Germanilor din România a obținut deja mandate înaintea lor.

^b Partida Romilor „Pro Europa” a pierdut două mandate din cauza aplicării prevederii speciale din legea 67/2004, la Beltiug (jud. Satu Mare) și la Laslea (jud. Sibiu), din nou pentru că germanii au primit mandate înaintea lor.

^c Brăhășești, jud. Galați și Bărbulești, jud. Ialomița.

Tabelul 2.12.4. Rezultatele candidaților pentru primar ai Partidei Romilor

anul	# localități unde au candidat	# mandate primari	# candidați în turul 2 (nealeși)
1996	64	1 ^a	1 ^b
2000	85	0	5 ^c
2004	52	0	2 ^d
2008	74	2 ^e	2 ^f

^a Sânger, județul Mureș.

^b Fărăgău, județul Mureș.

^c Budila, jud. Brașov; Ulmeni, jud. Călărași; Belin, jud. Covasna (retras din turul doi); Armășești, jud. Ialomița; Băgaciu, jud. Mureș.

^d Cuza Vodă, jud. Constanța și Catane, jud. Dolj.

^e Brăhășești, jud. Galați și Bărbulești, jud. Ialomița.

^f Cuza Vodă, jud. Constanța și Hăghig, jud. Covasna.

Tabelul 2.12.5. Rezultatele Partidei Romilor în consiliile județene

anul	voturi obținute CJ	# consilieri județeni	numărul listelor depuse	județe unde au fost reprezentați
1996	85705	22	33	AB, BH, BN, BZ, CL, CT, CT, DB, DJ, HR, HD, IL, IF, MM, MH, MS, PH, SB, TR, TM, VS, B (câte un mandat în fiecare)
2000	66807	4	34	Bacău (2), Bistrița-Năsăud (2)
2004	62175	0	29	---
2008	44932	0	28	---

Tabelul 2.12.6. Mandatele de consilier local și județean obținute de Partida Romilor pe județe (semnul – indică faptul că nu au candidat)

județ	consilii locale				consilii județene			
	1996	2000	2004	2008	1996	2000	2004	2008
Alba	1	4	4	5	1	0	0	0
Arad	5	2	5	2	0	0	0	0
Argeș	–	2	4	6	–	0	0	0
Bacău	4	5	4	5	0	2	0	0
Bihor	6	8	6	3	1	–	0	0
Bistrița-N.	9	9	7	4	1	2	0	0
Botoșani	0	0	1	3	0	0	–	0
Brașov	1	11	14	5	–	0	0	–
Brăila	0	–	0	1	0	–	0	0
Buzău	2	3	2	4	1	0	–	0
Caraș-S.	0	1	0	0	–	0	0	–
Călărași	6	13	6	–	1	0	–	–
Cluj	5	4	8	11	1	0	0	0
Constanța	4	0	4	4	1	0	–	0
Covasna	–	3	9	11	–	0	–	–
Dâmbovița	2	10	1	12	1	0	–	–

județ	consilii locale				consilii județene			
	1996	2000	2004	2008	1996	2000	2004	2008
Dolj	7	13	12	8	1	0	0	–
Galați	–	–	6	13	–	–	0	0
Giurgiu	0	0	2	0	0	0	0	0
Gorj	0	2	5	4	–	0	0	–
Harghita	12	4	11	5	1	0	0	0
Hunedoara	4	1	2	1	1	0	–	0
Ialomița	2	13	4	15	1	0	0	–
Iași	2	0	3	5	0	0	0	0
Ilfov	7	3	3	3	1	0	0	0
Maramureș	3	2	3	3	1	0	0	0
Mehedinți	3	11	6	6	1	0	–	0
Mureș	25	19	27	19	1	0	0	0
Neamț	0	0	–	3	–	–	–	–
Olt	1	0	2	3	0	0	–	0
Prahova	3	3	2	2	1	0	0	
Satu Mare	2	2	3	1	0	–	–	–
Sălaj	–	3	6	3	–	0	0	0
Sibiu	3	1	10	12	1	0	0	0
Suceava	0	0	5	6	0	–	–	–
Teleorman	6	0	0	3	1	0	0	0
Timiș	0	1	1	6	1	0	0	0
Tulcea	0	0	0	1	–	0	0	0
Vaslui	6	6	0	1	1	0	–	–
Vâlcea	2	1	1	1	0	0	0	0
Vrancea	2	0	0	2	0	–	0	0
București	2	0	0	0	1	–	0	–
Total	137	160	189	202	22	4	0	0

Dacă adunăm mandatele Partidei Romilor prezentate în ultimul rând al tabelului 2.12.6. și mandatele obținute de celelalte formațiuni, obținem următoarele cifre: în 1996 avem în total 150 de mandate pentru romi în 139 de localități, în 2000 avem 216 în 139 de așezări, în 2000 avem 189 de consilieri în 154 de localități, iar în 2008 avem 206 de mandate în 150 de consilii locale. Prin urmare, se poate constata că deși Partida Romilor și-a îmbunătățit constant rezultatul, faptul că în 2004 nu au putut participa la alegeri și alte formațiuni a avut consecințe negative asupra reprezentării romilor, deoarece numărul total de mandate din 2004 și 2008 rămâne sub numărul celor obținute de toate formațiunile împreună în 2000.

O problemă serioasă a formațiunilor rome, dar mai ales a Partidei Romilor este procentul foarte scăzut de succes în ceea ce privește candidaturile. Considerând toate organizațiile rome la un loc, în 1996 acestea au obținut mandate în 32,25% din localitățile în care au candidat. În 2000 acest procent este de 14,27%, în 2004 de 16,87%, iar în 2008 de 21,77%. Comparativ, în cazul UDMR valorile sunt de 93,47%, 83,80%, 84,04% și 79,86%. Este adevărat că unele minorități mici au valori similare sau chiar mai slabe decât romii, însă există încă o diferență importantă. Celelalte minorități candidează (cu puține excepții) în mod sistematic în aceleași localități. Romii în schimb candidează în fiecare an electoral în foarte multe localități unde nu au participat la alegerile anterioare. Aceasta nu înseamnă că nu ar exista așezări unde activitatea politică a romilor să fie stabilă. Este însă cert că, în comparație cu celelalte minorități, cunoașterea localităților unde romii au participat la alegerile dintr-un anumit an ne ajută destul de puțin pentru a prezice localitățile în care aceștia vor candida la alegerile următoare. Cele două fenomene, adică variabilitatea foarte ridicată a așezărilor unde romii candidează și rata de succes foarte redusă, sunt în mod cert legate una de cealaltă.

Tabelul 2.12.7. Rezultatele celorlalte formațiuni rome la alegerile pentru consiliile locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați	aria geografică a activității
1996	Uniunea Generală a Romilor din România	6479	50	7	7	jud. CJ, DJ, GJ, HD, AR, B, și câte o localitate din BH, OT, SB, VL
	Uniunea Romilor din Județul Constanța	2638	1	1	1	mun. Constanța
	Convenția Creștină a Etniei Romilor din România	1091	12	3	3	județele DJ, TR, și câte o localitate din GR, GJ, HD, MH, OT
	Uniunea Democrată a Romilor din România	354	2	0	0	județul Alba: Alba Iulia și Sebeș
	Partidul Romilor Cărmizari din România	297	6	2	2	județul Dolj
	Asociația Romilor - Harghita	255	2	0	0	Miercurea Ciuc și Toplița, jud. Harghita
	Partidul Alianța Democrată a Romilor din România	233	2	0	0	Caracal și Balș, jud. Olt
	Partidul Democrat Creștin al Romilor	189	2	0	0	mun. Dej și Fizeșu Gherlii, jud. Cluj
	Partidul Romilor Nomazi și Căldărari	129	3	0	0	Băilești (DJ), Strehaia, Șimian (MH)
	Uniunea Democratică a Romilor și Lăutarilor	63	3	0	0	Caraș-Severin
2000	Centrul Creștin al Romilor din România	9073	117	33	24	jud. SB, MS, TR, sporadic în AB, AR, BV, CL, CJ, CT, CV, HR, IS, MH, OT, SV, VS, VL.
	Alianța pentru Unitatea Rromilor	9510	138	22	14	jud. BH, BN, BZ, CJ, GL, GR, HD, IL, IS, B, sporadic în AB, AR, BC, BV, BR, CV, DJ, IF, MM, SN, VN.
	Comunitatea Etniei Rromilor din România	1435	28	1	1	București și jud. Dolj, sporadic în BZ, CS, GR, GJ, MH, OT, PH, VN
	Uniunea Romilor din Județul Constanța	533	4	0	0	județul Constanța
	Organizația Națională a Rromilor din România	199	5	0	0	județul Prahova
	Asociația Socială Culturală a Rromilor	148	3	0	0	Oradea și alte două localități din județul Bihor
	Partidul Romilor Cărmizari din România	48	1	0	0	Segarcea, jud. Dolj
	Liga Rromilor din Clisura Dunării	43	1	0	0	Moldova Nouă, jud. CS
	Uniunea Democratică a Romilor și Lăutarilor Armeniș	43	1	0	0	comuna Armeniș, jud. CS
	Asociația Națională a Romilor din România	34	1	0	0	municipiul Brașov
	Asociația Democratică a Romilor	2	1	0	0	comuna Găujani, jud. GR
2008	Alianța pentru Unitatea Rromilor	3810	65	4	0	B, jud. BH, CS, IL, VL, sporadic în jud. BC, BR, CL, CT, DJ, GL, HD, IF, MS, OT, SB, TM

2.13. Rușii lipoveni, 1990-2008

Rușii lipoveni sunt prezenți în Camera Deputaților începând cu primul ciclu parlamentar, și au fost reprezentați în mod continuu de aceeași organizație: Comunitatea Rușilor Lipoveni din România (CRLR), fără să fi existat formațiuni concurente. CLRL este activă în județul Tulcea, și în câteva localități din județele Constanța, Brăila, Galați, Iași și Suceava.

Tabelul 2.13.1. Rușii lipoveni – rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1990	Comunitatea Lipovenilor din România	n.a.	17974	0,13%	n.a.	Andrei Echim	Tulcea
1992	Comunitatea Rușilor Lipoveni din România	17	14975	0,14%	TL (5048) SV (1715) CT (1711)	Suhov Petru	Tulcea
1996	Comunitatea Rușilor Lipoveni din România	9	19902	0,10%	TL (4744) BR (1585) CT (1290)	Fenoghen Sevastian	Tulcea
2000	Comunitatea Rușilor Lipoveni din România	22	11558	0,11%	TL (3737) BR (1395) CT (1319)	Ignat Miron	Tulcea
2004	Comunitatea Rușilor Lipoveni din România	35	10562	0,10%	TL (3404) CT (1041) BR (935)	Ignat Miron	Tulcea
2008	Comunitatea Rușilor Lipoveni din România	42	9203	0,13%	TL (1463) IS (1084) CT (721)	Ignat Miron	Tulcea 2

Tabelul 2.13.2. Rușii lipoveni - rezultate consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați	# consilii unde au avut majoritate absolută
1996	CRLR	7559	20	34	14	1
2000	CRLR	3413	15	18	9	1
2004	CRLR	4309	17	21	10	1
2008	CRLR	2219	17	14	9	0

În 1996, CRLR a obținut opt mandate de consilieri locali la Slava Cercheză (jud. Tulcea), patru la Forăști (jud. Suceava) și C.A. Rosetti (jud. Tulcea), câte trei la Carcaliu și Jurilovca (jud. Tulcea), câte două la Ghindărești (jud. Constanța) și câte unul în municipiul Brăila, la Stolnici-Prăjescu (jud. Iași), la Mitocu Dragomirnei și la Mușenița (jud. Suceava), în municipiul Tulcea, orașul Sulina, și la Sarichioi (jud. Tulcea).

În 2000, CRLR a avut șase consilieri la Slava Cercheză, câte doi la Forăști, Mitocu Dragomirnei, Carcaliu și Sarichioi, și câte unul la Ghindărești, Stolnici-Prăjescu, Mușenița și Jurilovca. În Slava Cercheză a păstrat primăria, și a mai candidat în patru alte localități, însă fără succes.

În 2004 a obținut șapte mandate la Slava Cercheză, la Sarichioi trei, la Carcaliu, Mahmudia (jud. Tulcea) și Ghindărești câte două, iar la Focuri (jud. Iași), Forăști, Mușenița, C.A. Rosetti și Jurilovca câte unul.

2008 a fost cel mai slab an electoral pentru Comunitatea Rușilor Lipoveni, formațiunea obținând cu șapte mandate mai puțin decât reușise cu patru ani în urmă. Rușii lipoveni au în prezent patru consilieri locali la Slava Cercheză, câte doi la Târgu Frumos (jud. Iași) și Carcaliu, și câte unul la Ghindărești, Focuri, C.A. Rosetti, Crișan (jud. Tulcea), Mahmudia și Sarichioi.

În comuna Slava Cercheză, CRLR a deținut primăria în toate cele patru cicluri analizate, și a avut majoritate absolută în consiliul local până în 2008, însă la ultimele alegeri a reușit să păstreze doar 4 mandate în consiliul alcătuit din 11 membri. CLRL a avut și alți candidați pentru primar la toate cele pa-

tru alegeri, dar nici unul dintre aceștia nu a reușit performanța din Slava Cercheză, singurul rezultat care merită menționat fiind faptul că, în 1996, candidații CRLR au ajuns în turul doi la Forăști și C.A. Rosetti.

CRLR a avut între 1996 și 2000 patru consilieri județeni, doi în Tulcea și câte unul în Neamț și Brăila. După 2000 nu au reușit însă să obțină niciun mandat.

Tabelul 2.13.3. Rușii lipoveni – rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
1996	Comunitatea Rușilor Lipoveni din România	15155	4	BR, CT, IS, NT, SV, TL, B
2000	Comunitatea Rușilor Lipoveni din România	4910	0	BC, BR, IS, NT, TL
2004	Comunitatea Rușilor Lipoveni din România	4309	0	BR, IS, TL
2008	Comunitatea Rușilor Lipoveni din România	3925	0	BR, IS, TL

2.14. Rutenii, 2000-2008

Rutenii au ajuns să fie reprezentați în Camera Deputaților în anul 2000. O singură organizație a participat la alegeri din partea minorității rutene: Uniunea Culturală a Rutenilor din România (UCRR). UCRR se află la al treilea mandat în Camera Deputaților, însă la nivel local nu a obținut niciodată reprezentare.

Tabelul 2.14.1. Rutenii – rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
2000	Uniunea Culturală a Rutenilor din România	19	6942	0,06%	PH (1712) IS (773) TM (615)	Firczak Gheorghe	Prahova
2004	Uniunea Culturală a Rutenilor din România	42	2871	0,03%	HD (385) MS (174) AB (172)	Firczak Gheorghe	Hunedoara
2008	Uniunea Culturală a Rutenilor din România	42	4514	0,07%	HD (518) NT (372) SV (226)	Firczak Gheorghe	Hunedoara 6

Tabelul 2.14.2. Rutenii – rezultate consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați
2004	Uniunea Culturală a Rutenilor din România	1369	24	0	0
2008	Uniunea Culturală a Rutenilor din România	137	3	0	0

UCRR a candidat în 2004 pentru consiliul local în sectoarele 2 și 5 ale Capitalei, la Alba Iulia, Deva, Simeria (jud. Hunedoara), la Iași, în diverse localități din Maramureș (Baia Mare, Sighetu Marmăției, Baia Sprie, Seini, Tăuții-Măgherauș, Băiuț, Coaș, Copalnic-Mănăștur și Ruscova, la Târgu Mureș, la Timișoara) și în unele localități sucevene (Suceava, Breaza, Dărmănești, Izvoarele Sucevei, Moldova-Sulița, Vatra Moldoviței). Pentru primăria a intrat în competiție la Alba Iulia, Baia Mare, Copalnic-Mănăștur și Ruscova, la Suceava, Breaza și Dărmănești. În 2008 a candidat pentru consiliul local și primărie la Peregu Mare (jud. Arad), Bistra (jud. Maramureș) și Dărmănești. În 2004 a depus zece liste pentru consiliile județene, însă nu a obținut niciun mandat. În 2008 nu a candidat la nivelul județelor.

Tabelul 2.14.3. Rutenii – rezultate consiliu județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
2004	Uniunea Culturală a Rutenilor din România	5808	0	AB, CT, HD, IS, MM, MS, SM, SV, TM, B
2008	Uniunea Culturală a Rutenilor din România	nu a candidat pentru consiliile județene		

2.15. Sârbii, 1990-2008

Între 1990 și 2000, sârbii și croații (carașovenii) au fost reprezentați în Camera Deputaților de o organizație comună, Uniunea Democratică a Sârbilor și Carașovenilor din România (UDSCSR). Croații au încercat încă din 1992 să intre în Parlament printr-o organizație proprie, însă nu au reușit până în 2000. Începând cu anul 2000, organizațiile celor două etnii s-au despărțit definitiv, iar UDSCSR și-a schimbat numele în Uniunea Sârbilor din România (USR). Organizații rivale au existat doar în perioada în care cele două etnii erau organizate împreună, dar acestea au apărut pe linia croată (vezi secțiunea despre croați). De când cele două minorități sunt reprezentate în Parlament prin propriile lor organizații, USR nu a trebuit să intre în competiție cu alte organizații sârbești.

Tabelul 2.15.1. Sârbii – rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1990	Uniunea Democrată a Sârbilor din România	n.a.	9095	0,07%	n.a.	Luchin Milenco	Timiș
1992	Uniunea Democrată a Sârbilor și Carașovenilor din România	3	5328	0,05%	TM (2616) CS (2031) AR (659)	Gvozdenovici Slavomir	Timiș
1996	Uniunea Democrată a Sârbilor și Carașovenilor din România	4	6851	0,06	TM (3603) CS (1886) MH (886)	Gvozdenovici Slavomir	Timiș
2000	Uniunea Sârbilor din România	4	8748	0,08%	CS (4722) TM (3412) AR (439)	Gvozdenovici Slavomir	Caraș-Severin
2004	Uniunea Sârbilor din România	9	6643	0,07%	TM (3313) CS (2050) AR (407)	Gvozdenovici Slavomir	Timiș
2008	Uniunea Sârbilor din România	42	10878	0,16%	TM (2523) CS (985) PH (564)	Popov Dușan	Timiș 1

Tabelul 2.15.2. Sârbii – rezultate consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați
1996	Uniunea Democratică a Sârbilor și Carașovenilor din România	3759	24	21	13
2000	Uniunea Sârbilor din România	3415	22	14	8
2004	Uniunea Sârbilor din România	2120	19	11	9
2008	Uniunea Sârbilor din România	1020	14	6	6

UDSCSR a obținut în 1996 cinci mandate de consilier local la Svinița (jud. Mehedinți), patru la Berzasca (jud. Caraș-Severin), două la Socol (jud. CS), și câte unul la Fenlac (județul Arad), Moldova Nouă, Carașova, și Pojejena (jud. Caraș-Severin), Cenad, Giulvăz, Peciu Nou, Recaş, Sânpetru Mare și Variaș (jud. Timiș). La Svinița a fost foarte aproape de a avea majoritate absolută în consiliu (5 mandate din 11), și a câștigat de asemenea primăria, iar la Berzasca reprezentantul UDSCSR a intrat în turul doi.

Începând din 2000, rezultateleUSR au devenit din ce în ce mai slabe. În 2000 au obținut trei mandate în consiliul local Moldova Nouă (jud. Caraș-Severin), două la Pojejena, Svinița, Peciu Nou și Recaş, și câte unul la Giulvăz și Topolovățu Mare (jud. Timiș). În acest an nu a reușit să câștige funcții de primar, cele mai bune rezultate fiind înregistrate la Svinița și Peciu Nou, unde candidațiiUSR au fost învinși în turul doi.

Între 2004 și 2008USR a avut doi consilieri locali la Berzasca și Pojejena, și câte unul la Moldova Nouă, Naidăș (jud. Caraș-Severin), Socol, Svinița, Cenei, Peciu Nou și Sânpetru Mare (jud. Timiș).⁴³ Candidat la primărie a avut numai în municipiul Arad, fără șanse realiste de victorie.

Rezultatul din 2008 alUSR este cel mai slab rezultat din perioada studiată, formațiunea obținând în total doar șase mandate de consilier local, în Naidăș, Pojejena, Socol, Svinița, Cenei și Peciu Nou. Pentru primărie a candidat doar la Svinița, însă fără succes.

În 2008, reprezentanții aiUSR au candidat la Timișoara și pentru consiliul județean Timiș pe lista UDMR, alături de candidații Asociației Italienilor din România Ro.As.It., ai Uniunii Bulgare din Banat-România, și ai Uniunii Ucrainenilor din România. Lista pentru consiliul județean nu a avut succes, însă la Timișoara minoritățile au obținut două mandate în consiliul local. Dintre acestea, primul i-a revenit reprezentantului UDMR pe durata întregului mandat, iar sârbii, italienii, ucrainenii și bulgarii au rămas să împartă cel de-al doilea mandat prin rotație, fiecare minoritate urmând să aibă un reprezentant în consiliu pentru o perioadă de un an de zile. Ciclul a fost început de sârbi, așadar din 2008 până în 2009, un reprezentantUSR va fi membru al consiliului local Timișoara.

În consiliile județene, sârbii au fost reprezentați o singură dată în perioada analizată, între 1996 și 2000. UDSCSR a deținut un mandat în Consiliul Județean Caraș-Severin.

Tabelul 2.15.3. Sârbii – rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
1996	Uniunea Democratică a Sârbilor și Carașovenilor din România	3906	1	Caraș-Severin , Timiș
2000	Uniunea Sârbilor din România	4220	0	Caraș-Severin, Timiș
2004	Uniunea Sârbilor din România	715	0	Arad
2008	Uniunea Sârbilor din România	pe lista UDMR, fără a obține mandat		

2.16. Slovicii și cehii, 1990-2008

Spre deosebire de sârbi și croați, care au continuat cu organizații separate după ce țările-mamă s-au despărțit, slovicii și cehii din România au rămas împreună, fiind reprezentați în Camera Deputaților de Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România (UDSCR). Singurele alegeri la care UDSCR a fost nevoită să concureze cu o organizație rivală au fost cele din 2000, atunci când a candidat și Uniunea Cehilor din România. Mandatul de deputat fost însă păstrat de organizația comună a celor două etnii, iar tentativa de a crea o formațiune care să îi reprezinte numai pe cehi a eșuat. La nivel local și județean, UDSCR a fost singura organizație care a participat la alegeri.

43 Trebuie menționat faptul căUSR ar fi obținut un mandat și la Carașova dacă nu s-ar fi aplicat prevederea specială a legii 67/2004, deoarece a atins pragul de 5% și ar fi avut suficiente voturi neutilizate pentru un mandat. Însă Uniunea Croaților din România a primit mandate în consiliu înaintea lor.

Tabelul 2.16.1. Slovicii și cehii – rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1990	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	n.a.	4584	0,03%	n.a.	Heckel Matei	Bihor
1992	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	5	4708	0,04%	BH (1909) TM (1716) AR (1281)	Feric Emeric	Bihor
1996	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	6	6531	0,05%	BH (2091) SJ (1429) AR (1110)	Paneș Iosif	Bihor
2000	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	6	5686	0,05%	TM (1716) BH (1657) AR (1013)	Florea Ana	Timiș
	Uniunea Cehilor din România	4	1539	0,01%	AR (622) CS (344) MH (319)		
2004	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	9	5950	0,06%	BH (2078) CS (1362) AR (935)	Merka Adrian-Miroslav	Bihor
2008	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	42	15373	0,22%	BH (2468) CS (732) BZ (713)	Merka Adrian-Miroslav	Bihor 3

Tabelul 2.16.2. Slovicii și cehii – rezultate consiliilor locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați
1996	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	3476	19	26	11
2000	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	2998*	28	28	11
2004	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	3048	23	20	11
2008	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	2219	23	14	10

* Nu include 283 de voturi de la Timișoara, obținute de Alianța Electorală UBBR–UUR–UDSCR, care însă nu au fost suficiente pentru obținerea unui mandat de consilier local.

În 1996, UDSCR a obținut șapte mandate în consiliul local din Nădlac (jud. Arad), cinci la Șinteu (jud. Bihor), trei la Gârnic (jud. Caraș-Severin), câte două la Derna, Suplacu de Barcău (jud. Bihor) și Coronini (jud. Caraș-Severin)⁴⁴, și câte unul la Peregu Mare, Sinteia Mare (județul Arad), Mădăras, Popești (jud. Bihor), Berzasca (jud. Caraș-Severin), și Plopiș (jud. Sălaj). Candidatul formațiunii a câștigat funcția de primar la Nădlac, iar candidatul de la Gârnic a intrat în turul doi. UDSCR a mai avut candidați pentru primăriile de la Peregu Mare (jud. Arad), Derna, Mădăras și Suplacu de Barcău.

În 2000, rezultatele obținute de UDSCR arată astfel: opt consilieri la Nădlac, patru la Gârnic, trei la Șinteu, câte doi la Suplacu de Barcău, Derna, Plopiș, Dubova (jud. Mehedinți) și Gătaia (jud. Timiș), și câte

44 În 1996 numele localității era încă Pescari.

unul la Borod (jud. Bihor), Socol și Șopotu Nou (jud. Caraș-Severin). În 2000, UDSCR a reușit să păstreze primăria Nădlacului și să câștige la Gârnici, iar la Șinteu candidatul formațiunii a intrat în turul doi.

Rezultatele din 2004 au fost considerabil mai slabe decât cele precedente. La Nădlac, UDSCR a păstrat doar trei mandate, și a pierdut totodată primăria. Tot câte trei mandate au fost obținute la Gârnici și la Plopiș, iar la Suplacu de Barcău, Șinteu și Coronini câte două. La Dubova, Șopotu Nou și Gătaia a fost ales câte un consilier al UDSCR. Au fost înregistrați candidați pentru primăriile de la Nădlac, Șinteu, Coronini, Gârnici și Șopotu Nou, însă niciunul dintre ei nu a reușit să câștige.

Din 2008 UDSCR are trei consilieri la Plopiș, câte doi la Nădlac și Suplacu de Barcău, și câte unul la Derna, Popești (jud. Bihor), Șinteu, Gârnici, Coronini, Dubova și Gătaia.⁴⁵ În 2008, UDSCR a avut un singur candidat pentru funcția de primar, la Dubova, dar acesta nu a câștigat.

Localitatea cu cea mai pronunțată prezență politică a UDSCR este orașul Nădlac, unde formațiunea a deținut funcția de primar între 1996-2004, a avut 7 consilieri între 1996-2000 și 8 între 2000-2004, fiind la un pas de a avea majoritate absolută. Însă UDSCR a pierdut treptat orașul, din 2004 nu mai deține funcția de primar, iar numărul consilierilor săi a scăzut la 3 și apoi la 2.

În ceea ce privește consiliile județene, UDSCR nu a reușit să obțină niciun mandat în intervalul analizat.

Tabelul 2.16.3. Slovaci și cehii – rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
1996	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	6023	0	Arad, Bihor, Caraș-Severin, Timiș
2000	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	1468*	0	Bihor
2004	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	6756	0	Arad, Bihor, Caraș-Severin, Mehedinți, Satu Mare, Timiș
2008	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	2298	0	Arad, Bihor

* La rezultatele din 2000 prezentate în tabel mai trebuie adăugate voturile strânse de două coaliții electorale în care UDSCR a participat: în Caraș-Severin, Alianța Electorală FDGR UDMR, UCR, UDSCR la nivelul județului Caraș-Severin a obținut 1392 de voturi, iar în județul Timiș Alianța Electorală UBBR, UUR, UDSCR a adunat 1335 de voturi.

2.17. Tătarii, 1990-2008

Tătarii și turcii din România au început era postcomunistă împreună, printr-o organizație comună, Uniunea Democrată Turcă Musulmană din România. Însă datorită unor neînțelegeri între cele două comunități, s-a decis separarea în două organizații diferite. Astfel s-a format Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România și Uniunea Minoritară Etnică Turcă din România, care a devenit ulterior Uniunea Democrată Turcă din România.⁴⁶ La primele alegeri parlamentare, sursele indică doar participarea acestei organizații comune, însă potrivit paginii web a Camerei Deputaților, ambele minorități au avut propriul lor deputat între 1990 și 1992.

În ceea ce privește minoritatea tătară, aceasta a fost reprezentată în Parlament și la nivel local de o singură formațiune pe tot parcursul perioadei analizate, Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România (UDTTMR), neexistând alte organizații rivale. UDTTMR a candidat în 2000 și pentru Senat, obținând 9226 voturi (0,08%). Activitatea organizației este concentrată în județul Constanța, în alte județe neavând niciun candidat pentru consilii locale sau județene.

45 Trebuie menționat faptul că UDSCR ar fi obținut un mandat și la Socol dacă nu s-ar fi aplicat prevederea specială a legii 67/2004, deoarece a atins pragul de 5% și ar fi avut suficiente voturi neutilizate pentru un mandat. Uniunea Sârbilor din România a primit însă mandat înaintea lor.

46 Informația provine de pe pagina web a Uniunii Democrate Turce din România, www.udtr.ro. [Accesat la 28 februarie 2009].

Tabelul 2.17.1. Tătarii – rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1990	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	n.a.	n.a. ⁴⁷	n.a.	n.a.	Gemil Tahsin ⁴⁸	Constanța
1992	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	2	7699	0,07%	CT (7269) B (419)	Gemil Tahsin	Constanța
1996	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	3	6319	0,05%	CT (5436) B (710) TL (173)	Șaganai Nusfet	Constanța
2000	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	3	10380	0,10%	CT (9812) B (426) TL (142)	Sali Negiat	Constanța
2004	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	11	6452	0,06%	CT (5003) B (388) DJ (281)	Amet Aledin	Constanța
2008	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	42	11868	0,17%	CT (3789) SV (958) VN (537)	Amet Aledin	Constanța 2

Tabelul 2.17.2. Tătarii – rezultate consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați
1996	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	5506	13	10	10
2000	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	4227	20	2	1
2004	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	5589	11	3	3
2008	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	2810	9	2	2

În 1996, UDTTMR a obținut mandate de consilier local în treisprezece localități din județul Constanța: Constanța, Mangalia, Medgidia, Basarabi (Murfatlar), Ovidiu, Techirghiol, Ciocârlia, Cobadin, Mihail Kogălniceanu, Valu lui Traian și 23 August. A mai candidat pentru consiliul local la Eforie și Năvodari, și pentru primărie la Mihail Kogălniceanu, fără succes.

În 2000 a candidat în Constanța, Mangalia, Medgidia, Basarabi (Murfatlar), Eforie, Năvodari, Negru-Vodă, Ovidiu, Techirghiol, Agigea, Albești, Amzacea, Cobadin, Cumpăna, Independența, Limanu, Mihail Kogălniceanu, Toprâisar, Tuzla și Valu lui Traian, dar nu a reușit să câștige decât două mandate, ambele la Cobadin. Pentru primărie a depus candidaturi la Cobadin și la Independența.

47 Sursele folosite pentru rezultatele alegerilor din 1990 nu indică participarea acestei formațiuni la alegeri. Vezi baza de date *Political Transformation and the Electoral Process in Post-Communist Europe* <http://www2.essex.ac.uk/elect/database/indexElections.asp?country=ROMANIA&election=ro90cd>. Însă potrivit paginii web a Camerei Deputaților, UDTTMR a fost reprezentată în ciclul parlamentar 1990-1992. Vezi <http://www.cdep.ro/pls/parlam/structura.mp?idm=164&cam=2&leg=1990>. [Ambele surse accesate la 28 februarie 2009].

48 Pagina web a Camerei Deputaților încurcă deputații Uniunii Democratice a Tătarilor Turco-Musulmani din România cu cei ai Uniunii Democratice Turce din România din primul ciclu parlamentar de după 1990. Potrivit www.cdep.ro, deputatul tătarilor a fost Amet Hoge, iar cel al turcilor Tahsin Gemil. Însă pentru următorul ciclu domnul Gemil este deja corect creditat ca deputat al UDTTMR. Faptul că Amet Hoge a reprezentat minoritatea turcă între 1990-1992 este confirmat și de pagina web a UDTR. Vezi http://udtr.ro/pagini/ist_ro.htm. [Accesat la 28 februarie 2009].

În 2004, numărul localităților unde a participat la alegerile locale s-a înjumătățit. Acestea au fost: Constanța, Mangalia, Medgidia, Băneasa, Basarabi (Murfatlar), Eforie, Ovidiu, Agigea, Amza- cea, Cobadin, Tuzla și Valu lui Traian. A câștigat câte un mandat de consilier la Medgidia, Cobadin și Valu lui Traian. În acest an, UDTTMR a avut doi candidați pentru funcția de primar, la Constanța și la Tuzla.⁴⁹

În 2008, UDTTMR a candidat la Mangalia, Medgidia, Băneasa, Murfatlar, Ovidiu, Techirghiol, Agigea, Cobadin și Valu lui Traian, și a obținut reprezentare la Medgidia și Techirghiol. În 2008, singurul candidat la primărie a concurat la Medgidia. În alte 18 localități, reprezentanții UDTTMR au candidat pe listele partidelor politice naționale.⁵⁰ Informații concrete avem doar despre municipiul Constanța, unde un membru UDTTMR a fost ales în consiliul local pe lista Partidului Social Democrat.⁵¹

În Consiliul Județean Constanța a fost prezentă doar între 1996-2000 în perioada analizată, cu un singur consilier. În 2008 a candidat pe listele PSD și pentru Consiliul Județean Constanța, însă nu a primit niciun mandat.

Tabelul 2.17.3. Tătarii – rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
1996	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	5555	1	Constanța
2000	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	4852	0	Constanța
2004	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	5642	0	Constanța
2008	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	nu a candidat pentru consiliul județean		

2.18. Turcii, 1990-2008

Precum am menționat la secțiunea despre minoritatea tătară, turcii și tătarii din România au început era postcomunistă împreună, printr-o organizație comună denumită Uniunea Democrată Turcă Musulmană din România. După despărțirea de tătari, turcii au înființat Uniunea Minoritară Etnică Turcă din România, care a devenit ulterior Uniunea Democrată Turcă din România (UDTR), organizație care îi reprezintă de atunci în Parlament. În 1990, UDTR a candidat și la Senat, obținând 8439 de voturi (0,06%).

Spre deosebire însă de UDTTMR, UDTR a trebuit să facă față provocării a două organizații rivale la alegerile din 2004: Asociația Etnicilor Turci și Uniunea Turcă Musulmană din România. În 2004, soarta mandatului minorității turce s-a decis la o diferență de 319 voturi, și nici cea de-a treia formațiune nu s-a clasat foarte departe de primele două. La alegerile locale în schimb a participat numai UDTR, însă rezultatele obținute au fost destul de slabe, doar două mandate de consilier local în 1996.

49 Pe www.divers.ro se poate citi următoarea informație: „Mai merită menționat că la alegerile locale din 2004, Uniunea Democrată a Tătarilor Turco Musulmani a obținut trei mandate de primar.” (http://www.divers.ro/tatari_situatia_dupa_1990_ro. [Accesat la 28 februarie 2009]. Bazele de date ale Biroului Electoral Central nu confirmă această informație. Este posibil ca membrii UDTTMR să fi obținut mandate de primar pe listele unor partide politice, însă acest lucru sigur nu s-a întâmplat sub sigla Uniunii.

50 „Lansarea oficială a candidaților UDTTMR”, *Ziua de Constanța*, 24 aprilie 2008. <http://www.ziuaconstanta.ro/rubrici/politic/lansarea-oficiala-a-candidatilor-udttmr.html> [Accesat la 28 februarie 2009].

51 Afirmatia este bazată pe faptul că numele domnului Ibrahim Temur apare în știrea citată în nota precedentă, și pe lista consilierilor locali din Constanța, care se regăsește pe pagina web a acestei instituții. <http://www.primaria-constanta.ro/PrimariaConstanta/Machete/Macheta1.aspx?paginaID=9&titluID=7&detaliuID=745>. [Accesat la 28 februarie 2009].

Tabelul 2.18.1. Turcii – rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1990	Uniunea Democrată Turcă Musulmană din România	n.a.	8600	0,06%	n.a.	Hogea Amet ⁵¹	Constanța
1992	Uniunea Democrată Turcă din România	2	2572	0,02%	CT (2150) TL (419)	Rușid Feuzia	Constanța
1996	Uniunea Democrată Turcă din România	4	4326	0,04%	CT (3423) TL (473) BR (289)	Osman Fedbi	Constanța
2000	Uniunea Democrată Turcă din România	7	6675	0,06%	CT (4016) B (1513) TL (572)	Cerchez Metin	Constanța
2004	Uniunea Democrată Turcă din România	40	7715	0,08%	CT (2143) TL (640) VN (303)	Ibram Iusein	Constanța
	Asociația Etnicilor Turci	37	7396	0,07%	CT (1712) DJ (568) GJ (341)		
	Uniunea Turcă Musulmană din România	29	6517	0,06%	CT (2944) DJ (504) BC (275)		
2008	Uniunea Democrată Turcă din România	42	9481	0,14%	CT (1626) NT (797) GL (437)	Ibram Iusein	Constanța 9

Tabelul 2.18.2. Turcii – rezultate consilii locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați
1996	Uniunea Democrată Turcă din România	2438	11	2	2
2000	Uniunea Democrată Turcă din România	697	7	0	0
2004	Uniunea Democrată Turcă din România	a participat pe listele PSD			
2008	Uniunea Democrată Turcă din România	a participat pe listele PSD			

În 1996, UDTR a depus candidaturi pentru consiliile locale în municipiul Brăila și în mai multe localități din județele Constanța și Tulcea. În județul Constanța a participat în localitățile Constanța, Medgidia, Techirghiol, Băneasa, Cobadin și Dobromir, iar în județul Tulcea în municipiul reședință de județ, la Babadag, Isaccea și Măcin. A reușit să obțină câte un mandat la Medgidia și la Cobadin. Un reprezentant al formațiunii a candidat pentru funcția de primar al municipiului Constanța, fără a avea însă șanse reale.

În 2000, UDTR a candidat la Mangalia, Techirghiol, Valu lui Traian, Hârșova, Băneasa (jud. Constanța), în municipiul Tulcea și la Babadag (jud. Tulcea), dar nu a reușit să obțină niciun mandat. În acest an UDTR nu a nominalizat candidați pentru funcția de primar în nicio localitate.

Începând cu 2004, UDTR nu a participat la alegerile locale cu liste proprii, ci a încheiat un protocol cu Partidul Social Democrat în județul Constanța. Astfel, în 2004 și 2008, un candidat UDTR a fost ales în Consiliul Județean Constanța și în consiliul municipiului Constanța pe listele PSD.⁵³

52 Vezi nota 48.

53 „Osman Fedbi rămâne consilier județean și în viitoarea administrație județeană”, *Cuget Liber*, 18 aprilie 2006, accesibil la <http://www.cugetliber.ro/Arhiva/aprilie2006/18/pag%2002.pdf>; „Componența Consiliului Județean Constanța: PSD – 20 de mandate + președintele, PD-L – 9 mandate, PNL – 7 mandate”, *Cuget Liber*, 5 iunie 2008, accesibil la <http://www.cugetliber.ro/Arhiva/aprilie2006/18/pag%2002.pdf>. [Accesate la 28 februarie 2009].

Tabelul 2.18.3. Turcii – rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde a depus liste
1996	Uniunea Democrată Turcă din România	1384	0	Constanța, Tulcea
2000	Uniunea Democrată Turcă din România	274	0	Tulcea
2004	Uniunea Democrată Turcă din România	a participat pe listele PSD		
2008	Uniunea Democrată Turcă din România	a participat pe listele PSD		

2.19. Ucrainenii, 1990-2008

Comunitatea ucraineană din România este reprezentată în Camera Deputaților de Uniunea Ucrainenilor din România (UUR). Există însă și o formațiune concurentă, Uniunea Democrată a Ucrainenilor din România (UDUR), care a participat la alegerile parlamentare din 1996 și 2000, și la cele locale din 2000 și 2008. UUR este mai activă în județele Maramureș, Suceava, Timiș și Tulcea, dar a participat la alegeri și în câteva așezări din Arad, Caraș-Severin, Botoșani și Satu Mare. UDUR își concentrează activitatea mai ales în județele Maramureș și Suceava.

Tabelul 2.19.1. Ucrainenii – rezultate Camera Deputaților

anul	denumire organizație	liste de candidați	voturi obținute	% voturi	județele cu cele mai bune rezultate	deputat	circumscripția unde a fost ales deputatul
1990	Uniunea Ucrainenilor din România	n.a.	16179	0,12%	n.a.	Tcaciuc Ștefan	Maramureș
1992	Uniunea Ucrainenilor din România	5	7717	0,07%	MM (3892) SV (1541) TM (868)	Tcaciuc Ștefan	Maramureș
1996	Uniunea Ucrainenilor din România	6	7165	0,06%	SV (3005) MM (1514) TL (1071)	Nicolaiciuc Vichentie	Suceava
	Uniunea Democrată a Ucrainenilor din România	2	4132	0,03%	MM (3156) SV (646)		
2000	Uniunea Ucrainenilor din România	10	9404	0,09%	MM (3162) SV (1553) TM (929)	Tcaciuc Ștefan	Maramureș
	Uniunea Democrată a Ucrainenilor din România	7	5843	0,05%	MM (2013) B (1288) SV (964)		
2004	Uniunea Ucrainenilor din România		10888	0,11%	MM (2176) SV (1406) TM (976)	Tcaciuc Ștefan - decedat în iulie 2005	Maramureș
						Buciuta Ștefan - din iulie 2005	Maramureș
2008	Uniunea Ucrainenilor din România	42	9338	0,14%	SV (1398) MM (753) TM (594)	Buciuta Ștefan	Maramureș 7

Tabelul 2.19.2. Ucrainenii – rezultate consiliilor locale

anul	denumire organizație	voturi obținute	# localități unde au candidat	# mandate consilieri locali	# localități unde au fost reprezentați
1996	Uniunea Ucrainenilor din România	2973	23	21	12
2000	Uniunea Ucrainenilor din România	3970*	39	26	11
	Uniunea Democrată a Ucrainenilor din România	781	11	6	3
2004	Uniunea Ucrainenilor din România	5448	53	29	20
2008	Uniunea Ucrainenilor din România	2049	30	11	9
	Uniunea Democrată a Ucrainenilor din România	872	15	1	1

* În 2000, la Timișoara, UUR a participat în Alianța Electorală UBBER-UUR-UDSCR. Alianța a obținut 283 de voturi și nu a primit mandate de consilieri. Cifra din tabel nu include aceste voturi.

În 1996, UUR a obținut mandate de consilier local în comuna Copăcel din Caraș-Severin (2), în comunele maramureșene Bocicioiu Mare (2), Poienile de sub Munte (4), Remeți (3), Repedea (1) și Ruscova (2), în județul Timiș la Bârna (2), Știuca (1) și Victor Vlad Delamarina (1), iar în județul Tulcea la Ceatalchioi (1), Hamcearca (1) și Sfântu Gheorghe (1). În județul Suceava nu a avut candidați, cel puțin nu sub sigla individuală a organizației. Dintre cei șapte candidați ai UUR pentru primării, cel mai bun rezultat a fost obținut de candidatul de la Remeți (jud. Maramureș), care a reușit să intre în turul doi.

În 2000, UUR a obținut reprezentare în comunele maramureșene Poienile de sub Munte (3), Remeți (4), Repedea (1), Rona de Sus (2), Ruscova (5), în județul Satu Mare la Micula (1), în județul Suceava la Calafindești (4), Izvoarele Sucevei (2) și Ulma (1), și în județul Timiș la Bârna (2) și Știuca (1). Deși a candidat în șase localități din județul Tulcea, nu a intrat în niciunul dintre consiliile locale. Candidații UUR au câștigat funcția de primar la Ruscova și la Calafindești, iar la Rona de Sus candidatul lor a intrat în turul doi.

În același an formațiunea rivală, UDUR, a obținut trei mandate la Bocicioiu Mare, unul la Ruscova, și două la Mușenița (județul Suceava), iar în localitatea Mușenița, candidatul formațiunii pentru primărie a intrat în turul doi.

În 2004, UUR a fost din nou singura formațiune a ucrainenilor care a participat la alegeri. A obținut mandate în consiliile locale din Târnova (1), județul Arad; Căndești (1) și Mihăileni (2), județul Botoșani; Copăcele (1), județul Caraș-Severin; Bocicioiu Mare (3), Poienile de sub Munte (1), Remeți (2), Repedea (1), Rona de Sus (1) și Ruscova (4), județul Maramureș; Bălcăuți (1), Izvoarele Sucevei (2), Moldova Sulița (1) și Ulma (1), județul Suceava; Bârna (1), Criciova (1), Darova (1), Știuca (1) și Victor Vlad Delamarina (1), județul Timiș; și Murighiol (2), județul Tulcea. În acest an, candidații pentru funcția de primar ai UUR nu au câștigat niciun mandat, și nu au intrat nici în turul doi.

Din 2008 UUR are câte doi consilieri locali la Mihăileni și Remeți, și câte unul la Bocicioiu Mare, Repedea, Rona de Sus, Ruscova, Bârna, Criciova și Știuca. În tabelul 2.19.2 se observă că, în 2008, UUR a înregistrat cel mai slab rezultat al său din perioada analizată (și probabil din istoria formațiunii). Numărul consilierilor locali aproape că s-a înjumătățit, organizația nu a obținut niciun mandat în județele Suceava și Tulcea, iar dintre cei opt candidați pentru funcția de primar, niciunul nu a reușit să treacă de primul tur.

Performanța slabă a UUR nu se explică însă prin concurența pe care a însemnat-o UDUR, care a participat din nou la alegeri după pauza din 2004. UDUR a avut candidați pentru consiliul local la Brăila, Sighetu Marmăției, Oncești, Poienile de sub Munte, Remeți, Repedea, Rona de Sus, Ruscova (jud. Maramureș), Brodina, Dărmănești, Moldovița și Ulma (jud. Suceava), dar nu a obținut decât un singur mandat, la Ruscova.⁵⁴ Reprezentanții UDUR au candidat pentru primărie la Poienile de sub Munte, Ruscova, Brodina și Ulma, dar niciunul nu a câștigat și nici nu a intrat în turul doi.

Trebuie menționat faptul că UUR a candidat în 2008 la Timișoara și pentru consiliul județean Timiș pe lista UDMR, alături de reprezentanți ai minorității sârbe, italiene și bulgare. Lista pentru consiliul județean nu a avut succes, însă la Timișoara minoritățile au obținut două mandate în consiliul local. Dintre acestea, primul i-a revenit reprezentantului UDMR pe durata întregului mandat, iar sârbii, italienii, ucrainenii și bulgarii vor împărți cel de-al doilea mandat prin rotație, fiecare minoritate urmând să aibă un reprezentant în consiliu pentru o perioadă de un an de zile.

54 La Remeți și Repedea UDUR ar fi obținut câte un mandat dacă nu s-ar fi aplicat prevederea specială conform căreia doar o singură organizație minoritară care nu a atins coeficientul electoral poate fi prezentă în consiliu.

Tabelul 2.19.3. Ucrainenii – rezultate consilii județene

anul	denumire organizație	voturi obținute	# consilieri județeni	județele unde au depus liste
1996	Uniunea Ucrainenilor din România	9262	2	MM, TM, TL
2000	Uniunea Ucrainenilor din România	5928*	0	CS, MM, SM, SV, TL
	Uniunea Democrată a Ucrainenilor din România	2308	0	MM, SV, TL
2004	Uniunea Ucrainenilor din România	6815	0	CS, MM, SM, SV, TL
2008	Uniunea Ucrainenilor din România	2243	0	BT, MM, SV
2008	Uniunea Democrată a Ucrainenilor din România	1009	0	MM, SV

* La rezultatul din 2000 al UUR trebuie adăugate voturile obținute în județul Timiș de Alianța Electorală UBBR, UUR, UDSCR (1335 de voturi, niciun mandat).

În ceea ce privește consiliile județene, UUR a obținut două mandate în perioada analizată, ambele în 1996, câte unul în județele Maramureș și Tulcea. Începând cu 2000 însă, ucrainenii nu au reprezentanți în consiliile județene. În 2008 un reprezentant al UUR a candidat pentru președinția consiliului județean Maramureș, obținând 1267 voturi (0,66%).

Concluzii

■ În momentul de față, nouăsprezece minorități naționale sunt reprezentate în Parlamentul României, ceea ce plasează România pe locuri fruntașe în lume din acest punct de vedere. Optsprezece dintre aceste comunități sunt reprezentate datorită existenței unor mandate speciale pentru minorități acordate peste numărul total de mandate de deputat, iar cea de-a nouăsprezecea comunitate, maghiarii, reușesc să intre în Parlament prin atingerea pragului electoral. Acest număr de optsprezece a fost atins treptat între 1990 și 2000. În 1990, aceste mandate erau de tip *garantat*, adică organizațiile minoritare care nu reușeau să atingă pragul electoral primeau automat un loc în Camera Deputaților. Douăsprezece minorități au beneficiat de această măsură specială la primele alegeri parlamentare: armenii, bulgarii, germanii, grecii, polonezii, romii, rușii lipoveni, sârbii și carașovenii, slovacii și cehii, tătarii, turcii și ucrainenii.

În 1992 legislația s-a schimbat; de atunci mandatele minorităților nu mai sunt garantate, ci pot fi obținute prin atingerea unui prag simbolic de voturi. Deși reprezentarea minorităților nu mai este garantată, acest prag este foarte accesibil, prin urmare prezența minorităților în Parlament a rămas practic asigurată. În 1992, celor douăsprezece minorități li s-au alăturat italienii, în 1996 albanezii și evreii, iar în 2000 croații, macedonenii și rutenii.

Din 2000 s-a stabilizat numărul minorităților reprezentate în Parlament, și nu au mai survenit modificări nici în ceea ce privește organizațiile care dețin aceste mandate. Această „înghețare” a situației din anul 2000 a fost cauzată de stabilirea unor condiții de candidatură mai dificile pentru organizațiile extraparlamentare înaintea alegerilor din 2004. Tratatul diferențiat al organizațiilor din Parlament și al celor dinafara lui este greu de justificat, și a fost criticat în repetate rânduri ca un element discriminatoriu cu consecințe negative asupra competiției și pluralismului politic. Desigur, fragmentarea excesivă a voturilor în cadrul minorităților a început să prezinte nivele îngrijorătoare la alegerile premergătoare, și au apărut de asemenea organizații cu caracter minoritar îndoielnic, fenomene care trebuiau cumva contracarate. Cu toate acestea, modificările introduse sunt prea severe și avantajează nejustificat organizațiile din Parlament. Din păcate, în pofida criticilor dure la adresa legii provenite din țară dar și din partea unor foruri internaționale renumite cum ar fi Comisia de la Veneția, aceste elemente discriminatorii nu au fost eliminate, ci dimpotrivă, în 2008 au apărut chiar noi restricții.

Deoarece optsprezece dintre minoritățile naționale beneficiază în mod stabil de un singur mandat la nivelul Parlamentului, o analiză a tendințelor în timp nu are sens decât pentru maghiari. În cazul acestei minorități asistăm la o scădere lentă dar evidentă în ceea ce privește procentul voturilor obținute și numărul parlamentarilor aleși. În cazul minorităților „mici”, evoluția voturilor obținute prezintă o tendință interesantă: cu cât ne îndepărtăm mai mult de 1990, cu atât distribuția voturilor obținute de aceste organizații la nivelul județelor devine mai uniformă. Formulată altfel, distribuția voturilor acestor organi-

zații reflectă din ce în ce mai puțin distribuția geografică a comunităților minoritare. Acest lucru este cel mai evident în 2008, an în care minoritățile au obținut un rezultat procentual foarte bun, cel puțin comparativ cu alegerile din 2004. Fenomenul se explică cel mai probabil prin creșterea numărului „voturilor de simpatie” provenite de la persoane care nu aparțin minorității, care sunt în același timp și voturi de protest la adresa principalelor partide politice. Ar fi interesant de văzut în ce măsură succesul formațiilor minoritare se datorează susținerii etniei pe care o reprezintă, și în ce măsură voturilor de protest pe care le colectează de la alegătorii deziluzionați de marile partide politice. Rezultatele din 2008 indică o creștere în importanță a celui din urmă fenomen, deoarece unele organizații minoritare au obținut mult mai multe voturi decât numărul persoanelor care s-au declarat ca aparținând etniilor respective.

În timp ce reprezentarea la nivelul Parlamentului este stabilă datorită mandatelor speciale, prezența minorităților naționale în consiliile locale – cu unele excepții – prezintă o evidentă tendință descrescătoare începând cu anul 2000. Fenomenul este cel mai îngrijorător în cazul minorităților mici cum ar fi rușii lipoveni, sârbii, slovacii și cehii, turcii, tătarii sau ucrainenii. Probabil că și scăderea demografică contribuie la înrăutățirea rezultatelor, însă tendința negativă este datorată în primul rând schimbărilor survenite în legislația electorală. Pragurile electorale introduse progresiv în 2000 și 2004 s-au dovedit a fi obstacole greu de trecut pentru minorități, în special în zonele unde ponderea lor este scăzută, iar în absența unor măsuri speciale care să faciliteze reprezentarea minorităților, acestea au dispărut din multe consilii. Deși în 2004 s-a adoptat și la nivel local o măsură specială de acțiune afirmativă electorală (dar numai pentru consiliile locale, nu și pentru cele județene), aceasta este prost concepută, și prin urmare nu a fost de prea mare ajutor.

Pragurile electorale au avut și un efect indirect asupra sorții organizațiilor minoritare, iar consecințele acestui efect indirect par chiar mai serioase decât cele ale efectului direct. Pragurile mai ridicate nu numai că au redus numărul mandatelor obținute de minorități, dar au contribuit și la scăderea numărului de partide relevante din sistemul de partide românesc. Această reducere a fracționalizării, alături de stabilizarea tiparelor competiției electorale (volatilitate electorală mai scăzută), este un indicator al gradului mai înalt de instituționalizare atins de sistemul de partide românesc. Instituționalizarea este un lucru dezirabil, deoarece contribuie la stabilitatea politică și constituie dovada consolidării democrației (despre conceptul de instituționalizare a sistemelor de partide vezi Mainwaring–Scully 1995). Din păcate însă, gradul mai înalt de instituționalizare a avut un efect secundar negativ pentru organizațiile minorităților.

În contextul unui sistem de partide mai bine încheșat, la nivelul consiliilor locale șansele de a obține resurse de la nivele mai înalte (județ, București) sunt mult mai bune prin intermediul principalelor partide politice decât prin intermediul unor organizații care la nivelele superioare sunt ne semnificative, așa cum este cazul organizațiilor minoritare. Prin urmare, chiar și în localitățile unde ponderea populației minoritare este foarte ridicată, candidatura devine mai profitabilă în culorile unuia dintre principalele partide naționale decât sub sigla organizațiilor minoritare. Probabil că și cooptarea unor politicieni minoritari cu succes de către partidele politice se explică prin faptul că ambițiile politice ale acestor persoane pot fi satisfăcute mai ușor în cadrul unui partid politic major decât într-o organizație minoritară. În schimb, cazul maghiarilor este diferit, datorită prezenței lor în centru și în consiliile județene, dar și a legăturilor cu țara mamă. Astfel, lobby-ul pentru resurse la nivel local poate fi eficient și prin intermediul organizației etnice.

Tabelul 3.1. prezintă în mod sintetic rezultatele obținute de formațiunile minoritare la alegerile locale din 2004 și 2008, și situația minorităților de la recensământul din 2002. Se poate vedea că, la nivel local, aproape toate minoritățile naționale sunt serios subreprezentate. Maghiarii sunt probabil în situația cea mai bună la nivel național, deoarece la numărul de mandate obținute de formațiunile maghiare mai trebuie adăugat un număr considerabil de consilieri independenți din localitățile cu o pondere foarte ridicată a populației maghiare. Însă tendința este negativă și în cazul maghiarilor care locuiesc în județele unde ponderea lor este scăzută (Alba, Arad, Bistrița-Năsăud, Brașov, Caraș-Severin, Hunedoara, Maramureș, Sibiu, Timiș).

Cifrele din tabel vorbesc despre o subreprezentare clară și în ceea ce privește celelalte minorități, iar comparația rezultatelor din 2004 și 2008 indică faptul că situația nu se îmbunătățește, dimpotrivă, subreprezentarea a devenit și mai pronunțată în 2008. Cea mai mare diferență între ponderea minorității în populație și prezența reprezentanților ei în consiliile locale se observă însă la romii. Deși „mare” în termeni demografici, minoritatea romă se aseamănă mai degrabă minorităților „mici”. Până în anul 2000, viața politică a romilor a fost caracterizată de o fragmentare excesivă, cu mai mult de zece

organizații rivale care au participat la alegeri. Începând cu anul 2004 a supraviețuit numai o singură formațiune (sau poate două, deoarece Alianța pentru Unitatea Rromilor a participat la alegerile locale din 2008), însă consecința a fost scăderea numărului mandatelor obținute. Această scădere indică incapacitatea unei singure organizații de a acoperi toate grupurile diferite din cadrul etniei. O altă problemă a organizațiilor acestei etnii o constituie rata foarte scăzută de succes a candidaturilor, ceea ce se leagă de o variabilitate foarte ridicată în ceea ce privește localitățile unde candidează, cauzată la rândul ei de incapacitatea de a dezvolta și de a menține o rețea de organizații locale stabile.

Subreprezentarea minorităților la nivel local și județean, și tendința negativă care se manifestă în această privință ar putea fi contracarate doar prin măsuri speciale care să faciliteze într-adevăr prezența minorităților în forurile decizionale. Din păcate, măsura existentă în legea electorală în vigoare nu este deloc eficientă, și poate avea chiar efectul advers de a depozita minoritățile de mandate care ar fi putut fi câștigate în cazul în care organizațiile lor ar fi fost tratate în mod identic cu partidele politice. În 2004 s-au înregistrat opt cazuri în care prevederea a ajutat minoritățile, și șase în care le-a depozitat de mandate. În 2008 au fost patru cazuri pozitive și cinci negative. Astfel, câștigul net al minorităților a fost de două mandate în 2004, iar în 2008 bilanțul a fost negativ.

Desigur, și minoritățile sunt conștiente de inutilitatea prevederii, prin urmare au depus un proiect de lege pentru modificarea legii nr. 67/2004, în care au propus adoptarea unui mecanism similar celui în vigoare la nivelul Camerei Deputaților.⁵⁵ Conform proiectului de lege, organizațiile minorităților care nu au obținut mandate de consilier ar fi îndreptățite la un mandat dacă ar obține un număr de voturi egal cu 10% din numărul mediu de voturi valabil exprimate pe circumscripție pentru alegerea unui consilier local. Însă ar fi vorba de un singur mandat, acordat împreună pentru toate organizațiile aflate în această situație, iar în multe cazuri într-o localitate trăiesc mai multe minorități. În propunere nu găsim însă detalii despre modalitatea în care formațiunile minoritare ar „împărți” între ele acest singur mandat.

Cu certitudine, printr-o astfel de măsură reprezentarea minorităților în consiliile locale ar putea fi îmbunătățită, cel puțin prin prisma numerelor. Nu s-ar rezolva însă cealaltă problemă care caracterizează reglementarea în vigoare, și anume favorizarea unei singure organizații minoritare, adeseori în detrimentul celorlalte. Mai mult, prin acest proiect se propune instituționalizarea acestei practici, iar efectul ar fi ceva similar cu ceea ce s-a petrecut la nivelul Camerei Deputaților după introducerea restricțiilor referitoare la candidaturile organizațiilor extraparlamentare. Desigur, acordarea mai multor mandate nu numai că ar permite o pondere disproporțional de mare minorităților în consilii, dar ar conduce și la înmulțirea organizațiilor care ar dori să candideze, și chiar ar încuraja apariția unor formațiuni cu caracter minoritar indoielnic. Concluzia este deci că alternativa propusă de minorități ar ameliora într-o oarecare măsură reprezentarea acestora, însă nu ar fi o soluție foarte fericită, deoarece ar instituționaliza lipsa pluralismului, iar într-o formă modificată care să faciliteze pluralismul, ea ar deveni deficitară din alte motive.

Așadar, la nivel local avem o reglementare nesatisfăcătoare și o propunere de soluție la fel de nefelică, ambele îngrădite de logica sistemului folosit la nivelul Parlamentului, care favorizează nejustificat o singură organizație din fiecare minoritate și reduce șansele pluralismului politic. Ce ar fi de dorit? Pe termen scurt, minimul ar fi abrogarea prevederii speciale folosite în prezent și revenirea la starea precedentă, prin care organizațiile minoritare să fie tratate în mod identic cu partidele politice. Acest lucru ar simplifica cel puțin procedura alocării mandatelor, fără a aduce prea mari prejudicii minorităților, ar rezolva problema discriminării maghiarilor și ar elimina o sursă potențială de conflict între minoritățile care conviețuiesc în aceeași localitate și rămân nereprezentate una din cauza celeilalte. Scoaterea din vigoare a prevederii speciale nu ar rezolva însă problemele create de introducerea pragurilor electorale. Prin urmare, pe termen lung sistemul românesc de reprezentare a minorităților ar trebui regândit temeinic, atât la nivel central cât și la cel local, altfel există riscul ca tendința negativă care se manifestă în reprezentarea minorităților să nu se oprească.

55 PL-x nr. 275/2008. Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale. Documentele sunt disponibile la adresa: http://www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck.proiect?idp=7543 [Accesat la 15 septembrie 2008].

Tabelul 3.1. Rezultatele organizațiilor minorităților la alegerile locale din 2004 și 2008

Minoritate	Număr persoane la recensământul din 2002	Pondere în populație în 2002 (%)	Denumirea organizației	Voturi CL 2004	Voturi CL 2004 (%)	Mandate 2004	Mandate 2004 (%)	Voturi CL 2008	Voturi CL 2008 (%)	Mandate 2008	Mandate 2008 (%)
Maghiari	1431807	6,61%	Uniunea Democrată Maghiară din România Partidul Civic Maghiar	455625	4,92	2481	6,20%	404657	4,75%	2196	5,45%
Romi	535250	2,47%	PRSDR / Partida Romilor „Pro Europa” Alianța pentru Unitatea Rromilor	69293	0,75%	189	0,47%	55743	0,65%	202	0,50%
Ucraineni	61091	0,28%	Uniunea Ucrainenilor din România	5448	0,06%	29	0,07%	3810	0,04%	4	0,01%
Germani	60088	0,28%	Uniunea Democrată a Ucrainenilor din România	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	872	0,01%	1	<0,01%
Rușii lipoveni	36397	0,17%	Forumul Democrat al Germanilor din România	77573	0,84%	96	0,24%	44626	0,52%	79	0,20%
Turci	32596	0,15%	Comunitatea Rușilor Lipoveni din România	4309	0,05%	21	0,05%	2219	0,02%	14	0,03%
Tătari	24137	0,11%	Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
Sârbi	22518	0,10%	Uniunea Sârbilor din România	2120	0,02%	11	0,03%	1020	0,01%	6	0,01%
Slovaci și cehi	17199 + 3938 = 21137	0,10%	Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România	3048	0,03%	20	0,05%	2219	0,02%	14	0,03%
Bulgari	8092	0,04%	Uniunea Bulgară din Banat România	1645	0,02%	5	0,01%	1152	0,01%	8	0,02%
Croați	6786	0,03%	Uniunea Croaților din România	760	0,01%	6	0,01%	395	<0,01%	6	0,01%
Greci	6513	0,03%	Uniunea Elenă din România	4036	0,04%	0	0,00%	318	<0,01%	1	<0,01%
Evrei	5870	0,03%	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
Polonezi	3671	0,02%	Uniunea Polonezilor din România “Dom Polski”	533	0,01%	2	<0,00%	335	<0,01%	3	0,01%
Italiani	3331	0,02%	Comunitatea Italiană din România	41	0,00%	0	0,00%	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
Armeni	1780	0,01%	Asociația Italianilor din România Ro.As.It	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	392	<0,01%	0	0,00%
Macedoneni slavi	731	0,00%	Uniunea Armenilor din România	1118	0,01%	0	0,00%	213	<0,01%	0	0,00%
Albanezi	520	0,00%	Asociația Macedonenilor din România	923	0,01%	0	0,00%	300	<0,01%	0	0,00%
Ruteni	262	0,00%	Asociația Liga Albanezilor din România	1098	0,01%	0	0,00%	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
Total minorități „mici”	830770	3,83%	Uniunea Culturală a Rutenilor din România	1369	0,01%	0	0,00%	137	<0,01%	0	0,00%
				178903	1,93%	382	0,95%	118610	1,39%	351	0,87%

Bibliografie

ALIONESCU, Ciprian-Călin

2004 Parliamentary Representation of Minorities in Romania. *Southeast European Politics* 1 (V.) 60–75.

DUVERGER, Maurice

1951[1963] *Political Parties: Their Organization and Activity in the Modern State*. Methuen–Wiley, London–New York.

GARAZ, Stela

2009 *The Impact of Horizontal Concentration of Power on Ethnic Mobilization in Post-Soviet Georgia*. Unpublished paper presented at the Doctoral Seminar of the Department of Political Science, Central European University.

HORVÁTH István

2002 *Facilitating Conflict Transformation: Implementation of the Recommendations of the OSCE High Commissioner on National Minorities to Romania, 1993-2001*. Centre for OSCE Research, Hamburg.

MAINWARING, Scott – SCULLY, Timothy

1995 Party Systems in Latin America. In: MAINWARING, Scott – SCULLY, Timothy R. (coord.): *Building Democratic Institutions: Party Systems in Latin America*. Stanford University Press, Stanford, 1-34.

MEIER, Petra

2007 *Who Is Who? Defining Groups Entitled to Reserved Seats in National Legislatures*. Working paper, <http://www.paviagroup.be/documents/Meier.07.WhoIsWho.doc>

OPRESCU, Dan

1999 Politici publice pentru minoritățile naționale din România. *Sfera Politicii* 66 (7) 13–18;

2001 Un pas greșit în direcția cea bună. *Sfera Politicii* 87–88 (9) 46–56;

PITKIN, Hanna Fenichel

1967 *The Concept of Representation*. University of California Press, Berkeley, CA.

REYNOLDS, Andrew – REILLY, Ben – ELLIS, Andrew

2005 *Electoral System Design: The New International IDEA Handbook*. IDEA, Stockholm.

STAN, Valentin și col.

2004 *Alegerile locale 2004. O lecție politică*. Institutul pentru Politici Publice, București. Textul se găsește la adresa: <http://www.ipp.ro/altmateriale/alegeri%20locale%202004.pdf>, 59-61. [Accesat la 17 septembrie 2008].

SZÉKELY István Gergő

2008 *Reprezentarea minorităților naționale la nivel local - o evaluare a legislației electorale românești pe baza rezultatelor alegerilor locale din 2004 și 2008*. Studii de Atelier. Cercetarea Minorităților Naționale din România – Working Papers in Romanian Minority Studies, Institutul pentru Studiarea Problemeilor Minorităților Naționale, Cluj-Napoca.

VENICE COMMISSION

2004 *Opinion On The Law For The Election Of Local Public Administration Authorities In Romania* (CDL-AD(2004)040). [http://www.venice.coe.int/docs/2004/CDL-AD\(2004\)040-e.asp](http://www.venice.coe.int/docs/2004/CDL-AD(2004)040-e.asp) [Accesat la 14 septembrie 2008].

THE POLITICAL REPRESENTATION OF NATIONAL MINORITIES IN ROMANIA

Introduction

■ Effective participation in political decision-making, especially in areas which affect them directly, is one of the essential rights of persons belonging to national minorities. This principle has been declared in the most important international treaty concerning minorities, the *Framework Convention for the Protection of National Minorities*.¹ Ratified by Romania as well, the treaty encourages states to create the conditions for the effective participation of minorities in politics.

The importance of effective participation has also been emphasized by the OSCE High Commissioner on National Minorities, upon whose request *The Lund Recommendations on the Effective Participation of National Minorities in Public Life*² were elaborated in 1999. These recommendations proposed that states adopt electoral systems that facilitate minority representation both at the level of central government and at regional and local levels.³ In some cases, facilitating the presence of minorities in elected bodies may require the adoption of special institutional arrangements.

The fact that today no less than nineteen national minorities are represented in the Romanian Chamber of Deputies places the country in top positions worldwide in this respect. Although the minorities in Romania (with a few exceptions) are represented at the local level too, this issue has been given considerably less attention. The aim of this chapter is to present and evaluate the political representation of the national minorities in Romania between 1990 and 2008, on both national and local level. With regard to the local and the county level, the present study is probably the first attempt to analyze the phenomenon in a systematic manner, with special emphasis on the under-representation of minorities.

The 'quality of representation' is a concept with multiple meanings. In her seminal study about the concept of representation, Hanna Pitkin distinguished between two senses of the term (see Pitkin 1967). Accordingly, 'to represent' can refer to being present in someone else's place (*standing for*), but also to *acting for* someone else or in someone else's interest. The first sense of the concept refers to a strictly descriptive representation, where the criterion for evaluation is the resemblance between the representatives and the represented along characteristics like gender, ethnicity, religion, race, etc. In this sense, the actions or deeds of the representative have little importance. Conversely, the second type lays emphasis not on the characteristics of the representatives, but on their actions. The question is whether the representatives really act in the interest of those whom they represent. Therefore, the second sense of the notion requires more substantive criteria for evaluating the quality of political representation than the mere resemblance between the representatives and their constituency.

For instance, if the population is composed of 52% women and also includes a 10% ethnic minority, from the descriptive point of view political representation is adequate if more than half of the MPs are women and one tenth of the legislature consists of persons belonging to the ethnic minority. From the perspective of interest representation however, these groups may be inappropriately represented even

1 The full text of the Framework Convention can be found at: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/157.htm> [last accessed 17 September 2008].

2 The full text of the Lund Recommendations can be found at: http://www.osce.org/documents/hcnm/1999/09/2698_en.pdf [last accessed 17 September 2008].

3 Recommendations 9-11.

if the above-mentioned percentages obtain in the legislature, should none of the minority's representatives deal with the problems of the community. On the other hand, it is possible that the minority's interests are adequately represented even if there are no MPs belonging to the community, as there can be legislators who act for the interests of the community despite not being its members. From the point of view of representation as *acting for* someone, the percentage of women or of persons belonging to the ethnic minority in Parliament is not relevant, what is crucial is that the members of Parliament take into consideration the interests of women and of the minority.

The representation of national minorities in the sense of acting for their interests is quite difficult to study, because it requires an in-depth analysis of the representatives' legislative behavior (especially of the minorities' representatives, but not only theirs). However, in the literature one can sometimes encounter the following solution for circumventing this difficulty: when the aim is to assess descriptive representation, all the minority MPs are taken into consideration, irrespective of their organizational belonging; conversely, when the aim is to evaluate the quality of representation in the sense of acting for someone's interests, only the representatives elected through the minorities' own parties or organizations are considered (see Garaz 2009). While this is a convenient solution, it is imperfect. This approach is based on the assumption that all the representatives elected by organizations which define themselves as minoritarian do indeed act in the interest of their communities, while the persons elected as members of non-ethnic political parties (or as independents) act primarily on other interests, irrespective of their ethnic belonging. Because this assumption is not necessarily true, using the electoral results of the minorities' organizations as an indicator for the quality of the representation of minority interests may not be the best practice. Nevertheless, it often remains the only available proxy, and it will also be employed in the present study.

Therefore, it needs to be emphasized from the very beginning that in this paper the expression "the political representation of national minorities" denotes *representation through the minorities' own organizations*, and not the more general phenomenon of persons belonging to certain minorities being elected to various types of public office. Unfortunately, because of general lack of data, an in-depth analysis that would also explore the alternative ways of minority representation (through national political parties or by independent candidates belonging to minorities) is not possible. Although I will highlight some examples for these alternative ways where data is available, the analysis of this phenomenon is far from being complete or exhaustive.

Even when election results indicate the non-participation of minorities' organizations or their incapacity to obtain seats, it is very likely that members of national minorities will be present in various elected functions, especially in localities where the percentage of a given minority in the population is high. As a consequence, the figures presented in this study underestimate to a certain extent the number of persons belonging to the minorities who have been elected into various types of public office. These figures should be read as referring to the results of the minorities' own organizations that participated at the elections, and not to the number of persons of a certain ethnicity who were elected to office.

The paper is structured in two main parts: in the first part I present the evolution of the Romanian electoral legislation since 1990, emphasizing the elements which have had an important impact on minorities. Then, in the second part, I review the results obtained by the national minorities' organizations in the parliamentary and local elections. Two aspects of the legislation will be analyzed: the conditions of entry into the system (including the requirements for submitting candidatures and the electoral thresholds) and the existence of special electoral measures aimed exclusively at facilitating the presence of minorities in the elected bodies.

We will see that entering the system has become increasingly difficult. Both the electoral thresholds and the conditions of running for office have become increasingly restrictive. These changes were implemented because of the need to counter the excessive fragmentation of the Romanian party system, but also because of the interest of political parties to consolidate their positions by making it more and more difficult for new formations to enter the system. While these changes had an obviously negative effect on the minorities, a special electoral rule was introduced at the level of local councils in 2004, as an attempt to compensate for it. Unfortunately, this special rule proved to be unable to enhance the political participation of minorities; moreover, because of its limited applicability and its bad design, it seems to have caused more harm than good.

While the representation of minorities in the Romanian Parliament has been stable since 1990 (due to the existence of special, reserved seats), the electoral results presented in the second part of the study reveal a considerable under-representation of the minorities on local level (with a few exceptions). Over

time, the trend is unfavorable for most communities, and the negative effects of the changes in legislation are clearly visible. The introduction of electoral thresholds has decreased the number of seats won by minorities, the most spectacular consequence being the disappearance of the smaller minorities from the county councils after 2000. Starting from 2004, the conditions for submitting candidatures have been severely restricted. This has led to a significant attenuation of political competition within the minorities at all levels, and in some cases the organizations represented in the Parliament have been able to secure a complete political monopoly over the communities they claim to represent. However, beyond the mechanical effects of these changes in the electoral system, the more difficult conditions of entry seem to have had psychological effects too⁴, that is, they decreased the attractiveness of minority organizations (at least on the local level) for both candidates and voters. The vote given to these small organizations can be more easily wasted under harder entry conditions, and running for office under the label of minority organizations becomes more risky than running on the slates of national political parties. Moreover, due to the consolidation of the Romanian party system (which is signaled primarily by the decrease in the effective number of political parties), holding office as a representative of a minority organization seems to provide access to significantly fewer resources from upper levels of government, in comparison to sitting as a member of mainstream political parties. Because of these evolutions, some minority organizations started to lose ground even in localities where the percentage of the minority population is high; at the same time, some minority politicians were co-opted by the (mainstream) political parties.

The conclusion of the study is that the high electoral thresholds, the artificial reduction of political competition by limiting candidatures, the ill-conceived special electoral rule and the higher level of institutionalization of the Romanian party system have all contributed to an unlucky constellation for the organizations of national minorities. Therefore, the system of national minority representation in Romania should be thoroughly reconsidered.

1. The evolution of Romanian legislation regarding the minorities' representation

■ As we have noted in the introduction, the following elements of the electoral legislation are important from the perspective of the national minorities' representation: the electoral threshold, the conditions for submitting candidatures, and the existence or lack of special measures designed to facilitate minority representation in the elected bodies. The electoral threshold and the candidature requirements have had a similar evolution in the case of both the parliamentary and the local elections. However, with regard to the special provisions for electoral affirmative action, one has witnessed a delay of nearly a decade and a half between the parliamentary and the local level. While the minorities have had special seats in the Chamber of Deputies since 1990, at the level of the local councils the first provision designed to facilitate minority presence was introduced in 2004. In what follows I will overview the evolution of these elements between 1990 and 2008, starting with the Chamber of Deputies, and then turning to local councils.

1.1. The legislation at the level of Parliament

Given the conditions provided for minority organizations to obtain seats in the Chamber of Deputies, the Romanian electoral legislation in effect after 1990 can be considered rather generous with regard to national minorities.⁵ A provision for *electoral affirmative action* for minorities came into force

4 The mechanical and psychological consequences of electoral systems were first described by Duverger Maurice (see Duverger 1951/1963).

5 The official term used in legislative documents is "organizations of citizens belonging to national minorities". As using this phrase repeatedly throughout the study would be rather dull, in what follows I will use either of the following terms: "organizations of minorities" or "minority organizations". I am aware that the official formulation reflects a certain conception about minority rights, while the grammatically simpler terms may remind of other conceptions. Therefore, I wish to emphasize that the simplifications were only employed for the sake of the fluency of the text.

already by Decree-law no. 92 from 1990.⁶ The 4th article of the decree stipulated that “organizations representing national minorities registered at the time of adoption of the decree currently in force, that do not receive the number of votes required to obtain, according to paragraph 1, a seat in the Chamber of Deputies, have the right to representation by one deputy in the Chamber”. Thus, the minority organizations represented in the Provisional National Unity Council (Consiliul Provizoriu de Uniune Națională, CPUN) were *guaranteed* a deputy seat even if they did not succeed in gathering the same necessary number of votes as the other electoral competitors. This is remarkable, especially considering that the electoral system was very proportional: there was no explicit electoral threshold, entering Parliament depended only on reaching the implicit threshold (i.e. the quota obtained by dividing the number of valid votes by the number of available seats). In 1990 obtaining a seat in the Chamber of Deputies was possible by gathering 0.26% of the valid votes (1/387), while in the case of a Senate seat 0.85% (1/118) was needed.

Beside these favorable conditions for parliamentary representation, the deputies of the minorities were allowed to establish their own parliamentary group, which is a significant advantage if compared to the situation in which they would have to activate as independent MPs.

The right to parliamentary representation was enshrined in article 59 of the Romanian Constitution adopted in 1991:

„Organizations of citizens belonging to national minorities, which fail to obtain the number of votes for representation in Parliament, have the right to one deputy seat each, under the terms of the electoral law. Citizens of a national minority are entitled to be represented by one organization only.”

The conditions for exercising this constitutional right were elaborated in the electoral law adopted in 1992.⁷ Although the basic principles of the electoral system from 1990 (i.e. the seat allocation formula) were kept, some very important amendments were introduced concerning the national minorities. First, an explicit threshold of 3% was introduced, which was unreachable for most of them.⁸ In 2000 the threshold was raised to 5%⁹; this latter change, however, did not affect the minorities, as the “small” minorities ones had no chance to reach even the 3%, while the Democratic Alliance of Hungarians in Romania (hereinafter DAHR) was able to pass the higher threshold as well. Thus, the chances of the minorities (except for the Hungarians) would have been severely reduced, had the special provision concerning minority seats been eliminated. Fortunately, the provision of electoral affirmative action for minorities has been kept, although in a modified form. The law stipulated that:

“Legally constituted organizations of citizens belonging to national minorities, which in the elections have not obtained at least one deputy or senator’s seat shall have the right to a deputy seat in accordance with the 2nd paragraph of article 59 in the Constitution, provided that they have obtained throughout the country at least five percent of the average number of valid votes necessary for the election of one deputy.”¹⁰

This means that the special seats for the minorities were no longer *reserved seats* after 1992, as the minority organizations had to pass a symbolic threshold. Between 1992 and 2000, electing a deputy required passing a threshold of 5% of the average number of valid votes required for the election of one deputy at the national level.¹¹ In 2004 this alternative threshold for electing a minority deputy was raised to 10%, yet this can still be easily passed. Until 2004, the seat obtained by a minority organization was allocated to the county where the electoral list of the organization gathered the most votes, while from 2008 it is allocated to the single-member district where the candidate of the minority organization has obtained the most votes.

6 Decree-Law no. 92 / 14 March 1990 on the election of the Parliament and of the President of Romania (*Official Journal* no. 35 / 18.03.1990).

7 Law no. 68 / 15.07.1992 on the Election to the Chamber of Deputies and the Senate (*Official Journal* no. 164 / 16. 07. 1992).

8 The 3% electoral threshold referred to political parties. Another percent had to be added for each member in the case of electoral coalitions, up until 8% (Law no. 62 / 1992, article 91).

9 Governmental emergency ordinance no. 129 / 2000 (published in the *Official Journal* no. 315 / 05.07.2000).

10 Law no. 62 / 1992, 1st paragraph of article 4.

11 See Law no. 62 / 1992, article 4, Law no. 373 / 2004, article 4, or 3rd and 4th paragraphs of article 47 from the new law.

An important modification was introduced in 2000. By derogation from the general rule, minority organizations were allowed to submit the same list of candidates in more electoral districts of the country.¹² Due to these changes the minorities got a chance to gather votes even in counties where there is no significant minority community, and where even submitting a list of candidates would have been difficult for them. This principle is maintained in the new electoral system adopted in 2008, although in a slightly different form, adapted to the logic of the new voting system which employs single-member districts: minority organizations can propose the same candidate in all single-member districts.¹³ As a consequence, in 2008 every minority organization fielded only one candidate for the Chamber of Deputies.

Although these special provisions in the electoral law have created favorable conditions for the representation of national minorities, it needs to be emphasized that the system *does not automatically guarantee* the election of a minority representative. Even if the threshold is a symbolic one, there have been cases when none of the organizations of a certain minority succeeded in passing it. For instance, the Union of Croats in Romania (Uniunea Croaților din România, UCR) obtained 219 votes in 1992 and 486 votes in 1996; in both cases this was not enough for a seat. Similarly, the General Union of the Associations of Ethnic Hutuls in Romania (Uniunea Generală a Asociațiilor Etniei Huțule din România, UGAEHR) received 646 votes in 1996 and 1225 votes in 2000, but obtained no parliamentary representation.¹⁴ In the 1992 elections, 1327 votes were needed for a minority organization to pass the 5% threshold, in 1996 – 1494 votes, while in 2000 – 1273 votes. Thus, it can be concluded that, starting from 1992, the *special seats* for the minorities in the Romanian electoral system are no longer *guaranteed seats* or *reserved seats*, because minority representation depends on the electoral result.¹⁵

There is one more interesting aspect in the Romanian electoral legislation that might have consequences regarding the representation of minorities. Together with the introduction of the single-member districts in 2008, an alternative threshold was introduced as well (beside the one expressed in percentages). Accordingly, a party can receive parliamentary seats in spite of not reaching the 5% threshold if its candidates finish in the first position in at least six single-member districts in the case of the Chamber of Deputies and in three single-member districts for the Senate (concomitantly).¹⁶ Although at first sight the alternative threshold has nothing to do with the minorities, DAHR was the only formation which could have gained benefit from it. The large parties do not need such provisions, as reaching the 5% threshold poses no problems for them, while the small parties (like the Greater Romania Party or the Christian Democratic Party of the New Generation) are unable to profit from it, because their electorate is not sufficiently concentrated geographically. Due to this fact, the alternative threshold was referred to as the “lex DAHR”¹⁷, since its sole reason seemed to be saving DAHR from falling out of Parliament in case it did not pass the 5% threshold.¹⁸ In the end however, DAHR reached the percentage threshold, so there was no need to make use of the alternative threshold in the 2008 parliamentary elections.

The reserved seats and the alternative threshold of 3+6 single-member districts clearly facilitate minority participation in politics. Unfortunately, Romanian legislation also contains restrictive elements

12 Governmental emergency ordinance no. 165 from 13 October 2000 (*Official Journal* no. 514 / 19.10.2000).

13 However, it needs to be emphasized that the minorities can propose the same candidate in districts belonging to different counties only if they propose only one candidate at national level, i.e. in all single-member districts. See Law no. 35/13.03.2008 on the election of the Chamber of Deputies and the Senate and on the amendment of the Law no. 67/2004 on the election of local public administrative authorities and of Law no. 393/2004 on the status of local representatives, published in the *Official Journal* no. 196 / 13 March 2008 (11th paragraph of article 9).

14 As a consequence, the Hutuls are not listed among the 19 minorities with parliamentary representation even today.

15 The literature often refers to reserved seats and guaranteed seats as synonymous. For instance, in its manual about electoral systems, the *International IDEA* organization defines *reserved seats* as seats where criteria like ethnicity, language, religion, or gender constitute a condition for being a candidate or being elected. (see Reynolds et alii 2005: 181). Other authors draw attention to the fact that seats can be considered reserved only if the representation of a group is guaranteed irrespective of the electoral result (Meier, Petra 2007: 3). It is obvious that minorities in Romania do not get represented in Parliament irrespective of their electoral results.

16 Law no. 35 / 13.03.2008, article 47, amended by the 68th paragraph of article 1 from the Governmental emergency ordinance no. 97 / 2008 (published in *Official Journal* no. 630 / 29 August 2008).

17 See <http://itthon.transindex.ro/?cikk=7772>. [Last accessed 2 March 2009].

18 It needs to be mentioned that DAHR wished that the alternative threshold consist of winning only two Senate districts and four deputy districts. However, the amendment proposed was rejected. See the article “Romania’s Chamber of Deputies on Tuesday maintained the electoral threshold at 5% or six deputy and three senator districts” in *Mediafax*, 4 April 2008 (<http://www.mediafax.ro/politic/deputatii-au-mentinut-pragul-electoral-de-5-sau-sase-mandate-de-deputat-si-trei-de-senator.html?1687;2431906>) [last accessed April 22, 2009].

concerning the minorities; the most important one relates to candidature requirements. In 2004 an extremely severe differentiation has been introduced between minorities represented in Parliament (more precisely in the Council of National Minorities) and minorities not represented therein, the latter having to meet much more difficult conditions in order to run for office. The differentiation first appeared in Law no. 67/2004 on the election of local public administrative authorities¹⁹; however, the formulation was also pasted word by word into Law no. 373/2004 on the election of the Chamber of Deputies and of the Senate²⁰, and even completed with further restrictions in Law no. 35/2008.

According to the modification, organizations belonging to minorities represented in the Council of National Minorities can participate in the elections automatically, without being required to fulfill other conditions. The organizations without parliamentary representation, however, can put forward candidatures only if they present to the Central Electoral Bureau a list of members that includes a number of signatures equal to at least 15% of the total number of citizens who declared themselves as belonging to the respective minority at the last census.²¹ Moreover, if the number of members needed to meet this requirement exceeds 25.000 persons, the members' list must include persons residing in at least 15 counties and Bucharest Municipality, but not less than 300 signatures for each of those counties and Bucharest Municipality.²²

This article stirred great controversy, as it was criticized not only by the disadvantaged organizations, but also by political scientists and democracy promoting NGOs. The requirement for 25.000 signatures in the case of "large" minorities received the most attention, because this prevented the (Hungarian) opponents of DAHR from participating in the local elections in 2004. However, it was not only Hungarians that this requirement brought disadvantages to. As a matter of fact, no minority organizations other than those represented in Parliament were able to submit candidatures. In a study about the local elections in 2004, the Institute for Public Policy (Institutul pentru Politici Publice, IPP) emphasized that the article adopted at the initiative of Mr. Varujan Pambuccian (the leader of the minorities' parliamentary group) represented the crowning of the efforts made by the minority organizations with parliamentary representation to obtain political monopoly over the communities which they represented. The IPP analysts concluded that the provision was discriminatory and unconstitutional (see Stan et alii 2004).

On its turn, the Venice Commission formulated a severe critique (See Venice Commission 2004, in particular the 42nd - 45th, 48th and 54th paragraphs) by emphasizing that these restrictions "may amount to a violation of the obligation of Romania, laid down in article 4, paragraph 1 of the Framework Convention, to guarantee to persons belonging to national minorities the right of equality before the law and of equal protection of the law." Further, the Commission warned that the requirements may "also block political competition within one and the same national minority, in violation of the principle of pluralistic democracy", and that they represent an attempt to hinder from above the development of political alternatives. The specialists of the Commission drew attention to the fact that the excessive fragmentation of political alternatives needs to be counteracted by the mechanism which converts the votes into seats (i.e. by the electoral system), and not by restricting the right to candidate. The Commission also warned that the requirement to submit a list including at least 15% of the members of a minority implied that a high number of persons were compelled to declare their political preferences, which might lead to certain forms of pressure to do so. In short, the Commission concluded that these provisions of the electoral law are so severe that they can be considered almost prohibitive and exclusionary with regard to certain minority organizations.

In spite of these recommendations, the discriminatory provisions are in force even today. Moreover, according to a new requirement added by Law no. 35/2008, a minority organization without parliamentary representation that wishes to participate in the elections must function as an organization of public utility.²³ According to Law no. 246/2005²⁴, in order to gain this status, an organization has to submit a request

19 *Official Journal* no. 271 / 29 March 2004.

20 *Official Journal* no. 887 / 29 September 2004.

21 Law no. 67 / 2004, 3rd paragraph of article 7.

22 Law no. 67 / 2004, 4th paragraph of article 7.

23 Law no. 35 / 2008, 3rd paragraph of article 9.

24 Law no. 246 / 18.07.2005 on approving Government Ordinance 26 / 2000 about associations and foundations (*Official Journal* no. 656 / 25 July 2005).

addressed to the General Secretariat of the Government. The status of public utility is awarded through governmental decree to non-governmental organizations that meet the following four conditions:

- a) the activity of the organization is performed for the common good or in the interest of the community, as the case may be;
- b) it has been operating for no less than 3 years and has achieved at least a part of its established goals;
- c) it submits a report demonstrating significant previous activity, by way of performing certain programs or projects specific to its scope of activity, together with the annual financial balance and income/expenditures budget for the 3 previous years before the date of submitting the request for recognition of the public utility status;
- d) the value of its patrimony in each of the previous 3 years was at least equal to the value of its patrimony at the moment of establishment.²⁵

It is obvious that the new requirement for submitting candidatures has made participation in the elections even more difficult for some minority organizations, especially for the newly established ones, as the public utility status can be gained only after at least three years of activity. An organization may be exempted from conditions a) and b) only if it came into being by the merger of two or more organizations; however, these previously existing organizations should comply with the rest of the conditions.²⁶

As a consequence of these restrictions concerning candidatures, in 2004 the only organizations which submitted candidatures in the local elections were those with parliamentary representation. In the parliamentary elections organized in the same year more political formations participated, but still, their number was significantly lower than in the previous national elections. In 2008 only two organizations without parliamentary representation managed to submit their candidatures for the local elections: the Alliance for the Unity of the Roma (Alianța pentru Unitatea Rromilor) and the Hungarian Civic Party (Partidul Civic Maghiar). At the parliamentary elections held in the same year, again only the organizations represented in Parliament were able to run.

Thus, the number of minority organizations participating in the elections has been drastically reduced in comparison to the period preceding the 2004 local election. Of course, before 2000, the fact that many rival organizations were functioning within a single minority caused an excessive fragmentation of votes. Moreover, due to the lack of a mechanism that could filter out the organizations which described themselves as belonging to a minority despite having no connections to the community, the door stood wide open for abuses and ethno-business. Nevertheless, the restrictions were too drastic, and their consequence was the freezing of the situation in Parliament since 2000: 18 national minorities (apart from Hungarians) have been represented since 2000, moreover, no changes have occurred ever since regarding the organizations holding the special seats.

1.2. The legislation concerning local elections

While the existence of special seats in the Chamber of Deputies is a well-known fact and has been subject to several analyses and commentaries (see, for example, Oprescu 1999, 2001; Horváth 2002; Alionescu 2004), minority representation in Romania at the local level has been pretty much neglected so far. As the provisions concerning the candidature requirements presented for the national elections are valid to the same extent for the local elections too, I will present only the evolution of the electoral threshold and the special provisions meant to facilitate minority representation in local councils.

The first local elections in post-communist Romania were organized in 1992, in line with the election procedure established by Law no 70/1991.²⁷ Accordingly, a proportional electoral system has been adopted where the seats are distributed in two stages. In the first stage, an electoral coefficient is computed, corresponding with the quota of the valid votes divided by the number of seats available in the council. In this stage each competitor gains as many seats as many times it reached the quota. In the second stage

25 Law no. 246 / 2005, article 38-39.

26 Law no. 246 / 2005, article 38.

27 Law no. 70 / 26.11.1991 on local elections (published in *Official Journal* no. 239 / 28 November 1991).

the remaining seats are allocated in the descending order of the unused votes of each competitor (i.e. those below the electoral coefficient and those remaining in surplus above the coefficient).

In Law no. 71/1991, the only reference to national minorities was contained in article 105. Accordingly, the legally established organizations of national minorities were treated in a similar fashion as the mainstream political parties. The article was meant to allow for minority organizations to participate in the elections in spite of the fact that they were not registered as political parties, but as associations or alliances. At the same time, article 6 of the law allowed only political parties (or their alliances) and independent candidates to put forward candidatures, while civil society organizations were excluded from participation. Because there were no other provisions concerning minority organizations, they could win council seats under the same conditions as political parties would. There was no electoral affirmative action provided by the law, therefore the success of minority organizations depended primarily on reaching the electoral threshold.

In the 1992 and 1996 elections no explicit electoral threshold was applied, thus the electoral coefficient was established by dividing the total number of the valid votes by the total number of councilors' seats from the electoral district.²⁸ The electoral threshold introduced before the 2000 elections was equal to either 5% if the electoral coefficient was above the 5% limit or to the electoral coefficient if the latter was below the 5% limit.²⁹ The coefficient was calculated in the same manner as before 1992. Practically, in local councils consisting of more than 20 members and in all county councils (consisting of at least 37 members until 2000), this meant that the 5% threshold was not applied, as the electoral coefficient was below 5%. Thus, the threshold had the following values: $1/21=4.76\%$ in cases where the local council consisted of 21 members, 4.35% in cases where the local council had 23 members, etc. A seat in a county council consisting of 45 members required obtaining 2.22% of the votes ($1/45=2.22\%$), while in the General Council of Bucharest Municipality 1.54% of the votes were sufficient for gaining representation ($1/65=1.54\%$).

In 2004 the electoral threshold was established to 5% irrespective of the value of the electoral coefficient.³⁰ The calculation of the latter has also changed, as only the votes cast for competitors reaching the threshold were taken into consideration. In localities where the proportion of minority population is small, the chances for minority organizations to obtain seats have decreased significantly because of this progressive modification of the electoral threshold.

Another significant change concerns the independent candidates, who may receive seats only if they obtain a number of votes at least equal to the electoral coefficient. As a consequence, since 2004 it is much more difficult for independent candidates to be elected.³¹

When the 5% threshold was established, a special provision was also introduced into Law no. 67/2004, perhaps with the intention to counterbalance the negative effects of the threshold on the minorities. Through this special rule, electoral affirmative action for national minorities appeared in the local elections too. The provision, however, is completely different from the one applied at the level of the Chamber of Deputies, and, as we will see, its effects are not satisfactory at all. However, before presenting the special provision concerning minority organizations, it is necessary to explain the functioning of the electoral system used in local elections in general, otherwise the special regulation will be difficult to understand. For an easier interpretation of the technical aspects of the electoral system, the seat allocation algorithms for political parties (and their alliances), and for national minority organizations respectively are represented graphically in **Figures 1** and **2** below.

28 Law no. 70 / 1991, article 66.

29 Governmental Emergency Ordinance no. 28 / 2000. (*Official Journal* no. 153 / 13.04.2000), article I, paragraph (7).

30 In the case of political alliances or electoral alliances, 2% shall be added to the 5 % threshold for the second member of the alliance, and 1% for its third member (Law no. 67 / 2004, 1st paragraph of article 1).

31 Law no. 67 / 2004, 3rd paragraph of article 92. In the republished version of the law in the *Official Journal* no. 333 / 17 May 2007 it was renumbered article 96.

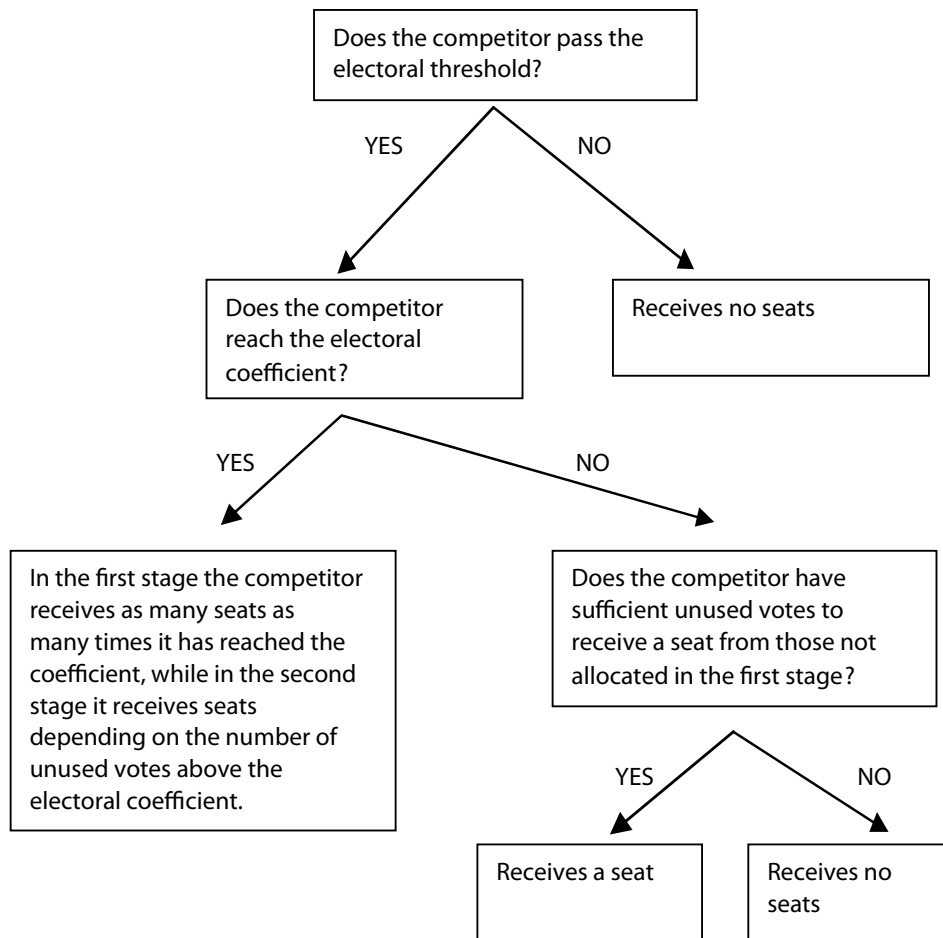
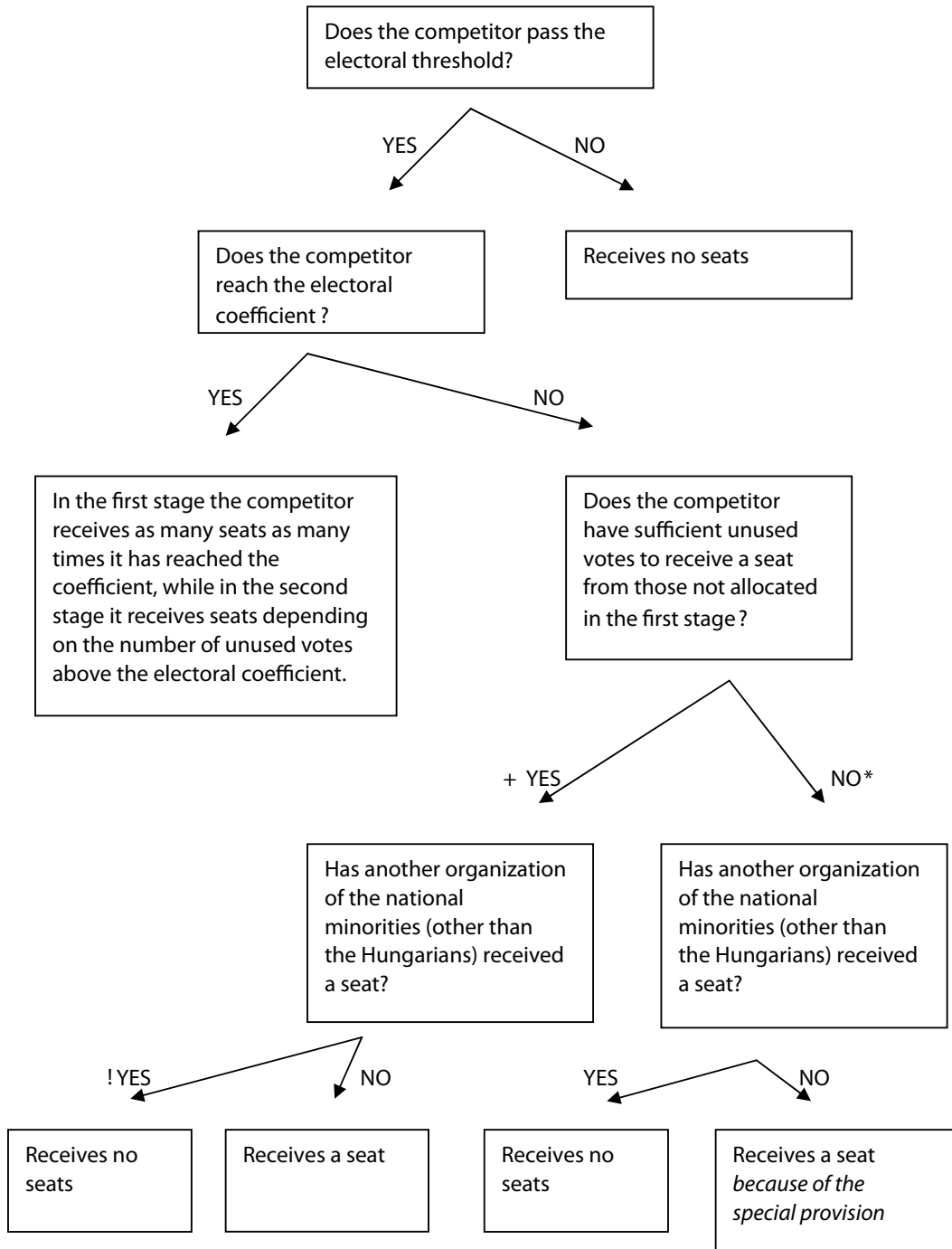
Figure 1. Seat allocation algorithm for political parties, electoral or political alliances

Figure 2. Seat allocation algorithm for organizations of citizens belonging to national minorities

According to the law, seats in the council shall be allocated only among those competitors who have passed the electoral threshold (established according to the type of each competitor: party, electoral alliance, etc.). After establishing which competitors passed the threshold, the electoral coefficient is calculated by dividing the total number of valid votes cast for the competitors that have passed the electoral threshold by the total number of the council seats from the respective constituency.

In the first stage, each party, alliance, or minority organization obtains as many seats as many times they have reached the coefficient, while the independent candidates receive a seat only if they have reached the coefficient. The votes remaining above the electoral coefficient, as well as those below the electoral coefficient are considered unused, except for the independent candidates, whose votes under or above the coefficient are wasted. In the second stage, the remaining seats are allocated to the parties and electoral alliances according to the descending order of their unused votes. It is at this moment of the seat allocation process that the special provision concerning the minority organizations comes into effect. According to the special rule:

„In the event that none of the organizations of the citizens belonging to national minorities, other than the Hungarian one, has obtained at least one seat, a councilor's seat shall be assigned from among the ones left from the first stage to the organization having reached the election threshold and having obtained the highest number of valid votes of all those organizations.”³²

As a consequence, the affirmative action guaranteed by the electoral law can be applied only in those cases when none of the minority organizations has reached the electoral coefficient, but at least one organization has passed the 5% threshold. The minority organizations reaching the coefficient will receive the same treatment as the political parties and electoral alliances, i.e. they will receive as many seats as many times the coefficient has been reached and will participate in the second stage on the basis of their unused votes.³³ As it may be noticed in **Figures 1** and **2**, the upper part of the algorithm for parties and minority organizations is identical, while the special provision can be applied only if none of the minority organizations has won seats in the first stage.

The practical effect of the special provision is that the first minority organization that gathered a number of votes between the 5% threshold and the electoral coefficient is pushed automatically to the first position of the list onto which the competitors would otherwise be included in descending order of their unused votes. This list will be used for the allocation of seats in the second stage of the process. As a consequence, the political parties or their alliances will receive seats in the second stage only after a minority organization has been allocated a seat. But if there are more minority organizations with votes between the 5% threshold and the electoral coefficient, only the first one will receive a seat, while the others will be automatically excluded from the allocation process.

Therefore we can state that the law does not lack good intention towards the minorities. Yet, it can be noticed even without a detailed analysis that the applicability of the provision is very limited, as it may only be applied:

- o for a single formation (the one that obtained the largest number of votes);
- o if it does not represent the Hungarian minority;
- o if the number of its votes is between the 5% electoral threshold value and the electoral coefficient (which may be a very narrow interval depending on the number of councilors; if the council consists of more than 20 members the electoral coefficient cannot be higher than the threshold);
- o if no other national minority organizations (again, except Hungarians) have obtained council seats yet.

Beyond the limited applicability, the provision could be really helpful for minorities only if the minority organization concerned (the one propelled to the first position of the list) has not been able to obtain the seat on its own. This means that the minority organization would have had insufficient unused votes to “catch” the last seat allocated in the second stage. Going back to the visual representation of the allocation algorithm, the provision can help only the organizations passing through the point marked with the aster-

32 Law no. 67 / 2004, 4th paragraph of article 96.

33 See also the technical standards for the distribution of councilor's mandates established by Decision no. 74 / 15.05.2008 of the Central Electoral Bureau, published in *Official Journal* no. 384 / 21 May 2008.

isk (*) in Figure 2. For organizations passing through the point marked with plus (+) it is indifferent whether they jump to the first position on the list or remain in a lower position that is still good enough for a seat.

Since the provision is applied only if no other minority organizations have obtained seats yet, another significant point of the algorithm has to be highlighted – the one marked with exclamation sign (!) in **Figure 2**. Due to the special provision, even an organization that would have enough unused votes for a council seat under the algorithm presented in **Figure 1** (if it were treated as a party) cannot be sure of getting represented, because getting a seat also depends on the electoral performance of the other minority organizations. If another minority (other than the Hungarians) has already received a seat, the second minority organization will remain unrepresented; moreover, its seat may even be given to a political party which has received fewer votes.

Therefore, the utility of the provision depends on the answer to the following question: how often do situations such as those marked with the asterisk and the exclamation sign occur in practice? How often do minority organizations obtain seats indeed due to the special provision, and how often do they lose seats because of being treated differently from the political parties? The answer is unfortunately disappointing. By recalculating the distribution process of the mandates in each locality where a minority organization obtained seats only in the second allocation stage, I have found that that seats obtained truly on account of this provision were insignificant in number: only eight seats out of the 382 obtained by the minorities in 2004, and only four out of the 351 in 2008. Beyond its limited applicability, however, the fact that the provision may deprive minorities from mandates which they would have obtained on the basis of their unused votes, had they been treated like political parties, there is an even more serious problem. In 2004 six such cases were identified, and in 2008 five. Thus, in 2004 the net gain of the minorities was two seats, while in 2008 the balance was negative (see Székely 2008).

Furthermore, we cannot ignore the fact that this measure of affirmative action does not apply for the Hungarian minority. This restriction of scope is hardly justifiable: what we have here amounts to an obvious case of discrimination. Such a differentiation between minorities cannot be justified by the fact that Hungarians are the largest minority in Romania and that they have an organization (DAHR) capable of entering Parliament by passing the 5% threshold without needing the special seats reserved for minorities. As the report of the Venice Commission emphasizes, representation in the local administration must not depend on parliamentary representation (see Venice Commission 2004). A significant part of the Hungarian minority lives in localities where their proportion is small³⁴ – in this regard they are not different from the other minorities. However, there is also some good news in the negative general picture: the special provision can be applied for the other minorities regardless of whether a Hungarian organization has already obtained seats in the first stage; otherwise, the chances of small minorities to obtain representation would be considerably reduced in localities where there is a significant number of Hungarians.

2. The representation of national minorities on parliamentary and local levels – the results obtained by minorities between 1990 and 2008

■ In the second part of this study I will present the results obtained by all 19 national minorities from Romania at the parliamentary and the local elections organized until 2008, as well as at the elections for the European Parliament held in 2007. As no data is available about the local elections in 1992, I will only investigate the period between 1996 and 2008. Similarly, in the case of the 1990 parliamentary elections, I have information about the distribution of votes only at the national level; therefore I cannot indicate the counties or localities where certain minorities obtained better or weaker results. With regard to local elections, I

34 According to the census from 2002, the following figures obtain: 3.5% of Hungarians live in localities where their proportion is below 5%; 10.89% live in localities where their proportion is below 10%; and 17.02% live in localities where their proportion is below 15%. It can be noticed that even those in the first category are more numerous than some of the “small” minorities. Source: My own calculation based on data published by Árpád Varga E. and available at: <http://www.kia.hu/konyvtar/erdely/erd2002.htm> [last accessed 14 September 2008].

will present the results obtained by each minority concerning the election of mayors, local councilors, and county councilors. I shall also provide data about the election of county council presidents in 2008, as in this year they were elected by direct vote. The data concerning the elections held between 1992 and 2008 have been published by the Central Electoral Bureau (on CD-ROM and DVD-ROM), while those about the parliamentary elections organized in 1990 were taken from the website of the project *Political Transformation and the Electoral Process in Post-Communist Europe*.³⁵ Data about the parliamentary representatives of the minorities are available on the website of the Chamber of Deputies (www.cdep.ro).

2.1. Albanians, 1996-2008

Organizations representing the Albanian minority first participated in elections in 1996. Since then at least one Albanian organization has participated in every parliamentary election. However, the political activities of Albanian organizations on the local level have been more reduced, as no Albanian organization has succeeded in gaining representation in local or county councils yet. Albanian organizations have never had candidates for mayor's offices; in 2004 they only had candidates for local councils, while in 2008 they did not participate in the local elections at all. Only in the 2000 elections could we witness the participation of multiple competing organizations: the League of Albanians of Romania (LAR) defeated the Albanian Cultural Union of Romania (UCAR) in the race for the seat in the Chamber of Deputies.

Table 2.1.1. Albanians – Chamber of Deputies election results

Year	Name of organization	# of lists of candidates submitted	Votes obtained	Votes %	Counties with the best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1996	Albanian Cultural Union of Romania	17	8722	0.07%	DJ (1729), BC (1168), B (1128)	Oana Manolescu	Dolj
2000	League of Albanians of Romania	36	10543	0.10%	B (1240), MS (970), SV (726)	Oana Manolescu	Bucharest
	Albanian Cultural Union of Romania	29	7798	0.07%	B (737), CJ (668), CT (562),		
2004	League of Albanians of Romania	42	5011	0.05 %	PH (597), B (444), SV (339)	Oana Manolescu	Prahova
2008	League of Albanians of Romania	42	8972	0.13%	SV (916), OT (560), IS (525)	Oana Manolescu	Suceava 5

Table 2.1.2. Albanians – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council
1996	Albanian Cultural Union of Romania	609	3	0	0
2000	Albanian Cultural Union of Romania	611	8	0	0
2004	League of Albanians of Romania	1098	4	0	0
2008	Did not participate in local elections				

35 <http://www2.essex.ac.uk/elect/database/indexElections.asp?country=ROMANIA&election=ro90cd> [last accessed 1 March 2009].

In 1996 the Albanian Cultural Union of Romania fielded candidates for the local councils of the 2nd, 3rd and 5th district of Bucharest, while in 2000 for districts 1-5, as well as the municipalities of Brăila, Constanța, and Birca (Dolj county). In 2004 the League of Albanians of Romania had candidates in Constanța and Târgu Jiu, as well as in the 4th and 5th district of Bucharest. The Albanian organizations fielded candidates for the county councils only in 1996 and 2000 (in both cases for the General Council of Bucharest Municipality).

Table 2.1.3. Albanians – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	Albanian Cultural Union of Romania	454	0	Bucharest
2000	Albanian Cultural Union of Romania	434	0	Bucharest
2004	Did not field candidates for the county councils			
2008	Did not participate in local elections			

2.2. Armenians, 1990-2008

The Armenians have been present in the Chamber of Deputies since the first parliamentary cycle (after the fall of communism). They have been represented by a single organization, the Armenian Union of Romania (hereinafter UAR). UAR has never obtained any offices at the local or county level, and its participation in local elections was not continuous. In 1996 UAR only had candidates for the General Council of Bucharest Municipality, while in 2000 it did not participate at all in the local elections. In 2004 UAR fielded candidates for two county councils (in Bacău and Constanța counties) and for five local councils (in Bacău, Brașov, Cluj and Constanța municipalities, and Dumbrăveni town from Sibiu county). In 2008 they had candidates in two localities only, namely Bacău and Gherla (Cluj county). In Gherla UAR also ran for the mayor's office, while in Bacău it also submitted a list for the county council.

Table 2.2.1. Armenians – Chamber of Deputies election results

Year	Name of organization	# of lists of candidates submitted	Votes obtained	Votes %	Counties with the best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1990	Armenian Union of Romania	n.a.	399	<0.01%	n.a.	Vosganian Varujan	Bucharest
1992	Armenian Union of Romania	17	7145	0.07%	IS (1214) B (1196) CT (473)	Vosganian Varujan	Bucharest
1996	Armenian Union of Romania	11	11543	0.09%	B (2132) SV (1973) GL (1488)	Pambuccian Varujan	Bucharest
2000	Armenian Union of Romania	20	21302	0.20%	CT (4268) PH (3185) B (1893)	Pambuccian Varujan	Constanța
2004	Armenian Union of Romania	42	9810	0.10%	B (725), IS (694), CT (499)	Pambuccian Varujan	Bucharest
2008	Armenian Union of Romania	42	13829	0.20%	B (1924) IS (911) SV (817)	Pambuccian Varujan	Argeș 5

Table 2.2.2. Armenians – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council
1996	Did not field candidates for the local councils				
2000	Did not participate in local elections				
2004	Armenian Union of Romania	1118	5	0	0
2008	Armenian Union of Romania	213	2	0	0

Table 2.2.3. Armenians – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	Armenian Union of Romania	745	0	1 (Bucharest)
2000	Did not participate in local elections			
2004	Armenian Union of Romania	2450	0	2 (Bacău, Constanța)
2008	Armenian Union of Romania	507	0	1 (Bacău)

It needs to be mentioned that after being the representative of the Armenian minority in the Chamber of Deputies for six years (1990-1996), Mr. Varujan Vosganian continued his political career in various political parties. In 1996 he was elected on the list of the Alternative for Romania Party (Partidul Alternativa României), while in the 2004 and 2008 elections he ran as a member of the National Liberal Party (Partidului Național Liberal). Between 2004 and 2008 Mr. Vosganian was the Minister of Economy and Commerce and later the Minister of Finance in the cabinet of Călin Popescu-Tăriceanu.

2.3. Bulgarians, 1990-2008

Within the Bulgarian community from Romania there has been a fierce battle for the deputy seat between the Bulgarian Union of Banat – Romania (Uniunea Bulgară din Banat – România, hereinafter UBBR), an organization active mostly in the region of Banat, and the “Bratstvo” Community of Bulgarians in Romania (Comunitatea „Bratstvo” a Bulgarilor din România), whose activities concentrated in the southern counties of the country. Both organizations held the deputy seat for at least one parliamentary cycle; however, since 2000 UBBR has always won the battle. Beside these two competing organizations there have been three other formations which also claimed the representation of the Bulgarian community: the Bulgarian Cultural Association of Romania (Asociația Culturală Bulgară din România), the Bulgarian Union from Romania (Uniunea Bulgară din România) and the Union of “Pavlichean” Bulgarians from Romania (Uniunea Bulgarilor Pavlicheni din România).

Table 2.3.1. Bulgarians – Chamber of Deputies election results

Year	Name of organization	# of lists of candidates submitted	Votes obtained	Votes %	Counties with the best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1990	Bulgarian Union of Banat, Bulgarian Cultural Association from Bucharest	n.a.	3451	0.03%	n.a.	Ivanciov Carol Matei	Timiș
1992	Bulgarian Union of Banat – Romania	2	1906	0.02%	TM (1564) AR (322)	Ivanciov Carol Matei	Timiș

Year	Name of organization	# of lists of candidates submitted	Votes obtained	Votes %	Counties with the best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1996	"Bratstvo" Community of Bulgarians in Romania	9	5359	0.04%	DB (2416) CT (1014) B (435)	Rotaru Dumitru	Dâmbovița
	Bulgarian Union of Banat –Romania	6	4115	0.03%	TM (1506) AR (844) B (931)		
2000	Bulgarian Union of Banat –Romania	38	20085	0.19%	TM (2152), B (1487), CS (1936)	Mirciov Petru	Timiș
	Bulgarian Cultural Association of Romania	15	8092	0.07%	NT (3087), B (810), AR (584),		
	"Bratstvo" Community of Bulgarians in Romania	15	5923	0.05%	PH (1151), TM (1093), DJ (1032)		
	Union of "Pavlichean" Bulgarians from Romania	1	497	<0.01%	AR (497)		
2004	Bulgarian Union of Banat –Romania	41	15283	0.15%	TM (4643), PH (730), MS (587)	Mircovici Niculae	Timiș
	Bulgarian Cultural Association of Romania	41	6240	0.06%	B (553), BT (468), DB (392)		
	"Bratstvo" Community of Bulgarians in Romania	42	4065	0.04%	TM (545), B (203), GJ (158)		
2008	Bulgarian Union of Banat –Romania	42	14039	0.14%	TM (2463), NT (1256), SV (868)	Mircovici Niculae	Timiș 5

Table 2.3.2. Bulgarians – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council
1996	Bulgarian Union of Banat – Romania	1422	6	5	3
	"Bratstvo" Community of Bulgarians in Romania	802	6	1	1
2000	Bulgarian Union of Banat - Romania ^a	893	4	4	1
	"Bratstvo" Community of Bulgarians in Romania	1109	11	5	3
	"Bratstvo" Community of Bulgarians in Romania, Idinstvu Association from Timișoara	54	1	0	1
	Bulgarian Union from Romania	218	1	2	1
2004	Bulgarian Union of Banat – Romania	1645	7	5	2
2008	Bulgarian Union of Banat – Romania ^b	1152	4	8	3

^a In Timișoara UBBR participated as member of an electoral alliance consisting of UBBR, UUR, and UDSCR. The alliance obtained 283 votes which were not sufficient for a councilor's seat.

^b In Timișoara UBBR candidates were included on the list of the DAHR.

The political competition on local level was less fierce due to the fact that the two organizations activated in different areas of the country (which nevertheless overlapped to a certain degree). UBBR fielded candidates mainly in Timiș and Arad counties, while the Bratstvo organization – in Dâmbovița, Dolj, Ilfov, Teleorman, and Timiș counties.

In 1996 UBBR won seats in the councils of three localities from Timiș county: Denta (1 seat), Sânnicolau Mare (1 seat), and Dudeștii Vechi (3 seats); in 2000 they only entered the council in Dudeștii Vechi (4 seats). In 2004 they kept these seats and managed to gain representation in Denta again. At present (after the 2008 elections) UBBR has seats in three localities: Dudeștii Vechi (6), Denta (1), and Vinga, from Arad county (1).

On their turn, Bratstvo won in 1996 a single councilor's seat in Măgurele locality (Ilfov county); then, in 2000, they got two seats both in Băleni (Dâmbovița county) and Izvoarele (Teleorman county), and one seat in Dudeștii Vechi, the locality dominated by the rival organization UBBR.

In 2000 a third organization, the Bulgarian Union from Romania won two local councilor seats in Denta locality from Timiș county.

In the 2004 and 2008 local elections, UBBR was the only Bulgarian organization taking part. At both elections, UBBR managed to improve its results. In 2004 it gained four seats in Dudeștii Vechi and one in Denta, while in 2008 – six seats in Dudeștii Vechi and one in both Denta and Vinga localities.

Though the candidate for mayor of UBBR entered the second round in Dudeștii Vechi both in 1996 and 2000, he was not elected in the end. UBBR finally won the mayor's office in this locality in 2004 and managed to keep it in the 2008 elections. The rest of the Bulgarian organizations have never won any mayor's seat.

Table 2.3.3. Bulgarians – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	Bulgarian Union of Banat – Romania	2146	0	Arad, Timiș
1996	“Bratstvo” Community of Bulgarians in Romania	985	0	Călărași
2000	Bulgarian Union of Banat – Romania	In electoral alliances, 0 seats*		
2000	“Bratstvo” Community of Bulgarians in Romania	968	0	Dâmbovița, Ilfov, Bucharest
2000	“Bratstvo” Community of Bulgarians in Romania, Idinstvu Association from Timișoara	726	0	Timiș
2000	Bulgarian Union from Romania	They didn't put forward candidates		
2004	Bulgarian Union of Banat – Romania	2927	0	Timiș, Bucharest
2008	Bulgarian Union of Banat – Romania	On the DAHR list of candidates, 0 seats		

* In 2000 UBBR ran for the Timiș county council as member of the electoral alliance consisting of UBBR, UUR and UDSCR. The alliance obtained 1335 votes which were not sufficient for a seat.

In 2008, members of UBBR were included on the DAHR list for the Timișoara Local Council and the Timiș County Council (together with the representatives of the Union of Serbians in Romania, the Association of Italians in Romania and the Union of Ukrainians in Romania). Although they failed at the county level, the multiethnic list won two seats in the Timișoara Local Council: one belongs to the DAHR for the entire duration of the mandate, while the other will be rotated between the Serbians, Italians, Ukrainians and Bulgarians, i.e. each minority will have its own councilor for one year.

2.4. Croatians (Krashovani), 2000-2008

After the fall of communism, the Croatians and Serbians from Romania have established a common organization, the Democratic Union of Serbians and Krashovani of Romania (Uniunea Democratică a Sârbilor și Carașovenilor din România, hereafter UDSCSR).³⁶ However, after Croatia won its independence, the Croatians in Romania attempted to obtain representation independently from the Serbians. The Union of Croatians in Romania (Uniunea Croaților din România, hereafter UCR) was formed before the 1992 parliamentary elections; however, it could not obtain sufficient votes for a seat in the Chamber of Deputies.

After another failed attempt in 1996, UCR finally passed the threshold in 2000. Taking into consideration that most Croatians live in Caraș-Severin county, it must be emphasized that UCR only put forward a list of candidates here in 2000 (see table 2.4.1). This means that the organization had not obtained votes in the localities with Croatian population (Carașova and Lupac) neither in 1992, nor in 1996; the Croatians from these two localities had cast their votes most probably for UDSCSR. In 2000 UCR could already rely on the communities from Caraș-Severin; however, dissensions also appeared within the minority, as in 2000 two other organizations participated in the elections too: the Democratic Union of Croatians in Romania (Uniunea Democratică a Croaților din România, hereafter UDCR) and the Democratic League of the Croatians in Romania (Liga Democrată a Croaților din România). It is interesting to note that the only list of candidates submitted by the latter organization was in a county, where, according to the 2002 census, no Croatians live: Sălaj.³⁷

Table 2.4.1. Croatians – Chamber of Deputies election results

Year	Name of organization	# of lists of candidates submitted	Votes obtained	Votes %	Counties with the best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1992	Union of Croatians in Romania	1	219	<0.01	TM (219)		
1996	Union of Croatians in Romania	3	486	<0.01	TM (324) AR (102) MH (60)		
2000	Union of Croatians in Romania	12	11084	0.10%	B (2121) CS (1523) BV (1180)	Radan Mihai	Caraș-Severin
	Democratic Union of Croatians in Romania	1	2059	0.02%	CS (2059)		
	Democratic League of the Croatians in Romania	1	1329	0.01%	SJ (1329)		
2004	Union of Croatians in Romania	42	10331	0.10%	CS (1327) B (796) SV (587)	Radan Mihai	Bucharest
	Democratic Union of Croatians in Romania	28	7769	0.07%	CS (1823) DJ (551) GJ (494)		
2008	Union of Croatians in Romania	42	9047	0.13%	CS (700) BT (534) NT (479)	Radan Mihai	Caraș-Severin 4

36 I will use the UDSCSR abbreviation for the Democratic Union of Serbs and Krashovani of Romania; the UDSCR abbreviation is presently used by the Democratic Union of Slovaks and Czechs in Romania.

37 <http://nepszamlalas.adatbank.transindex.ro/?pg=9&id=7> [last accessed 2 March 2009].

Table 2.4.2. Croatians – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council
1996	Union of Croatians in Romania	1067	11	2	2
2000	Union of Croatians in Romania	473	2	6	1
2000	Democratic Union of Croatians in Romania	196	1	2	1
2004	Union of Croatians in Romania	760	5	6	2
2008	Union of Croatians in Romania	395	3	6	3

At the local level UCR obtained five seats in each election between 1996 and 2004 in the locality Caraşova (Caraş-Severin county), but now, following the 2008 elections, it only has three councilors there. In the other locality populated by Croatians, Lupac, UCR had won six seats in 1996, but in 2000 they did not even participate. Then, in 2004, they obtained a single seat, while in 2008 they received two. Since 2008 the organization also has a councilor in Doclin locality (Caraş-Severin county). Between 1996 and 2000 they held the mayor's office in both Caraşova and Lupac; however, since then, their candidates have not even entered the second round of the mayoral elections. Apart from the already mentioned localities, UCR put forward candidates in Recaş (Timiş county) twice and in Reşiţa (2004), without success however.

UDCR only participated in the 2000 local elections and only in Lupac locality, where it obtained two councilor's seats, while their candidate for the mayor's office got into the second round, but lost in the end. It seems that the disputes between UCR and UDCR also had a territorial basis, as UCR had support in Caraşova, while UDCR in Lupac. None of the Croatian organizations has been represented in county councils.

Table 2.4.3. Croatians – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	Union of Croatians in Romania	1311	0	Caraş-Severin
2000	Union of Croatians in Romania	in coalition ^a	0	Caraş-Severin
2000	Democratic Union of Croatians in Romania	Did not field candidates for county councils		
2004	Union of Croatians in Romania	826	0	Caraş-Severin
2008	Union of Croatians in Romania	Did not field candidates for county councils		

^a In 2000 the Electoral Alliance of FDGR, DAHR, UCR, and UDSCR at the Level of Caraş-Severin County received 1392 votes but obtained no seats.

2.5. Jews, 1996-2008

The Jews from Romania participated in elections with their umbrella organization called the Federation of Jewish Communities in Romania (Federaţia Comunităţilor Evreieşti din România, hereafter FCER). The organization has been present in the Chamber of Deputies since 1996, but on the local level they only put forward candidates in Iaşi Municipality, where they obtained one councilor's seat in 1996. The FCER has never had county councilors and has never fielded candidates for mayor's office. Moreover, the organization did not participate in the last two local elections.

Table 2.5.1. Jews – Chamber of Deputies election results

Year	Name of organization	# of lists of candidates submitted	Votes obtained	Votes %	Counties with the best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1996	Federation of Jewish Communities in Romania	13	12746	0.10%	B (5058) IS (1334) TM (1066)	Marian Dorin	Bucharest
2000	Federation of Jewish Communities in Romania	16	12629	0.12%	B (3415) TM (975) BV (911)	Marian Dorin	Bucharest
2004	Federation of Jewish Communities in Romania	21	8449	0.08%	B (1903) BR (609) BT (462)	Vainer Aurel	Bucharest
2008	Federation of Jewish Communities in Romania	42	22393	0.33%	NT (2610) B (1897) IS (1639) VS (1502)	Vainer Aurel	Neamț 6

Table 2.5.2. Jews – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council
1996	Federation of Jewish Communities in Romania	1624	1	1	1
2000	Federation of Jewish Communities in Romania	237	1	0	0
2004	Federation of Jewish Communities in Romania	Did not participate in local elections			
2008	Federation of Jewish Communities in Romania	Did not participate in local elections			

Table 2.5.3. Jews – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	Federation of Jewish Communities in Romania	446	0	București
2000	Federation of Jewish Communities in Romania	Did not field candidates for county councils		
2004	Federation of Jewish Communities in Romania	Did not participate in local elections		
2008	Federation of Jewish Communities in Romania	Did not participate in local elections		

2.6. Germans, 1990-2008

The Democratic Forum of the Germans in Romania (Forumul Democrat al Germanilor din România, hereafter FDGR) is the only organization which has been representing the Germans from Romania both in Parliament and in the local or county councils. In 1990 the Democratic Forum managed to obtain a deputy seat by gathering the votes necessary to pass the implicit threshold, and not because of the special provision of reserved seats. In the same year FDGR fielded candidates for the Senate too, but they only got 19105 votes (0.14%), which was not sufficient to receive a seat.

On local level FDGR did not obtain remarkable results until 2000, when Mr. Klaus Werner Johannis won the mayor's office in Sibiu (Hermannstadt). A spectacular rise followed after this success, as FDGR received more votes than the number of the ethnic German population from Romania, and, due to the several tens of thousands of votes from Sibiu Municipality and other localities in Sibiu county, FDGR has become the only minority organization from Romania whose majority of supporters do not belong to the minority.

Table 2.6.1. Germans – Chamber of Deputies election results

Year	Name of organization	# of lists of candidates submitted	Votes obtained	Votes %	Counties with the best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1990	Democratic Forum of the Germans in Romania	n.a.	38738*	0.28%	n.a.	Brandsch Ingmar	Sibiu
1992	Democratic Forum of the Germans in Romania	13	34685	0.32%	SB (8423) TM (5935) BV (3944)	Wittstock Eberhard-Wolfgang	Sibiu
1996	Democratic Forum of the Germans in Romania	15	23888	0.20%	TM (4620) BV (4069) SB (3652)	Brück Werner Horst until December 1997	Timiș
						Wittstock Eberhard-Wolfgang from December 1997	Sibiu
2000	Democratic Forum of the Germans in Romania	16	40844	0.38%	SB (19821) TM (6151) BV (2531)	Wittstock Eberhard-Wolfgang	Sibiu
2004	Democratic Forum of the Germans in Romania	17	36116	0.35%	SB (22264) TM (2730) BV (1751)	Ganț Ovidiu Victor	Sibiu
2008	Democratic Forum of the Germans in Romania	42	23190	0.34%	SB (5689) TM (1760) BV (1240)	Ganț Ovidiu Victor	Sibiu 1

* Seat obtained by gathering the votes necessary to pass the implicit electoral threshold and not because of the special provision of reserved seats.

Table 2.6.2. Germans – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council	# of councils with FDGR majority
1996 ^a	FDGR	23586	79	90	40	5
2000	FDGR	23289	70	78	27	3
2004	FDGR	77573	74	96	31	3
2008 ^b	FDGR	44626	53	79	22	4

^a The results from 1996 do not include 279 votes and 2 seats from Buziaș (Timiș county) obtained by the electoral alliance of the Liberal Party '93 and the Democratic Forum of the Germans in Romania.

^b FDGR lost one councilor's seat in 2008 in Valea Viilor locality (Sibiu County) because of the special provision in Law 67/2004, as the Social Democratic Roma Party had already obtained a seat in the council.

The localities where the FDGR has been represented are too numerous to be listed here; only the localities where the Forum obtained the most important results will be discussed. The majority of the localities where FDGR has proved strong over the years are located in Satu Mare county (villages with

Swabian population) and Sibiu county (Saxon localities). Before the rise of Mr. Johannis, most of the FDGR seats had been obtained in the Swabian villages from Satu Mare county (in 1996 58 seats out of 90 and in 2000 61 seats out of 78). After 2000, the distribution of seats became more even: in 2004 the German minority had 49 seats in Satu Mare county and 35 seats in Sibiu county, while in 2008 the numbers were 40 and 28 respectively.

Interestingly enough, in Satu Mare county FDGR proved to be successful only at the level of local councils. In table 2.6.1. it can be noticed that Satu Mare is not among the first counties with respect to votes obtained by FDGR in the parliamentary elections. Moreover, during the period analyzed here, FDGR did not even field candidates for the Satu Mare county council. The explanation lies in the fact that the majority of the German population from this region is Hungarian-speaking, and the political competition in these localities is fought between FDGR and DAHR. However, for the county council and at the parliamentary elections a significant part of the Swabian population casts its votes for the DAHR.

Between 1996 and 2000 FDGR had absolute majority in the following local councils from Satu Mare county: Beltiug, Foieni, Petrești, Turulung, and Urziceni. However, they gradually lost their influence in all of these villages: in 2000 they gained majority only in the Foieni, Petrești, and Urziceni local councils, in 2004 – only in Ciumești and Petrești, while in 2008 they lost the majority of seats in these two councils as well. The loss in 2008 was probably caused by the appearance of the Hungarian Civic Party which has, to a certain extent, taken over the role of “alternative to DAHR”.

Regarding mayor’s offices, between 1996 and 2000 FDGR had five mayors in Satu Mare county (in Beltiug, Foieni, Petrești, Turulung, and Urziceni) and the FDGR candidate entered the second round in Moftin. In the 2000 elections the Germans kept all these positions, except for the one in Turulung. In 2004 the FDGR candidates won the mayor’s office in Ciumești, Foieni, Petrești, and Tream localities, while in 2008 – in Beltiug, Ciumești, Foieni, Petrești, Tream, and Urziceni localities (and they entered the second round in Sanislău).

Table 2.6.3. Germans – mayor election results

Year	Name of organization	# of localities where they had candidates	# of mayor’s seats	# of candidates in the second round (not elected)
1996	FDGR	7	5	1
2000	FDGR	16	5	1
2004	FDGR	22	9	0
2008	FDGR	15	10	1

While the election results in Satu Mare county show a descending tendency, in Sibiu county FDGR results have improved, with a peak in 2004. While in 1996 only one representative of the German community was elected to the town council, in 2000 the number increased to six, and Mr. Klaus Johannis won the mayor’s office in the second round of the elections. With this success, FDGR suddenly became a very important player in politics in Sibiu county. Since his first victory Johannis was re-elected twice, with overwhelming support (he obtained 73621 votes – 88.70% – in 2004 and 50107 votes – 83.26% – in 2008), and FDGR won absolute majority in the town council (16 out of 23 seats in 2004, and 14 out of 23 in 2008). In 2004 FDGR also obtained the presidency of the Sibiu county council, and Mr. Martin Bottesch was re-elected to this function in 2008, by direct vote (49019 votes, 28.87%). In 2004, as if through diffusion or imitation, German mayors were also elected in other urban settlements from Sibiu county: Mediaș Municipality and Cisnădie town. In 2008, both mayors were re-elected; however, the mayor of Mediaș, Mr. Daniel Thellmann, ran this time not as member of FDGR, but under the label of the Democratic Liberal Party.³⁸ Thus FDGR lost the mayor’s office in Mediaș, but their candidate won in Avrig town for the first time.

Beside these two counties, FDGR has been winning seats in various localities from Arad, Brașov, Bihor, Caraș-Severin, Mureș, and Timiș counties. One more outstanding election result has to be mentioned here, from a small village in Caraș-Severin county called Brebu Nou, where the FDGR has had the mayor’s office since 2004 and an absolute majority in the council since 2008.

38 „Thellmann a declanșat războiul Johannis-PDL” in *Sibianul*, 19 April 2008. <http://www.sibianulonline.ro/ultima-ora/thellmann-a-declanșat-razboiul-johannis-pdl-2568496> [last accessed 22 April 2009].

In Timiș county FDGR participated in the 2008 local elections as a member of the electoral coalition called "Alliance for Timiș" and involving the National Liberal Party (PNL) and the Christian Democratic National Peasants' Party (PNT-CD) as well. As a result FDGR obtained a local councilor's seat in Timișoara Municipality and the village of Biled.³⁹

Table 2.6.4. Germans – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	FDGR	18568	4	AR, BV, CS, MS, SB, TM
2000 ^a	FDGR	21882	4	AR, BV, MM, SB , TM
2004	FDGR	76843	11	AR, BC, BN, BV, CT, IS, MM, SB , TM
2008 ^b	FDGR	46872	9	AR, BN, BV, MM, SB

^a Does not include 1392 votes obtained in Caraș-Severin county by the common list of the DAHR, FGDR, UCR, and UDSCR.

^b Does not include the results from Timiș county, where FDGR participated as a member of the "Alliance for Timiș" coalition, which also involved the National Liberal Party (PNL) and the Christian Democratic National Peasants' Party (PNT-CD).

FDGR also had county councilors during the whole period analyzed; the distribution of these seats however, has changed a lot since 2000. In 1996 the Democratic Forum had a councilor in each of the following counties: Arad, Brașov, Sibiu, and Timiș. In 2000 it lost the councilor seats in these counties, except for Sibiu, where it even managed to increase the number of seats to four. In 2004 FDGR won eleven seats in the Sibiu county council, and in 2008 nine. In 2008 the organization also fielded candidates for the presidency of other county councils, but without success. In Arad county the FDGR candidate obtained 1719 votes, (0.9%), and in Brașov county 4258 votes (1.90%). However, they managed to keep the presidency of Sibiu County Council, which they have held since 2004.

2.7. Greeks, 1990-2008

The Greeks have had a member in the Chamber of Deputies of Romania ever since the first parliamentary cycle after the fall of communism. The main organization of the Greek minority is the Hellenic Union of Romania; however, the names and areas of activity of the other Greek organizations participating in the elections indicate a very strong rivalry among the organizations from the various counties with regard to the deputy seat.

Table 2.7.1. Greeks – Chamber of Deputies election results

Year	Organization name	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Counties with the best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1990	Hellenic Union of Romania	n.a.	4932	0.04%	n.a.	Nicolau Anton	Prahova
1992	Hellenic Union of Romania	13	9134	0.08%	PH (1724) B (797) BV (759)	Nicolau Anton	Prahova
1996	Hellenic Union of Romania	11	8463	0.07%	IS (2602) GL (1821) B (1440)	Gazi Gherasim	Iași
	Hellenic Union of Romania – Hellenic Community Prahova	1	1509	0.01%	PH (1509)		

³⁹ Data from the website of Timiș County Council, http://www.cjtimis.ro/uploads/files/Primarii/Lista%20alesi%20locali_iunie_2008.pdf [last accessed 2 March 2009].

Year	Organization name	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Counties with the best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
2000	Hellenic Union of Romania	36	15007	0.14%	B (1138) BC (965) NT (909)	Fotopolos Sotiris	Bucharest
	Hellenic Community Iași	5	2072	0.02%	IS (862) SV (687) VS (314)		
	Hellenic Community Prahova	5	1992	0.02%	PH (948) B (526) BV (204)		
	Hellenic Union ELPIS Constanța	1	449	<0.01%	CT (449)		
2004	Hellenic Union of Romania	42	7161	0.07%	B (750), GL (361), BR (333), NT (333)	Fotopolos Sotiris – deceased in August 2008	Bucharest
						Zisopol Dragoș Gabriel – since August 2008	Bucharest
2008	Hellenic Union of Romania	42	8875	0.13%	PH (749) B (568) IS (563)	Zisopol Dragoș Gabriel	Galați 6

Table 2.7.2. Greeks – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council
1996	Hellenic Union of Romania	1338	3	0	0
2000	Hellenic Union of Romania	84	1	1	1
	Hellenic Community Constanța	342	1	0	0
	Hellenic Community Galați	329	1	0	0
	Hellenic Community Iași	251	1	0	0
2004	Hellenic Union of Romania	4036	17	0	0
2008	Hellenic Union of Romania	318	3	1	1

The Hellenic Union of Romania has won two local councilor's seats during the period under analysis, in Izvoarele village, Tulcea county (2000) and in Zănești village, Neamț county (2008).

In 1996 the Hellenic Union put forward candidates in the following municipalities: Brașov, Brăila, and Iași. Then, in 2004, they fielded the most candidates, in a total of 17 localities: Bucharest, Pitești, Curtea de Argeș, Mioveni (Argeș county), Târgoviște, Craiova, Calafat (Dolj county), Galați, Iași, Snagov (Ilfov county), Roman (Neamț county), and Izvoarele (Tulcea county). In 2008 the Hellenic Union only ran in Neamț county, beside Zănești at Piatra Neamț and Bicaz. The rival formations only had candidates in the municipalities indicated in their names (see table above).

Table 2.7.3. Greeks – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	Hellenic Union of Romania	3737	1	Brăila
2000	Hellenic Union of Romania	279	0	Tulcea
	Hellenic Community Constanța	566	0	Constanța
	Hellenic Community Galați	727	0	Galați
	Hellenic Community Iași	763		Iași
2004	Hellenic Union of Romania	5641	0	AG, DB, DJ, IF, TL, B
2008	Hellenic Union of Romania	473	0	NT

During the period in discussion, the Greek minority had only one county council member (1996-2000, Brăila county). Finally, in 2008, the Hellenic Union of Romania also put forward a candidate for the presidency of Neamț County Council, who obtained 2453 votes (1.07%).

2.8. Italians, 1992-2008

Similarly to the Greeks, the political activity of the Italian minority has been characterized, until 2004, by the existence of many rival organizations based in various large urban settlements: Constanța, Craiova, Galați, Iași, Pitești, Ploiești, and Suceava.

Table 2.8.1. Italians – Chamber of Deputies election results

Year	Name of organization	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Counties with the best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1992	Italian Community in Romania	8	4188	0.04 %	BV (675) HD (639) B (592)	Iuliano Valentin	Brașov
1996	Italian Community in Romania – Socola, Iași	14	11454	0.08%	GL (1842) BH (1493) AR (1263)	Dumitrescu Marilena	Galați
	Association of Italians of Romania RO.AS.IT.	14	9833	0.08%	PH (2328) AB (1443) B (1312)		
	Federation of Italians in Romania	4	1711	0.01%	TL (590) DJ (545) DB (285)		
	Italian Community Galați	1	791	0.01%	GL (791)		
	Italian Community Pitești – Romania	1	695	0.01%	AG (695)		
	Italian Community of Prahova county	1	437	0.00%	PH (437)		
	Federation of Italians in Romania – the Italian Community “Ovidius” of Constanta	1	311	0.00%	CT (311)		
	2000	Italian Community in Romania – Trei Ierarhi Street 2, Iași	39	21263	0.20%	B (2943) AB (1641) CJ (1622) IS (1222)	Stana-Ionescu Ileana
	League of Italian Communities in Romania	17	16266	0.15%	IF (6677) PH (3178) AR (1092)		

Year	Name of organization	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Counties with the best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
2004	Association of Italians of Romania RO.AS.IT.	35	6168	0.06%	SV (397) HD (396) DB (346)	Grosaru Mircea	Suceava
	Italian Community in Romania	33	5181	0.05%	PH (422) B (331) BV (319)		
2008	Association of Italians of Romania RO.AS.IT.	42	9567	0.14%	BT (911) NT (635) CT (530)	Grosaru Mircea	Botoșani 5

Table 2.8.2. Italians – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council
1996	Association of Ethnic Italians „Circolo Trentina”	611	3	0	0
2000	Italian Community in Romania	1097	6	0	0
	Italian Community Oltenia from Romania	325	1	0	0
	Association of Italians of Romania – RO.AS.IT	Did not field candidates for local councils			
2004	Italian Community in Romania	41	1	0	0
2008	Association of Italians of Romania – RO.AS.IT.	392	3	0	0

No representative of Italian organizations has ever been elected to any office at the local or county level in the analyzed period. In 1996 the Italian Association “Circolo Trentina” put forward candidates in three localities (Brașov, Zărnești, Bran) from Brașov county, while in Zărnești they also had a candidate running for mayor.

In 2000 the organization called The Italian Community in Romania put forward candidates in the municipalities of Galați, Iași, and Suceava, as well as in a few localities from Buzău county (Buzău, Râmnicu Sărat, and Nehoiu). In the same year the Italian Community Oltenia from Romania participated in the local elections in Craiova. In 2004 the Italian Community in Romania fielded candidates in only one locality (in the village called Râu de Mori from Hunedoara county).

The Association of Italians of Romania RO.AS.IT. participated in 2000 only in the elections for Suceava county council; then, in 2008, they put forward candidates for a few municipalities (Craiova, Galați, and Suceava) and in Galați they had a candidate for the mayor’s seat as well.

Table 2.8.3. Italians – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	Association of Ethnic Italians “Circolo Trentina”	513	0	Brașov
2000	Italian Community in Romania	1479	0	Buzău, Galați, Iași
	Italian Community Oltenia from Romania	471	0	Dolj
	Association of Italians of Romania – RO.AS.IT.	1848	0	Suceava
2004	Italian Community in Romania	Did not field candidates for county councils		
2008	Association of Italians of Romania – RO.AS.IT	893	0	Dolj, Galați, Suceava

It needs to be mentioned that in 2008 the RO.AS.IT representatives ran for the Timișoara Local Council and the Timiș County Council on the list of DAHR, together with the representatives of the Union of Serbians in Romania, the Bulgarian Union of Banat – Romania and the Union of Ukrainians in Romania. Their candidature for the county council was unsuccessful; however, in Timișoara the minorities did win two local council seats. DAHR got the first seat for the entire mandate, while the second seat has been allotted by rotation to the Serbians, Italians, Ukrainians, and Bulgarians, i.e. each minority will have its own councilor for one year.

2.9. Macedonians, 2000-2008

The Macedonians are among the minorities that gained parliamentary representation in the last wave, being represented in the Chamber of Deputies only since 2000. The Association of Macedonians of Romania (Asociația Macedonenilor din România, hereinafter AMR) has held the parliamentary seat in all three parliamentary cycles; in the 2004 parliamentary elections, however, two other rival organizations participated too.

Table 2.9.1. Macedonians – Chamber of Deputies election results

Year	Name of organization	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Counties with the best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
2000	Association of Slavic Macedonians of Romania	3	8809	0.08%	B (6240) HD (1479) CJ (1090)	Savu Vasile Ioan	Bucharest
2004	Association of Macedonians of Romania	42	9750	0.10%	B (545) DB (459) MS (412)		
	Cultural Association of Slavic Macedonians of Romania	27	9595	0.09%	HD (5801) BT (373) GL (226)		
	Democratic Association of Slavic Macedonians of Romania	30	6344	0.06%	GL (1772) BR (365) B (306)	Dumitrescu Liana	Bucharest
2008	Association of Macedonians of Romania	42	11814	0.17%	IS (1442) NT (1264) SV (837)	Dumitrescu Liana	Neamț 6

Table 2.9.2. Macedonians – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council
2004	Association of Macedonians of Romania	923	10	0	0
2008	Association of Macedonians of Romania	300	4	0	0

Among the three ethnic Macedonian organizations, AMR alone participated in local elections, without success however, as its candidates were never elected to any type of office. In 2004 AMR put forward candidates for the local councils in the 2nd and 4th districts of Bucharest and a few other localities: Caransebeș (Caraș-Severin county), Cluj-Napoca, Craiova, Băilești, and Urzicuța (Dolj county), Timișoara, Recaș and Sânnandrei (Timiș county). AMR also had candidates for the mayor's office in Urzicuța and Timișoara. In 2008 AMR fielded candidates only for local councilors' seats in Craiova, Băilești, Urzicuța and Timișoara. With regard to county level representation, in 2004 the organization ran for the General Council of Bucharest Municipality, as well as for the Cluj, Dolj, and Timiș county councils, while in 2008 only for the General Council of Bucharest Municipality and for the Dolj County Council.

Table 2.9.3. Macedonians – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
2004	Association of Macedonians of Romania	1772	0	Cluj, Dolj, Timiș, Bucharest
2008	Association of Macedonians of Romania	1542	0	Dolj, Bucharest

2.10. Hungarians, 1990-2008

The main political organization of the Hungarian community in Romania is the Democratic Alliance of Hungarians in Romania (DAHR). The DAHR is the only minority organization which has entered the Romanian Parliament without making use of the special seats reserved for minorities. The DAHR has succeeded to pass the electoral threshold in every election after 1990; thus, it has been represented in both chambers with its own parliamentary groups.

Table 2.10.1. Results obtained by the DAHR at the parliamentary elections

Year	Turnout in the election (%)	Chamber of Deputies votes	Chamber of Deputies votes (%)	Chamber of Deputies seats	Senate votes	Senate votes (%)	Senate seats
1990	86.19	991601	7.23	29	1004353	7.20	12
1992	76.29	811290	7.46	27	831469	7.58	12
1996	76.01	812628	6.64	25	837760	6.82	11
2000	65.31	736863	6.80	27	751310	6.90	12
2004	58.51	628125	6.17	22	637109	6.23	10
2008	39.20	425008	6.17	22	440449	6.39	9

Throughout the six parliamentary cycles since 1990, DAHR was included twice in the governing coalition, and between 2000 and 2004 it ensured parliamentary support for the minority government led by the Social Democratic Party, on the basis of yearly protocols. Table 2.10.2. shows the ministries assigned to DAHR in various Romanian governments.

Table 2.10.2. DAHR ministers in Romanian Governments⁴⁰

Government (Prime Minister)	Minister's name	Function	Period
Victor Ciorbea	Birtalan Ákos	Minister of Tourism	December 1996 – April 1998
	Tokay György	Delegate Minister of the Prime Minister for Ethnic Minorities	December 1996 – April 1998
Radu Vasile	Bárányi Ferenc	Minister of Health	April 1998 – June 1998
	Hajdú Gábor	Minister of Health	July 1998 – December 1999
	Tokay György	Delegate Minister of the Prime Minister for Ethnic Minorities	April 1998 – January 1999
	Eckstein-Kovács Péter	Delegate Minister of the Prime Minister for Ethnic Minorities	January 1999 – December 1999
Mugur Isărescu	Hajdú Gábor	Minister of State, Minister of Health	December 1999 – December 2000
	Eckstein-Kovács Péter	Delegate Minister of the Prime Minister for Ethnic Minorities	December 1999 – December 2000

40 Source: Rompres, <http://documentare.rompres.ro/guverne.php> [last accessed 3 January 2009].

Government (Prime Minister)	Minister's name	Function	Period
Călin Popescu Tăriceanu	Markó Béla	Minister of State for the coordination of the activities in the fields of Culture, Education and European Integration	December 2004 - July 2007 (the function/position was abolished)
	Borbély László	Delegate Minister for Public Works and Territory Planning	December 2004 – April 2007 (the function position was abolished)
	Borbély László	Provisional Minister of Communications and Information Technology	June 2007 – July 2007
	Borbély László	Minister of Development, Public Works and Housing	April 2007 – December 2008
	Winkler Gyula	Delegate Minister of Commerce	December 2004 - January 2005
	Winkler Gyula	Minister of Communications and Information Technology	July 2007 – December 2007
	Nagy Zsolt	Minister of Communications and Information Technology	December 2004 – June 2007)
	Borbély Károly	Minister of Communications and Information Technology	December 2007 – 22 December 2008
	Korodi Attila	Minister of Environment and Water Management	April 2007 – December 2008

DAHR is also the minority formation with the most outstanding presence on the local and county levels. The following tables present an overview of the results obtained by DAHR in local elections between 1996 and 2008.

Table 2.10.3. Results of DAHR in local council elections

Year	Votes obtained	Votes %	# of localities where they had candidates	# of local councilor seats obtained	# of localities with DAHR representatives	# of councils with DAHR majority
1996	588848	6.45	490	2445	458	155
2000	468904*	5.50	500	2451	419	160
2004	455625	4.92	539	2481	453	184
2008	404657	4.75	571	2196	456	155

* The 2000 results do not include 844 votes cast in Reșița municipality for The Electoral Alliance of FDGR, DAHR, UCR, and UDSCR at the Level of Caraș-Severin County, and 33 votes from Șag, Timiș county, where DAHR participated in alliance with DFGR.

Table 2.10.4. Results of DAHR candidates for mayor's office

Year	# of localities where they had candidates	# of mayor seats	# of second round candidates (not elected)
1996	243	140	49 ^a
2000	311	147	71 ^b
2004	333	186	39
2008	357	184	42

^a In 4 localities the DAHR candidates withdrew in the second round in favor of another candidate, while in one case another candidate withdrew in favor of the DAHR candidate.

^b In 9 localities the DAHR candidates withdrew in the second round in favor of another candidate.

Table 2.10.5. Results of DAHR in county councils

Year	Votes obtained	Votes %	# of county councilors elected	Votes for candidates to county council presidency	County council presidents elected	County councils with the president belonging to DAHR
1996	602561	7.06	133	Not elected by direct vote	3	CV, HR, MS
2000	512413	6.27	135		4	CV, HR, MS, SM
2004	513165	5.57	112		4	CV, HR, MS, SM
2008	429329	5.13	89	419028	4	CV, HR, MS, SM

In 2008 DAHR fielded candidates for 12 county council presidencies (Alba, Arad, Bacău, Bihor, Cluj, Covasna, Harghita, Maramureş, Mureş, Satu Mare, Sălaj, and Timiş) and won in four counties: Covasna (46.18%), Harghita (53.83%), Mureş (35.55%), and Satu Mare (43.32%). It should be noted that DAHR was close to winning in Sălaj county too: the candidate of the Social Democratic Party (SDP) won by 1496 votes, while the Hungarian Civic Party received 2180 votes, so in the absence of this alternative Hungarian organization DAHR might have won this office too.

Beside DAHR, quite a few other Hungarian organizations participated in elections (except for 2004, when no organization of the Hungarian community was able to challenge DAHR), with way less success however. Even though these organizations tried to present themselves as alternatives to DAHR, it was not until the 2008 local elections that an alternative Hungarian organization (the Hungarian Civic Party) succeeded in obtaining significant results.

Table 2.10.6. Results of other Hungarian organizations in parliamentary elections

Year	Name of organization	Votes obtained	Votes %	Lists of candidates	Counties where lists of candidates were submitted
1990	Independent Hungarian Party	2578	0.02 %	n.a.	n.a.
1996	Forum of the Szekler Youth	2142	0.02%	3	CV, HR, MS
1996	Hungarian Free Democratic Party in Romania	14333	0.12%	16	AB, AR, BH, BN, BV, CS, CJ, CV, HR, MH, MS, SM, SB, TM, VN
2000	Hungarian Free Democratic Party in Romania	3510	0.03%	4	AR, IS, SB, B

While DAHR participated in the parliamentary elections with lists of candidates submitted in each county, its opponents within the Hungarian community did not manage the same, but rather chose to field lists in a few counties only (perhaps with the exception of the Hungarian Free Democratic Party in Romania – PLDMR). In 1996 PLDMR submitted lists in 16 counties, some of them located outside Transylvania, and obtained the best results in Mureş (2149 votes), Cluj (1976), Braşov (1949), and Bihor (1708) counties. In 2000 PLDMR fielded candidates in four counties only (none of them with significant Hungarian population), and received the most votes in Bucharest (2229). The Free Democratic Party also ran for the Senate, twice: in 1996 it received 12103 votes (0.10%), while in 2000 only 498 votes (<0.01%).

However, the most memorable event related to the Hungarian Free Democratic Party in Romania was the mayoral election in Târgu Mureş municipality in 2000. Even if the PLDMR candidate received less than 1% of the total vote, the former mayor Imre Fodor (DAHR) failed to get re-elected, gathering 49.78% of the votes in the first round and being defeated by the ethnic Romanian candidate Dorin Florea in the second round. DAHR blamed the PLDMR for the defeat. According to the DAHR statement, PLDMR was an attempt staged by Romanian nationalists to divide the Hungarian voters. Furthermore, the Hungarian press had, for several times, reported that the sessions of the PLDMR congress had been conducted mostly in Romanian. It should also be noted that Mr. Gheorghe Firczak, former vice-president of PLDMR, entered the Romanian Parliament in 2000 as the representative of the Ruthenian minority in Romania.

The Forum of the Szekler Youth was an organization based in Cristuru Secuiesc (Harghita county), where it was represented in the local council between 1996 and 2004, and also ran for the mayor's office. The formation has never fielded candidates for county councils, but they participated in parliamentary elections in 1996, with lists submitted in the three counties of the Szekler region (Covasna, Harghita, Mureş).

The Democratic Union of Young Hungarians functioned in one locality only – Sălacea village in Bihor county, where it had two representatives in the local council between 1996 and 2000, and also ran for the mayor's office.

Table 2.10.7. Results of other Hungarian organizations in local council elections

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilor seats obtained	# of localities where they had representatives	# of councils where they had absolute majority
1996	Hungarian Free Democratic Party in Romania	506	2	0	0	0
2000	Hungarian Free Democratic Party in Romania	3391	16	15	4	0
1996	Democratic Union of Young Hungarians	262	1	2	1	0
1996	Forum of the Szekler Youth	387	1	2	1	0
2000	Forum of the Szekler Youth	363	1	6	1	0
2000	Pro Odorhei Civic Association	4383	1	8	1	0
2008	Hungarian Civic Party	79238	204	488	155	5

Table 2.10.8. Results of the candidates for mayor's office of other Hungarian organizations

Year	Name of organization	# of localities where they had candidates	# of mayor's seats obtained	# of candidates that entered the second round (not elected)
1996	Hungarian Free Democratic Party in Romania	2	0	0
2000	Hungarian Free Democratic Party in Romania	9	0	0
1996	Democratic Union of Young Hungarians	1	0	0
1996	Forum of the Szekler Youth	1	0	0
2000	Forum of the Szekler Youth	1	0	0
2008	Hungarian Civic Party	132	11	8

Table 2.10.9. Results of other Hungarian organizations in county council elections

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	Hungarian Free Democratic Party in Romania	1716	1	SM
2000	Hungarian Free Democratic Party in Romania	6488	0	AR, HR, HD, MS, SM
1996	Democratic Union of Young Hungarians	Did not field candidates for county councils		
1996	Forum of the Szekler Youth	Did not field candidates for county councils		
2000	Forum of the Szekler Youth	Did not field candidates for county councils		
2000	Pro Odorhei Civic Association	4781	4	HR
2008	Hungarian Civic Party	84620	19	BC, BH, CJ, CV, HR , MM, MS, SM, SJ

The Pro Odorhei Civic Association (hereinafter POCA) was an organization based in Odorheiu Secuiesc and led by Jenő Szász, the independent mayor of the town between 1996 and 2008. The organization can be considered the direct forerunner of the Hungarian Civic Party. In 2000 POCA gained eight seats in the local council of Odorheiu Secuiesc and four in the Harghita County Council. DAHR sued the Association in court, accusing it of being constituted in an illegal manner. The court decided in favor of DAHR, thus the seats were withdrawn from POCA in 2001.

The Hungarian Civic Party (hereinafter HCP) was officially registered as a political party in 2008, after an earlier failed attempt before the 2004 local elections, when the request was rejected on the grounds that the signatures gathered by the organization were not authentic. Finally, in 2008 HCP succeeded to field candidates for the local elections, which means that for the first time in its history, DAHR had to face an opponent that could not be neglected. HCP won 488 local councilor seats, 11 mayor's seats and obtained a majority of seats in five local councils. (For the sake of comparison, since 2008, DAHR has 2196 local councilors, 184 mayors and the majority of seats in 155 local councils). In the Covasna County Council HCP has nine representatives, and in Harghita County Council – ten. However, they did not succeed in obtaining any seats in the councils of other counties (DAHR obtained a total of 89 seats). HCP also fielded candidates for county council presidencies, receiving the following shares of valid votes: 27.78% in Covasna, 33.03% in Harghita, 5.07% in Mureş, and 2.05% in Sălaj.

HCP proved to be a serious competitor for DAHR only in the Szekler region, yet it failed to defeat DAHR even there. The support of HCP was not uniformly distributed even in the three Szekler counties. While the organization obtained relatively good results in Harghita and Covasna, it failed in Mureş. In Covasna county DAHR obtained 46.77% of the votes for the county council while the Hungarian Civic Party gathered 27.18%. In Harghita DAHR was supported by 52.75% of the electorate, while HCP by 29.57%. In Mureş DAHR won 31.57% of the votes, while HCP only 4.76%. HCP obtained 221 local councilor's seats in Harghita county and 126 in Covasna county, which means that 71% of its total number of seats have been obtained in these two counties. For the sake of comparison, in the case of DAHR this percentage amounts to 33.56%. The most important losses caused to DAHR by HCP have probably been the mayor's offices and the absolute majority in the local councils of Gheorgheni (Harghita county) and Târgu Secuiesc (Covasna) municipalities. Table 2.10.11 presents the seats won in local elections by DAHR and HCP respectively, broken down to county level.

The Hungarian Civic Party did not participate in the 2008 parliamentary elections, but decided to support independent candidates running against DAHR. The decision was motivated by the fact that the organization found it more likely that some of these candidates would obtain the majority of the votes in a few single-member districts than that their party would finish in first position in six deputy's districts and three senator's districts at the same time (reaching the 5 percent threshold was ruled out as unrealistic from the very beginning). The independent candidates supported by HCP nevertheless failed to pose a challenge to any of the DAHR candidates. The results are presented in Table 2.10.10.

Table 2.10.10. Results of the independent candidates supported by HCP in the 2008 parliamentary elections

Single-member district	Independent candidate supported by the HCP	Votes for the independent candidate (#)	Votes for the independent candidate (%)	Votes for the DAHR candidate (%)
Covasna 2 Chamber of Deputies	Ötvös Mózes	2817	20.16	56.29
Covasna 3 Chamber of Deputies	Rákosi János	1559	9.70	78.13
Covasna 1 Senate	Szilágyi Sándor Róbert	5783	19.69	55.62
Harghita 3 Chamber of Deputies	Sebestyén Csaba István	4745	19.72	74.52
Harghita 4 Chamber of Deputies	Becsek-Garda Dezső Kálmán	4529	18.76	71.90
Mureş 2 Senate	Kincses Előd Géza	3320	6.99	66.53

Table 2.10.11. Local and county councilor's seats obtained by DAHR and HCP, by counties (the sign '-' indicates that the organization did not field any candidates)

County	Local councils					County councils				
	DAHR				HCP	DAHR				HCP
	1996	2000	2004	2008	2008	1996	2000	2004	2008	2008
Alba	42	44	36	31	-	2	2	0	0	-
Arad	64	66	67	63	0	4	4	3	3	-
Bacău	6	6	4	6	0	-	-	0	0	0
Bihor	236	238	274	266	20	10	10	10	9	0
Bistrița-N.	29	34	38	31	1	2	2	2	0	-
Braşov	66	62	54	45	8	4	4	3	2	0
Caraş-S.	1	0	0	0	-	0	0	0	0	-
Cluj	168	170	155	138	8	8	10	8	5	0
Constanța	-	-	0	0	-	-	-	-	-	-
Covasna	352	352	355	264	126	27	26	25	15	9
Gorj	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-
Harghita	592	570	576	473	221	27	27	22	18	10
Hunedoara	14	11	7	4	-	2	2	0	0	-
Maramureş	41	44	36	32	4	3	4	3	2	0
Mehedinți	-	-	-	2	-	-	-	-	0	-
Mureş	455	442	459	406	66	17	17	15	13	0
Satu Mare	162	204	221	223	25	14	14	13	13	0
Sălaj	169	156	148	161	7	10	10	8	9	0
Sibiu	8	11	8	6	-	1	0	0	0	-
Suceava	-	-	0	0	-	-	-	0	0	-
Timiș	40	41	43	45	-	2	3	0	0	-
Bucharest	-	-	-	0	-	-	-	-	0	-
Total	2445	2451	2481	2196	488	133	135	112	89	19

Apparently, the figures in the last row of the table indicate an improvement over time of the representation of Hungarians in local councils. Nevertheless, the increase is rather a result of the fact that in the meantime a number of new villages were created by division of old ones. For instance, in Harghita county there were 779 local councilor's seats available in 1996, 786 in 2000, 837 in 2004, and 835 in 2008. In Covasna county the progression is 502 in 1996, 515 in 2000, 536 in 2004, and 545 in 2008.

In 2008 DAHR and HCP together obtained more local councilor's seats than DAHR alone in 2004. Nevertheless, in Table 2.10.11, there is no record of the number of the independent candidates elected

to local councils in the counties populated by Hungarians. In 2000 and 2004, on national level, the percentage of independent councilors was highest in Harghita and Covasna counties, which indicates the lack of an organization that would have represented an alternative to DAHR. In 2008 HCP co-opted a great number of the councilors who had been previously activating as independents. Consequently, one needs to take into consideration these facts when interpreting the increase in the total number of seats obtained in 2008 by Hungarian organizations.

A negative tendency can also be noticed in Table 2.10.11: in the counties with a relatively low percentage of Hungarian population the number of local and county councilors has been continuously decreasing. Being disadvantaged by the introduction of progressively higher thresholds, Hungarians have gradually lost political representation in Sibiu, Alba, Hunedoara, Timiș, and Bistrița-Năsăud counties.

The Hungarian minority in Romania has representatives in the European Parliament too. In the 2007 elections for the European Parliament, two representatives of DAHR had been elected to the European Parliament. The Calvinist Bishop László Tőkés ran as an independent candidate, against the DAHR list, and got elected too. A fourth candidate of Hungarian origin, Mr. Magor Imre Csibi, has been elected as MEP on the list of the National Liberal Party. In 2009 DAHR and the organization led by Mr. Tőkés, the Hungarian National Council of Transylvania (HNCT), participated in the elections for the European Parliament with a joint list of candidates. The Hungarian Civic Party has been offered the fourth place of the joint list, but the organization declined the invitation. Despite the joint nature of the list, the organizations supporting bishop Tőkés ran their own electoral campaign, apart from the DAHR campaign. The joint list obtained three seats, beside Mr. László Tőkés both of the MEPs who represented DAHR in the previous cycle were reelected to the European Parliament.

Table 2.10.12. Results of Hungarian candidates in the 2007 and 2009 elections for the European Parliament:

	turnout (%)	organization/candidate	Votes	Votes (%)	Seats
2007	29.47	DAHR	282929	5.52	2 (out of 35)
		Tőkés László	176533	3.45	1 (out of 35)
2009	27.67	DAHR (joint list led by Tőkés László)	431739	8.92	3 (out of 33)

2.11. Poles, 1990-2008

The Poles have been represented in the Chamber of Deputies since the first parliamentary cycle. Although they have a main organization called “Dom Polski” Union of Poles in Romania (Uniunea Polonezilor din România “Dom Polski”, hereafter “Dom Polski” UPR), there have been alternative organizations as well, one of them even called “Dom Polski Bucharest”. Nevertheless, only “Dom Polski” UPR fielded candidates at local elections, and only did so in certain localities from Suceava county. “Dom Polski” UPR also had candidates for the Senate in 1990, gathering 840 votes (0.01%).

Table 2.11.1. The Poles – Chamber of Deputies election results

Year	Name of organization	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Counties with best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1990	“Dom Polski” Union of Poles in Romania	n.a.	2372	0.02%	n.a.	Lințmaier Antonie	Prahova
1992	“Dom Polski” Union of Poles in Romania	3	3013	0.03%	SV (2665) PH (161) B (161)	Babiaș Iohan-Peter	Suceava
1996	“Dom Polski” Union of Poles in Romania	2	1842	0.02%	SV (1302) B (540)	Babiaș Iohan-Peter	Suceava

Year	Name of organization	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Counties with best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
2000	"Dom Polski" Union of Poles in Romania	12	5055	0.05%	SV (2689) IS (899) CJ (315)	Babiaş Iohan-Peter – deceased in March 2002	Suceava
						Longher Ghervazen since March 2002	Suceava
	"Dom Polski" Union of Poles in Romania – Bucharest	10	1619	0.01%	B (724) DJ (172) GL (168)		
2004	"Dom Polski" Union of Poles in Romania	41	5473	0.05%	SV (2045) IS (273) MS (265)	Longher Ghervazen	Suceava
	Association "Cultural Union of Poles of Romania"	28	5159	0.05%	B (595) SV (511) PH (431)		
2008	"Dom Polski" Union of Poles in Romania	42	7670	0.11%	SV (2442) NT (509) GL (271)	Longher Ghervazen	Suceava 3

Table 2.11.2. The Poles – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council
1996	"Dom Polski" Union of Poles in Romania	1088	10	2	2
2000	"Dom Polski" Union of Poles in Romania	237	3	1	1
2004	"Dom Polski" Union of Poles in Romania	533	5	2	2
2008	"Dom Polski" Union of Poles in Romania	335	2	3	2

In 1996 "Dom Polski" UPR had candidates in the 1st district of Bucharest and in nine localities from Suceava county: Suceava Municipality, Rădăuți, Gura Humorului and Siret towns, villages Cacica, Mănăstirea Humorului, Moara, Muşenița, and Plătinoasa. It obtained mandates in Cacica and Mănăstirea Humorului. In Rădăuți it fielded a candidate for the mayor's office as well. In 2000 UPR had candidates only in Suceava, Cacica, and Muşenița, and it obtained one seat in Cacica, where it ran for the mayor's office too. In 2004 the organization participated in the elections in Siret, Cacica, Mănăstirea Humorului, Moara, and Muşenița, but only obtained seats in Cacica and Mănăstirea Humorului. That year it fielded no candidates for mayor's office. In 2008 "Dom Polski" UPR had candidates in two localities only, and managed to win seats in both Cacica (2 seats) and Mănăstirea Humorului (1).

Between 1996 and 2000 "Dom Polski" UPR had a county councilor in Suceava county; nevertheless, later on it failed to repeat this performance and in 2008 it did not even submit a candidature.

Table 2.11.3. The Poles – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	“Dom Polski” Union of Poles in Romania	3616	1	Suceava
2000	“Dom Polski” Union of Poles in Romania	577	0	Suceava
2004	“Dom Polski” Union of Poles in Romania	3438	0	Suceava
2008	“Dom Polski” Union of Poles in Romania	Did not field candidates for county councils		

2.12. Roma, 1990-2008

The political life of the Roma community in Romania had been characterized by excessive fragmentation before 2004, when the changes in the conditions of candidature caused the disappearance of the smaller organizations. Throughout the period analyzed here there has been only one Roma organization with continuous activity, although it has changed its name several times: the Roma Party. The rest of the organizations have participated in only one or two elections, and many of them had a clearly local character, with electoral activity limited to the range of a few counties, or even to a few localities. The “Pro Europe” Roma Party was the only Roma organization to run in the 2007 elections for the European Parliament, gathering a total number of 58903 votes (1.15%).⁴¹

Table 2.12.1. Results of the Roma Party in parliamentary elections

Year	Name of organization	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1990	Democratic Union of the Roma in Romania	n.a.	29162 ^a	0.21%	Răducanu Gheorghe	Bucharest
1992	The Roma Party	33	52704	0.48%	Răducanu Gheorghe	Bucharest
1996	The Roma Party	40	82195	0.67%	Voicu Mădălin Ștefan	Bucharest
2000	The Roma Party	42	71786	0.66%	Păun Nicolae	Bucharest
2004	The Romanian Social Democratic Roma Party	42	56076	0.55%	Păun Nicolae	Prahova
2008	“Pro Europe” Roma Party	42	44037	0.64%	Păun Nicolae	Galați 3

Between 1990 and 2000 there was only one Roma representative in the Chamber of Deputies. Nevertheless, after 2000, the former Roma representative, Mădălin Voicu, continued his political career within the Social Democratic Party, being re-elected for the Chamber of Deputies in the 2000, 2004, and 2008 elections. Thus, starting from 2000 there have been two MPs of Roma origin, one holding the special reserved seat and the other being a member of the SDP.

Beside the Roma Party, a wide variety of other Roma organizations also fielded candidates for the Chamber of Deputies; their results are presented in Table 2.12.2.

Table 2.12.2. The election results of other Roma organizations for the Chamber of Deputies

Year	Name of organization	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Best results
1990	United Democratic Party of the Roma Woodworkers and Fiddlers in Romania	n.a.	21847	0.16 %	n.a.
1990	Christian Democratic Party of Roma in Romania	n.a.	7939	0.06 %	n.a.

41 No Roma organizations participated in the 2009 elections for the European Parliament in Romania.

Year	Name of organization	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Best results
1990	Romanian Gypsy Party	n.a.	16865	0.12 %	n.a.
1992	Romanian Gypsy Party	15	9949	0.09 %	DB (1365) TR (1365) VS (1337)
1990	Free Democratic Union of the Roma in Romania	n.a.	4605	0.03 %	n.a.
1992	Free Democratic Union of the Roma in Romania	25	31384	0.29 %	B(3332) SB (2462) AR (2276)
1992	General Union of the Roma in Romania	27	22071	0.20 %	B (2029) MS (1999) TM (1797)
1996	Union of the Roma	41	71020	0.58 %	BV (6089) MS (6250) B (5210)
1996	Community of the Roma Ethnicity in Romania	18	5227	0.04 %	B (809) SJ (686) BV (457)
1996	Union of the Roma - Constanța county	1	640	0.01%	CT (640)
1996	The Socio-Cultural Association of the Roma	1	439	0.00%	BH (439)
2000	Christian Centre of the Roma in Romania	13	12171	0.11%	MS (2356) B (1781) SB (1314)
2004	Alliance for the Unity of the Roma	29	15041	0.15%	B (1452) SB (1151) BH (1147)

Roma organizations have fielded candidates for the Senate too, yet they never succeeded in obtaining a mandate. In 1990 the Democratic Union of the Roma in Romania gathered 19847 votes (0.14%), the Romanian Gypsy Party 5565 votes (0.04%), and the Free Democratic Union of the Roma in Romania had 2505 votes (0.02%). In 1992 no Roma organization ran for the Senate, while in 1996 four organizations put forward candidates: the Roma Party gathered 80622 votes (0.66%), the Union of Roma 72648 votes (0.59%), the Community of the Roma Ethnicity in Romania 6073 votes (0.05%), and the Union of Roma from Constanța county 763 votes (0.01%). In 2000 only the Christian Centre of the Roma in Romania had candidates, gathering 2045 votes (0.02%), whereas, in 2004, the Alliance for the Unity of the Roma obtained 19109 votes (0.19%).

As far as local elections are concerned, the Roma Party remains the most important organization, having obtained more county and local councilor's seats than all the other Roma organizations together. Moreover, the Roma Party has been the only organization that succeeded in winning mayor's offices so far (3 mayors).

Beside the Roma Party, only the General Union of the Roma in Romania was able to win county councilor's seats (in 1996 in Vâlcea county). Nevertheless, as is clearly visible in Table 2.12.6, after the introduction of the 5% threshold for county councils in 2004, no Roma organization was able to obtain any county councilor's seats anymore.

Table 2.12.3. Local council election results of the Roma Party

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council	# of councils where in majority
1996	The Roma Party	54953	348	137	126	0
2000	The Roma Party	52854	674	160	100	0
2004 ^a	The Romanian Social Democratic Roma Party	69293	913	189	154	0
2008 ^b	"Pro Europe" Roma Party	55743	624	202	147	2 ^c

^a 4 seats were lost in 2004 by the Social Democratic Roma Party due to the special provision of Law no. 67/2004, as the Democratic Forum of Germans in Romania had won seats in the councils before them (Bunești, Brașov county; Beltiug, Satu Mare county; Laslea and Șura Mică, Sibiu county)

^b The "Pro Europe" Roma Party lost two seats due to the special provision of Law no. 67/2004, in Beltiug (Satu Mare county) and Laslea (Sibiu county), again because the Germans had won seats before them.

^c Brăhășești, Galați county; Bărbulești, Ialomița county.

Table 2.12.4. Mayor's election results of the Roma Party

Year	# of localities where they had candidates	# of mayor's seats won	# of second round candidates (not elected)
1996	64	1 ^a	1 ^b
2000	85	0	5 ^c
2004	52	0	2 ^d
2008	74	2 ^e	2 ^f

^a Sânger, Mureș county.

^b Fărăgău, Mureș county.

^c Budila, Brașov county, Ulmeni, Călărași county, Belin, Covasna county (withdrew from second round), Armășești, Ialomița county, Băgaciu, Mureș county.

^d Cuza Vodă, Constanța county, Catane, Dolj county.

^e Brăhășești, Galați county, Bărbulești, Ialomița county.

^f Cuza Vodă, Constanța county, Hăghig, Covasna county.

Table 2.12.5. County council election results of the Roma Party

Year	Votes obtained	# of county councilors	# of lists submitted	Counties with representatives
1996	85705	22	33	AB, BH, BN, BZ, CL, CT, CT, DB, DJ, HR, HD, IL, IF, MM, MH, MS, PH, SB, TR, TM, VS, B (one mandate each)
2000	66807	4	34	Bacău (2), Bistrița-Năsăud (2)
2004	62175	0	29	---
2008	44932	0	28	---

Table 2.12.6. Local and county councilor's seats obtained by the Roma Party by counties (the sign '-' indicates that the organization did not field candidates)

County	Local councils				County councils			
	1996	2000	2004	2008	1996	2000	2004	2008
Alba	1	4	4	5	1	0	0	0
Arad	5	2	5	2	0	0	0	0
Argeș	-	2	4	6	-	0	0	0
Bacău	4	5	4	5	0	2	0	0
Bihor	6	8	6	3	1	-	0	0
Bistrița-N.	9	9	7	4	1	2	0	0

County	Local councils				County councils			
	1996	2000	2004	2008	1996	2000	2004	2008
Botoşani	0	0	1	3	0	0	–	0
Braşov	1	11	14	5	–	0	0	–
Brăila	0	–	0	1	0	–	0	0
Buzău	2	3	2	4	1	0	–	0
Caraş-S.	0	1	0	0	–	0	0	–
Călăraşi	6	13	6	–	1	0	–	–
Cluj	5	4	8	11	1	0	0	0
Constanţa	4	0	4	4	1	0	–	0
Covasna	–	3	9	11	–	0	–	–
Dâmboviţa	2	10	1	12	1	0	–	–
Dolj	7	13	12	8	1	0	0	–
Galaţi	–	–	6	13	–	–	0	0
Giurgiu	0	0	2	0	0	0	0	0
Gorj	0	2	5	4	–	0	0	–
Harghita	12	4	11	5	1	0	0	0
Hunedoara	4	1	2	1	1	0	–	0
Ialomiţa	2	13	4	15	1	0	0	–
Iaşi	2	0	3	5	0	0	0	0
Ilfov	7	3	3	3	1	0	0	0
Maramureş	3	2	3	3	1	0	0	0
Mehedinţi	3	11	6	6	1	0	–	0
Mureş	25	19	27	19	1	0	0	0
Neamţ	0	0	–	3	–	–	–	–
Olt	1	0	2	3	0	0	–	0
Prahova	3	3	2	2	1	0	0	
Satu Mare	2	2	3	1	0	–	–	–
Sălaj	–	3	6	3	–	0	0	0
Sibiu	3	1	10	12	1	0	0	0
Suceava	0	0	5	6	0	–	–	–
Teleorman	6	0	0	3	1	0	0	0
Timiş	0	1	1	6	1	0	0	0
Tulcea	0	0	0	1	–	0	0	0
Vaslui	6	6	0	1	1	0	–	–
Vâlcea	2	1	1	1	0	0	0	0
Vrancea	2	0	0	2	0	–	0	0
Bucharest	2	0	0	0	1	–	0	–
Total	137	160	189	202	22	4	0	0

Adding up the seats of the Roma Party reported in the last row of Table 2.12.6 and those obtained by other Roma organizations, we get the following figures: in 1996 Roma candidates won a total of 150 seats in 139 localities; in 2000 – 216 in 139 localities, in 2004 – 189 councilor seats in 154 localities, in 2008 – 206 seats in 150 local councils. Consequently one can say that even if the Roma Party has constantly improved its results, the fact that in 2004 other formations could not participate in the elections had negative consequences on the political representation of the Roma, as the total number of seats in 2004 and 2008 is lower than those obtained in 2000 by all the Roma organizations.

A serious problem for the Roma organizations but especially for the Roma Party concerns the very low success rate of their candidates. If we put all Roma organizations in one place we can see that in 1996 they obtained seats in 32.25% of the localities where they fielded candidates. In 2000 the success rate is 14.27%, in 2004 – 16.87%, and in 2008 – 21.77%. For the sake of comparison, the record of DAHR is the following: 93.47%, 83.80%, 84.04%, and 79.86% respectively. While it may be true that certain small minorities display similar or even weaker values than the Roma, there is another important difference to be noted. Other minorities participate in elections in the more or less same settle-

ments over the years. Conversely, at each election, the Roma have been fielding candidates in many localities where they had not participated before. This does not imply that there are no localities with a constant political activity on behalf of the Roma. It is nevertheless certain that in comparison with other minorities, to know the localities where the Roma participated in previous elections is of little help in predicting the localities where they will participate in the next elections. The two phenomena, namely the high variability of localities with Roma candidates and the very low success rate, are unquestionably related to each other.

Table 2.12.7. Local council election results of other Roma organizations

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council	Geographical area of activity
1996	General Union of Roma in Romania	6479	50	7	7	counties CJ, DJ, GJ, HD, AR, B, and one settlement in BH, OT, SB, VL
	Union of Roma in Constanța county	2638	1	1	1	city of Constanța
	The Christian Convention of the Roma in Romania	1091	12	3	3	counties DJ, TR, and one settlement in GR, GJ, HD, MH, OT
	Democratic Union of the Roma in Romania	354	2	0	0	Alba county: Alba Iulia and Sebeș
	The Party of Roma Bricklayers in Romania	297	6	2	2	Dolj county
	Association of the Roma – Harghita	255	2	0	0	Miercurea Ciuc and Toplița, Harghita county
	Party of the Democratic Alliance of the Roma in Romania	233	2	0	0	Caracal and Balș, Olt county
	Democratic Christian Party of the Roma of Romania	189	2	0	0	city of Dej and Fizeșu Gherlii, Cluj county
	Party of the Nomadic and Bucketter Roma	129	3	0	0	Băilești (DJ), Strehaia, Șimian (MH)
	Democratic Union of Roma Musicians	63	3	0	0	Caraș-Severin

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council	Geographical area of activity
2000	Christian Centre of the Roma in Romania	9073	117	33	24	SB, MS, TR counties, sporadically in AB, AR, BV, CL, CJ, CT, CV, HR, IS, MH, OT, SV, VS, VL
	Alliance for the Unity of the Roma	9510	138	22	14	BH, BN, BZ, CJ, GL, GR, HD, IL, IS, B counties, sporadically in AB, AR, BC, BV, BR, CV, DJ, IF, MM, SN, VN
	Community of the Roma Ethnicity in Romania	1435	28	1	1	Bucharest and Dolj county, sporadically in BZ, CS, GR, GJ, MH, OT, PH, VN counties
	Roma Union of Constanța county	533	4	0	0	Constanța county
	National Organization of the Romanian Roma	199	5	0	0	Prahova county
	The Socio-Cultural Association of the Roma	148	3	0	0	Oradea and other two localities in county Bihor
	The Party of Roma Bricklayers in Romania	48	1	0	0	Segarcea, Dolj county
	The League of the Roma from Clisura Dunării	43	1	0	0	Moldova Nouă, CS county
	Democratic Union of Roma Musicians from Armeniș	43	1	0	0	Armeniș village, CS county
	National Association of the Romanian Roma	34	1	0	0	Brașov
	The Democratic Association of Roma	2	1	0	0	Găujani village, GR county
2008	Alliance for the Unity of the Roma	3810	65	4	0	B, BH county, CS, IL, VL, sporadically in BC, BR, CL, CT, DJ, GL, HD, IF, MS, OT, SB, TM counties

2.13. Lippovan Russians, 1990-2008

The Lippovan Russians have been continuously represented in the Chamber of Deputies since the first parliamentary cycle by the same organization, called the Community of Lippovan Russians in Romania (Comunitatea Rusilor Lipoveni din Romania, hereafter CLRR), which has had no political rivals within the community so far. CLRR has been active mainly in Tulcea county, but also in a few settlements in Constanța, Brăila, Galați, Iași, and Suceava counties.

Table 2.13.1. Lippovan Russians – Chamber of Deputies election results

Year	Name of organization	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Counties with best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1990	Community of Lippovan Russians in Romania	n.a.	17974	0.13	n.a.	Andrei Echim	Tulcea
1992	Community of Lippovan Russians in Romania	17	14975	0.14%	TL (5048) SV (1715) CT (1711)	Suhov Petru	Tulcea
1996	Community of Lippovan Russians in Romania	9	19902	0.10%	TL (4744) BR (1585) CT (1290)	Fenoghen Sevastian	Tulcea
2000	Community of Lippovan Russians in Romania	22	11558	0.11%	TL (3737) BR (1395) CT (1319)	Ignat Miron	Tulcea
2004	Community of Lippovan Russians in Romania	35	10562	0.10%	TL (3404) CT (1041) BR (935)	Ignat Miron	Tulcea
2008	Community of Lippovan Russians in Romania	42	9203	0.13%	TL (1463) IS (1084) CT (721)	Ignat Miron	Tulcea 2

Table 2.13.2. Lippovan Russians – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council	# of councils where in majority
1996	CLRR	7559	20	34	14	1
2000	CLRR	3413	15	18	9	1
2004	CLRR	4309	17	21	10	1
2008	CLRR	2219	17	14	9	0

In 1996 CLRR obtained eight local councilor's seats in Slava Cercheză (Tulcea county), four in Forăști (Suceava county) and C.A. Rosetti (Tulcea county) localities, three in Carcaliu and Jurilovca (Tulcea county), two in Ghindărești (Constanța county), and one in Brăila Municipality, Stolnici-Prăjescu (Iași county), Mitocu Dragomirnei, and Mușenița (Suceava county), Tulcea Municipality, Sulina town, and Sarichioi (Tulcea county).

In 2000 CLRR had six councilors in Slava Cercheză, two in each of the following localities: Forăști, Mitocu Dragomirnei, Carcaliu and Sarichioi, and one in Ghindărești, Stolnici-Prăjescu, Mușenița and Jurilovca. In Slava Cercheză it kept the mayor's office, and it fielded candidates in four other settlements too, but without success.

In 2004 in Slava Cercheză CLRR obtained seven mandates, in Sarichioi three, in Carcaliu, Mahmudia (Tulcea county), and Ghindărești two each, and in Focuri (Iași county), Forăști, Mușenița, C.A. Rosetti, and Jurilovca one.

2008 was the weakest election year for the Community of Lippovan Russians, the number of seats obtained decreasing significantly in comparison to the previous elections. At present the Lippovan Rus-

sians have four local councilors in Slava Cercheză, two in Târgu Frumos (Iași county) and Carcaliu, and one in Ghindărești, Focuri, C.A. Rosetti, Crișan (Tulcea county), Mahmudia, and Sarichioi.

In Slava Cercheză CLRR gave the mayor in all four electoral cycles covered in the analysis, and had absolute majority in the local council until 2008, when it managed to keep only four seats in the eleven-member local council. In every election, CLRR fielded candidates for the mayor's office in other localities as well, but none of them reached the performance in Slava Cercheză, the only result worth mentioning being the fact that in 1996 the CLRR candidates got into the second round in Forăști and C.A. Rosetti localities.

CLRR had four county councilors between 1996 and 2000, two in Tulcea county and one in Neamț and in Brăila counties respectively. Since 2000 they failed to obtain any seats in the county councils.

Table 2.13.3. Lippovan Russians – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	Community of Lippovan Russians in Romania	15155	4	BR, CT, IS, NT, SV, TL, B
2000	Community of Lippovan Russians in Romania	4910	0	BC, BR, IS, NT, TL
2004	Community of Lippovan Russians in Romania	4309	0	BR, IS, TL
2008	Community of Lippovan Russians in Romania	3925	0	BR, IS, TL

2.14. Ruthenians, 2000-2008

Ruthenians first obtained representation in the Chamber of Deputies in 2000. The Cultural Union of Ruthenians in Romania (Uniunea Culturală a Rutenilor din România, hereafter UCRR) was the only organization representing the Ruthenians in the elections. At present UCRR is serving its third mandate in the Chamber of Deputies; on local level, however, it never obtained any seats.

Table 2.14.1. Ruthenians – Chamber of Deputies election results

Year	Organization name	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Counties with best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
2000	The Cultural Union of Ruthenians in Romania	19	6942	0.06%	PH (1712) IS (773) TM (615)	Firczak Gheorghe	Prahova
2004	The Cultural Union of Ruthenians in Romania	42	2871	0.03%	HD (385) MS (174) AB (172)	Firczak Gheorghe	Hunedoara
2008	The Cultural Union of Ruthenians in Romania	42	4514	0.07%	HD (518) NT (372) SV (226)	Firczak Gheorghe	Hunedoara 6

Table 2.14.2. Ruthenians – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council
2004	The Cultural Union of Ruthenians in Romania	1369	24	0	0
2008	The Cultural Union of Ruthenians in Romania	137	3	0	0

UCRR had candidates in 2004 for the local council in the 2nd and 5th districts of Bucharest, in Alba Iulia, Deva, Simeria (Hunedoara county), in Iași, in various localities in Maramureș county (Baia Mare, Sighetu Marmăției, Baia Sprie, Seini, Tăuții-Măgheruș, Băiuț, Coaș, Copalnic-Mănăștur, and Ruscova), in Târgu Mureș and Timișoara, and in a few localities from Suceava county (Suceava, Breaza, Dărmănești, Izvoarele Sucevei, Moldova-Sulița, Vatra Moldoviței). They fielded candidates for the mayor's office in Alba Iulia, Baia Mare, Copalnic-Mănăștur and Ruscova, in Suceava, Breaza, and Dărmănești. In 2008 members of UCRR ran for the local council and mayor's office in Peregu Mare (Arad county), Bistra (Maramureș county), and Dărmănești. In 2004 UCRR submitted ten lists for county councils but obtained no seats. In 2008 the organization had no candidates on county level.

Table 2.14.3. Ruthenians – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
2004	The Cultural Union of Ruthenians in Romania	5808	0	AB, CT, HD, IS, MM, MS, SM, SV, TM, B
2008	The Cultural Union of Ruthenians in Romania	Did not field candidates for county councils		

2.15. Serbians, 1990-2008

Between 1990 and 2000 a joint organization called the Democratic Union of Serbians and Krashovani of Romania (UDSCSR) represented the Serbians and the Krashovani (Croats) in the Chamber of Deputies. The Croats first attempted to enter the Romanian Parliament in 1992 through their own organization; however, they succeeded only in 2000. In 2000 the organizations of the two ethnic minorities split, and UDSCSR changed its name into the Union of Serbians in Romania (Uniunea Sârbilor din România, hereafter USR). During the period when the two ethnic minorities had their common organization, rival organizations were created only by Croats (see above, section 2.4). Since the two ethnic minorities have been represented by their own organizations in Parliament, USR had to face no political competition within the Serbian community.

Table 2.15.1. Serbians – Chamber of Deputies election results

Year	Name of organization	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Counties with best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1990	The Democratic Union of Serbians in Romania	n.a.	9095	0.07%	n.a.	Luchin Milenco	Timiș
1992	Democratic Union of Serbs and Krashovani of Romania	3	5328	0.05%	TM (2616) CS (2031) AR (659)	Gvozdenovici Slavomir	Timiș
1996	Democratic Union of Serbs and Krashovani of Romania	4	6851	0.06%	TM (3603) CS (1886) MH (886)	Gvozdenovici Slavomir	Timiș
2000	The Union of Serbians in Romania	4	8748	0.08%	CS (4722) TM (3412) AR (439)	Gvozdenovici Slavomir	Caraș-Severin
2004	The Union of Serbians in Romania	9	6643	0.07%	TM (3313) CS (2050) AR (407)	Gvozdenovici Slavomir	Timiș
2008	The Union of Serbians in Romania	42	10878	0.16%	TM (2523) CS (985) PH (564)	Popov Dușan	Timiș 1

Table 2.15.2. Serbians – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council
1996	Democratic Union of Serbians and Krashovani of Romania	3759	24	21	13
2000	The Union of Serbians in Romania	3415	22	14	8
2004	The Union of Serbians in Romania	2120	19	11	9
2008	The Union of Serbians in Romania	1020	14	6	6

In 1996 UDSCSR won five local councilor's seats in Svinița (Mehedinți county), four in Berzasca (Caraș-Severin county), two in Socol (CS county), and one in each of the following localities: Felnac (Arad county), Moldova Nouă, Carașova, and Pojejena (Caraș-Severin county), Cenad, Giulvăz, Peciu Nou, Recaș, Sânpetru Mare, and Variaș (Timiș county). In Svinița they were quite close to achieving absolute majority in the council (5 seats out of 11), and they also won the mayor's office, whereas in Berzasca the UDSCSR candidate entered the second round.

Since 2000 USR's results have become weaker. In 2000 the organization obtained three seats in the local council of Moldova Nouă (Caraș-Severin county), two seats in Pojejena, Svinița, Peciu Nou, and Recaș respectively, and one in Giulvăz and Topolovățu Mare (Timiș county). USR obtained no mayor's positions in these elections, the best results being achieved in Svinița and Peciu Nou localities, where both of the USR candidates lost in the second round.

Between 2004 and 2008 USR had two local councilors in Berzasca and Pojejena, and one in each of the following localities: Moldova Nouă, Naidăș (Caraș-Severin county), Socol, Svinița, Cenei, Peciu Nou, and Sânpetru Mare (Timiș county).⁴² The only candidate running for mayor's office competed in Arad Municipality, with no real chances to win.

USR obtained its weakest result in 2008, when it obtained only six local councilor's mandates (in Naidăș, Pojejena, Socol, Svinița, Cenei, and Peciu Nou). It also fielded a candidate for the mayor's office in Svinița, but with no success.

In 2008 the representatives of USR ran in Timișoara and for Timiș County Council on the DAHR list, together with the Association of Italians in Romania RO.AS.IT., the Union of Bulgarians in Banat – Romania, and the Union of Ukrainians in Romania. While the list for the county council had no success, the minorities obtained two seats in the local council of Timișoara. DAHR got the first seat for the entire mandate, while the second seat will be rotated among the Serbians, Italians, Ukrainians, and Bulgarians, i.e. each minority will have its own councilor for one year. The Serbians were the first to fill the councilor's seat, thus between 2008 and 2009 a representative of USR was member of Timișoara Local Council.

Throughout the period analyzed the Serbians had only one representative in the county councils: between 1996 and 2000 UDSCSR held a seat in Caraș-Severin County Council.

Table 2.15.3. Serbians – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	Democratic Union of Serbians and Krashovani of Romania	3906	1	Caraș-Severin , Timiș
2000	Union of Serbians in Romania	4220	0	Caraș-Severin, Timiș
2004	Union of Serbians in Romania	715	0	Arad
2008	Union of Serbians in Romania	On the DAHR list, no seats obtained		

42 It has to be noted that USR would have obtained a seat in Carașova, had the special provision of law 67 / 2004 not been applied, as the organization reached the threshold of 5% and it would have had enough unused votes to obtain a mandate. However, the Union of Croats in Romania had already obtained seats in the council before them.

2.16. Slovaks and Czechs, 1990-2008

Unlike the Serbians and the Croatians, who were represented by separate organizations after their kin-states split, the Slovaks and Czechs in Romania have kept their joint organization, being represented in the Chamber of Deputies by the Democratic Union of the Slovaks and Czechs in Romania (Uniunea Democratică a Slovacilor și Cehilor din România, UDCSR hereafter). Only in 2000 was UDCSR compelled to face a rival organization in the elections, when the Union of Czechs in Romania also fielded candidates. Nevertheless, the deputy seat has been kept by the common organization of the two ethnic minorities, whereas the attempt to create an organization to represent only the Czechs failed. UDCSR has been the only organization to participate in both local and county council elections.

Table 2.16.1. Slovaks and Czechs – Chamber of Deputies election results

Year	Name of organization	# of lists of candidates	votes obtained	votes %	Counties with best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1990	Democratic Union of Slovaks and Czechs in Romania	None	4584	0.03%	None	Heckel Matei	Bihor
1992	Democratic Union of Slovaks and Czechs in Romania	5	4708	0.04%	BH (1909) TM (1716) AR (1281)	Feric Emeric	Bihor
1996	Democratic Union of Slovaks and Czechs in Romania	6	6531	0.05%	BH (2091) SJ (1429) AR (1110)	Paneș Iosif	Bihor
2000	Democratic Union of Slovaks and Czechs in Romania	6	5686	0.05%	TM (1716) BH (1657) AR (1013)	Florea Ana	Timiș
	Union of Czechs in Romania	4	1539	0.01%	AR (622) CS (344) MH (319)		
2004	Democratic Union of Slovaks and Czechs in Romania	9	5950	0.06%	BH (2078) CS (1362) AR (935)	Merka Adrian-Miroslav	Bihor
2008	Democratic Union of Slovaks and Czechs in Romania	42	15373	0.22%	BH (2468) CS (732) BZ (713)	Merka Adrian-Miroslav	Bihor 3

Table 2.16.2. Slovaks and Czechs – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council
1996	Democratic Union of Slovaks and Czechs in Romania	3476	19	26	11
2000	Democratic Union of Slovaks and Czechs in Romania	2998*	28	28	11
2004	Democratic Union of Slovaks and Czechs in Romania	3048	23	20	11
2008	Democratic Union of Slovaks and Czechs in Romania	2219	23	14	10

* Does not include 283 votes obtained in Timișoara by the electoral alliance of UBBR, UUR, and UD-SCR, that were however not sufficient for a local councilor's seat.

In 1996 UDCSR obtained six seats in the local council of Nădlac (Arad county), five in Șinteu (Bihor county), three in Gârnic (Caraș-Severin county), two in Derna, Suplacu de Barcău (Bihor county), and Cor-

onini (Caraş-Severin county)⁴³, and one in Peregu Mare, Şintea Mare (Arad county), Mădăras, Popeşti (Bihor county), Berzasca (Caraş-Severin county), and Plopiş (Sălaj county). The candidate of the organization won the mayor's office in Nădlac, whereas the candidate in Gârnic made into the second round. UDCSR also had candidates for the mayor's office in Peregu Mare, Derna, Mădăras, and Suplacu de Barcău.

In 2000 UDCSR had the following results: eight councilor seats in Nădlac, four in Gârnic, three in Şinteu, two in Suplacu de Barcău, Derna, Plopiş, Dubova (Mehedinţi county), and Gătaia (Timiş county), and one in Borod (Bihor county), Socol, and Şopotu Nou (Caraş-Severin county). In 2000, UDCSR kept the mayor's office in Nădlac, and won another mayor's office in Gârnic, while in Şinteu the candidate of the organization made it into the second round.

The 2004 election results were weaker than the previous ones. In Nădlac UDCSR kept only three seats and lost the mayor's office. Further, the organization obtained three seats in Gârnic and in Plopiş, and two seats in Suplacu de Barcău, Şinteu, and Coronini. In Dubova, Şopotu Nou and Gătaia only one UDCSR councilor was elected. Although there were candidates for the mayor's office in Nădlac, Şinteu, Coronini, Gârnic, and Şopotu Nou localities, not one of them won.

Since 2008 UDCSR has three councilors in Plopiş, two in Nădlac and Suplacu de Barcău localities, and one in each of the following localities: Derna, Popeşti (Bihor county), Şinteu, Gârnic, Coronini, Dubova, and Gătaia.⁴⁴ In 2008 UDCSR fielded an unsuccessful candidate for the mayor's office in Dubova.

The locality where UDCSR used to be the strongest is the town Nădlac, where the organization held the mayor's office between 1996 and 2004, had 7 representatives in the council between 1996 and 2000 and 8 between 2000 and 2004, being thus the strongest political force in the council. However, UDCSR has gradually lost its influence in Nădlac: since 2004 other formations have won the mayor's office, while the number of UDCSR councilors decreased first to 3 and then to 2.

UDCSR has obtained no county council seats during the period analyzed, though it repeatedly fielded lists of candidates in several counties (see table 2.16.3).

Table 2.16.3. Slovaks and Czechs – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	Democratic Union of Czechs and Slovaks in Romania	6023	0	Arad, Bihor, Caraş-Severin, Timiş
2000	Democratic Union of Czechs and Slovaks in Romania	1468*	0	Bihor
2004	Democratic Union of Czechs and Slovaks in Romania	6756	0	Arad, Bihor, Caraş-Severin, Mehedinţi. Satu Mare, Timiş
2008	Democratic Union of Czechs and Slovaks in Romania	2298	0	Arad, Bihor

* Does not contain the votes received by two electoral alliances in which UDCSR participated: the Electoral Alliance of FDGR, DAHR, UCR, and UDSCR at the Level of Caraş-Severin County obtained 1392 votes, while in Timiş county the coalition between the UBBR, UUR, and UDCSR obtained 1335 votes.

2.17. Tartars, 1990-2008

After the fall of Communism, the Tartar and the Turkish minorities established a joint organization called the Democratic Union of Turkish Muslims in Romania. However, as a consequence of disagreement between the two communities, they have decided to divide the common organization into two separate ones. Thus, each minority has created its own organization: the Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania (Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-Musulmani din România, hereinafter

43 Before 1996 the name of the settlement used to be Pescari.

44 UDSCR would have obtained a mandate in Socol too, had the special provision of Law no. 67 / 2004 not been applied. The organization reached the 5% threshold and it would have had enough unused votes for a seat; however, the Union of Serbians in Romania had won a seat before them.

UDTTMR), and the Union of the Turkish Ethnic Minority in Romania, which later changed its name into Turkish Democratic Union of Romania.⁴⁵ Although the election results from 1990 indicate that only the initial joint organization participated in the first parliamentary elections, according to the website of the Chamber of Deputies both minorities had their own deputies between 1990 and 1992.

The Tartar minority has been represented both in Parliament and on the local level by the Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania alone; the organization has had no political rivals within the community so far. In 2000 the UDTTMR also fielded candidates for the Senate, and obtained 9226 votes (0.08%). The activity of the organization is restricted to Constanța county, where the only significant Tartar community lives; in other counties UDTTMR fielded no candidates at the local elections.

Table 2.17.1. Tartars – Chamber of Deputies election results

Year	Name of organization	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Counties with best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1990	Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania	n.a.	n.a. ⁴⁶	n.a.	n.a.	Gemil Tahsin ⁴⁷	Constanța
1992	Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania	2	7699	0.07%	CT (7269) B (419)	Gemil Tahsin	Constanța
1996	Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania	3	6319	0.05%	CT (5436) B (710) TL (173)	Şaganai Nusfet	Constanța
2000	Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania	3	10380	0.10%	CT (9812) B (426) TL (142)	Sali Negiat	Constanța
2004	Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania	11	6452	0.06%	CT (5003) B (388) DJ (281)	Amet Aledin	Constanța
2008	Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania	42	11868	0.17%	CT (3789) SV (958) VN (537)	Amet Aledin	Constanța 2

Table 2.17.2. Tatars – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council
1996	Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania	5506	13	10	10
2000	Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania	4227	20	2	1
2004	Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania	5589	11	3	3
2008	Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania	2810	9	2	2

45 The information is taken from the website of the Turkish Democratic Union of Romania, www.udtr.ro [last accessed 28 February 2009].

46 The sources used for the 1990 election results do not indicate the participation of this organization. See the database *Political Transformation and the Electoral Process in Post-Communist Europe* <http://www2.essex.ac.uk/elect/database/indexElections.asp?country=ROMANIA&election=ro90cd>. However, according to the website of the Chamber of Deputies, UDTTMR was represented in the 1990-1992 cycle. See <http://www.cdep.ro/pls/parlam/structura.mp?idm=164&cam=2&leg=1990> [both sources last accessed 28 February 2009].

47 The website of the Chamber of Deputies mixes up the deputies of the Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania and those of the Turkish Democratic Union of Romania in the first parliamentary cycle after 1990. According to www.cdep.ro, MP for the Tartars was Amet Hogeia, while MP for the Turks Tahsin Gemil. Nevertheless, for the next cycle Mr. Gemil is already correctly credited as MP for UDTTMR. The fact that Amet Hogeia had represented the Turkish minority between 1990-1992 is also confirmed on the website of UDTR. See http://udtr.ro/pagini/ist_ro.htm [last accessed 28 February 2009].

In 1996 UDTTMR obtained local councilor's mandates in thirteen localities from Constanța county: Constanța, Mangalia, Medgidia, Basarabi (Murfatlar), Ovidiu, Techirghiol, Ciocârlia, Cobadin, Mihail Kogălniceanu, Valu lui Traian, and 23 August. It also had candidates for the local councils in Eforie and Năvodari and for the mayor's office in Mihail Kogălniceanu, but with no success.

In 2000 UDTTMR fielded candidates in Constanța, Mangalia, Medgidia, Basarabi (Murfatlar), Eforie, Năvodari, Negru-Vodă, Ovidiu, Techirghiol, Agigea, Albești, Amzacea, Cobadin, Cumpăna, Independența, Limanu, Mihail Kogălniceanu, Toprăisar, Tuzla, and Valu lui Traian, but it only won two seats, both of them in Cobadin locality. It also had candidates for the mayor's office in Cobadin and in Independența.

In 2004 the organization put forward candidates in only half the localities (if compared to the previous elections): Constanța, Mangalia, Medgidia, Băneasa, Basarabi (Murfatlar), Eforie, Ovidiu, Agigea, Amzacea, Cobadin, Tuzla, and Valu lui Traian. It obtained one councilor's seat in Medgidia, Cobadin, and Valu lui Traian. The same year UDTTMR had two candidates for the mayor's office, in Constanța and in Tuzla.⁴⁸

In 2008 UDTTMR fielded candidates in Mangalia, Medgidia, Băneasa, Murfatlar, Ovidiu, Techirghiol, Agigea, Cobadin, and Valu lui Traian, but only won seats in Medgidia and Techirghiol. In 2008 the organization had only one candidate for mayor's office (in Medgidia). In other 18 localities UDTTMR representatives appeared as candidates on the lists of national political parties.⁴⁹ Information concerning their success is available only for Constanța Municipality, where a member of UDTTMR was elected to the local council on the list of the Social Democratic Party.⁵⁰

In the period under discussion, the organization had one representative in the Constanța County Council (between 1996 and 2000); in 2008 UDTTMR had one candidate on the lists of the SDP for the Constanța County Council, but failed to get elected.

Table 2.17.3. Tatars – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania	5555	1	Constanța
2000	Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania	4852	0	Constanța
2004	Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania	5642	0	Constanța
2008	Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania	On the lists of the Social Democratic Party		

2.18. Turks, 1990-2008

As already mentioned in the previous section, the Turks and the Tartars in Romania originally had a joint organization called the Democratic Union of Turkish Muslims in Romania. This organization ran for both chambers of the Romanian Parliament in 1990. It obtained representation in the Chamber of Deputies, due to the existence of reserved seats, while the candidate for the Senate obtained 8439

48 On www.divers.ro the following information is posted: "It should be mentioned that at the 2004 local elections, the Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania obtained three mayor's seats." (http://www.divers.ro/tatari_situatia_dupa_1990_ro [last accessed 28 February 2009]). The databases of the Central Election Bureau do not confirm this information. Members of UDTTMR might have obtained mayor's offices on the lists of other political parties, but certainly not under the label of the minority organization.

49 „Lansarea oficială a candidaților UDTTMR”, *Ziua de Constanța*, 24 April 2008, <http://www.ziuaconstanta.ro/rubrici/politic/lansarea-oficiala-a-candidatilor-udttmr.html> [last accessed 28 February 2009].

50 The statement is based on the fact that the name of Mr. Ibraim Temur appears in the news cited under the previous footnote and on the list of Constanța local councilors available on the website of the institution, <http://www.primaria-constanta.ro/PrimariaConstanta/Machete/Macheta1.aspx?paginaID=9&titluID=7&detaliuID=745> [last accessed 28 February 2009].

votes (0.06%), which were not sufficient. After the 1990 elections the Turks established the Union of the Turkish Ethnic Minority in Romania, which later became the Turkish Democratic Union of Romania (hereinafter UDTR), and has represented the Turks in Parliament ever since.

Unlike UDTTMR, UDTR had to compete with two rival Turkish organizations in the 2004 elections, namely the Association of Ethnic Turks and the Turkish Muslim Union of Romania. In 2004 the election for the deputy seat of the Turkish minority was decided by a margin of 319 votes, and even the third organization came rather close to the first two. Conversely, on the local level there was no competition: only UDTR participated, with rather limited success, its record being limited to two local councilor's seats in 1996.

Table 2.18.1. The Turks – Chamber of Deputies election results

Year	Name of organization	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Counties with best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1990	Democratic Union of Turkish Muslims in Romania	n.a.	8600	0.06%	n.a.	Hogea Amet ⁵¹	Constanța
1992	Turkish Democratic Union of Romania	2	2572	0.02%	CT (2150) TL (419)	Ruşid Feuzia	Constanța
1996	Turkish Democratic Union of Romania	4	4326	0.04%	CT (3423) TL (473) BR (289)	Osman Fedbi	Constanța
2000	Turkish Democratic Union of Romania	7	6675	0.06%	CT (4016) B (1513) TL (572)	Cerchez Metin	Constanța
2004	Turkish Democratic Union of Romania	40	7715	0.08%	CT (2143) TL (640) VN (303)	Ibram Iusein	Constanța
	Association of Ethnic Turks	37	7396	0.07%	CT (1712) DJ (568) GJ (341)		
	Turkish Muslim Union of Romania	29	6517	0.06%	CT (2944) DJ (504) BC (275)		
2008	Turkish Democratic Union of Romania	42	9481	0.14%	CT (1626) NT (797) GL (437)	Ibram Iusein	Constanța 9

Table 2.18.2. The Turks – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council
1996	Turkish Democratic Union of Romania	2438	11	2	2
2000	Turkish Democratic Union of Romania	697	7	0	0
2004	Turkish Democratic Union of Romania	On the lists of the Social Democratic Party			
2008	Turkish Democratic Union of Romania	On the lists of the Social Democratic Party			

In 1996 UDTR fielded candidates for the local councils of Brăila and in various localities from Constanța and Tulcea counties. In Constanța county they participated in the elections in Constanța, Medgidia, Techirghiol, Băneasa, Cobadin, and Dobromir, whereas in Tulcea county – in Tulcea, Babadag, Isaccea,

51 See footnote 47.

and Măcin. The organization won two seats (in Medgidia and in Cobadin). UDTR also had a candidate for the mayor's office in the city of Constanța, without any realistic chances for victory.

In 2000 UDTR had candidates in Mangalia, Techirghiol, Valu lui Traian, Hârșova, Băneasa (Constanța county), Tulcea and Babadag (Tulcea county), but failed to obtain any seats. In this year the UDTR had no candidates for mayor's offices.

Beginning with 2004, UDTR did not participate in local elections with its own list, but signed an agreement with the Social Democratic Party in Constanța county. Thus, both in 2004 and in 2008, a candidate of UDTR was elected for the Constanța County Council and for the Constanța Local Council on the lists of SDP.⁵²

Table 2.18.3. The Turks – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	The Romanian Turkish Democratic Union	1384	0	Constanța, Tulcea
2000	The Romanian Turkish Democratic Union	274	0	Tulcea
2004	The Romanian Turkish Democratic Union	On SDP lists		
2008	The Romanian Turkish Democratic Union	On SDP lists		

2.19. Ukrainians, 1990-2008

The Ukrainian community in Romania is represented in the Chamber of Deputies by the Union of Ukrainians in Romania (hereafter UUR). An alternative organization exists too, the Democratic Union of Ukrainians in Romania (hereafter UDUR), which participated in the 1996 and 2000 parliamentary elections, and in the 2000 and 2008 local elections. UUR has been most active in Maramureș, Suceava, Timiș, and Tulcea counties, but it also fielded candidates in a few localities in Arad, Caraș-Severin, Botoșani, and Satu Mare counties. The political activity of UDUR has been limited mostly to Maramureș and Suceava counties.

Table 2.19.1. Ukrainians – Chamber of Deputies election results

Year	Name of organization	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Counties with best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
1990	Union of Ukrainians in Romania	n.a	16179	0.12%	n.a	Tcaciuc Ștefan	Maramureș
1992	Union of Ukrainians in Romania	5	7717	0.07%	MM (3892) SV (1541) TM (868)	Tcaciuc Ștefan	Maramureș
1996	Union of Ukrainians in Romania	6	7165	0.06%	SV (3005) MM (1514) TL (1071)	Nicolaiciuc Vichentie	Suceava
	Democratic Union of Ukrainians in Romania	2	4132	0.03%	MM (3156) SV (646)		
2000	Union of Ukrainians in Romania	10	9404	0.09%	MM (3162) SV (1553) TM (929)	Tcaciuc Ștefan	Maramureș
	Democratic Union of Ukrainians in Romania	7	5843	0.05%	MM (2013) B (1288) SV (964)		

52 „Osman Fedbi rămâne consilier județean și în viitoarea administrație județeană”, *Cuget Liber*, April 18th 2006, <http://www.cugetliber.ro/Arhiva/aprilie2006/18/pag%202.pdf>; „Componenta Consiliului Județean Constanța: PSD – 20 de mandate + președintele, PD-L – 9 mandate, PNL – 7 mandate”, *Cuget Liber*, 5 June 2008, <http://www.cugetliber.ro/Arhiva/aprilie2006/18/pag%202.pdf>. [last accessed 28 February 2009].

Year	Name of organization	# of lists of candidates	Votes obtained	Votes %	Counties with best results	Deputy name	Constituency where he/she was elected
2004	Union of Ukrainians in Romania		10888	0.11%	MM (2176) SV (1406) TM (976)	Tcaciuc Ștefan, deceased in July 2005	Maramureș
						Buciuta Ștefan – since July 2005	Maramureș
2008	The Union of Ukrainians in Romania	42	9338	0.14%	SV (1398) MM (753) TM (594)	Buciuta Ștefan	Maramureș 7

Table 2.19.2. Ukrainians – local council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of localities where they had candidates	# of local councilors elected	# of localities where represented in the council
1996	Union of Ukrainians in Romania	2973	23	21	12
2000	Union of Ukrainians in Romania	3970*	39	26	11
	Democratic Union of Ukrainians in Romania	781	11	6	3
2004	Union of Ukrainians in Romania	5448	53	29	20
2008	Union of Ukrainians in Romania	2049	30	11	9
	Democratic Union of Ukrainians in Romania	872	15	1	1

* In 2000, in Timișoara, UUR was member of an electoral alliance also including UBBR and UDSCR. The alliance received 283 votes and won no councilor's seats. These votes are not included in the table.

In 1996 UUR obtained local councilor's seats in the following localities: Caraș-Severin county – Copăcel (2 seats); Maramureș county – Bocicioiu Mare (2), Poienile de sub Munte (4), Remeți (3), Repedea (1), and Ruscova (2); Timiș county – Bârna (2), Știuca (1), and Victor Vlad Delamarina (1); Tulcea county – Ceatalchioi (1), Hamcearca (1), and Sfântu Gheorghe (1). In Suceava county they had no candidates, at least not under the label of the organization. UUR fielded seven candidates for mayor's offices, with the best result in Remeți (Maramureș county), where the candidate made it into the second round.

In 2000 UUR obtained representation in Poienile de sub Munte (3 seats), Remeți (4), Repedea (1), Rona de Sus (2), Ruscova (5), Maramureș county; in Micula (1), Satu Mare county; in Calafindești (4), Izvoarele Sucevei (2), and Ulma (1), Suceava county; in Bârna (2) and Știuca (1), Timiș county. Despite having candidates in six localities in Tulcea county too, they won no local council seats there. The UUR candidates won the mayor's office in Ruscova and in Calafindești, while in Rona de Sus the UUR candidate got it into the second round.

The same year, the rival organization, UDUR, obtained three seats in Bocicioiu Mare, one in Ruscova, and two in Mușenița (Suceava county); their candidate for the mayor's office in the Mușenița got in the second round.

In 2004 UUR was again the only organization of the Ukrainians standing in the elections, and obtained local council seats in the following localities: Târnova (1), Arad county; Căndești (1) and Mihăileni (2), Botoșani county; Copăcele (1), Caraș-Severin county; Bocicioiu Mare (3), Poienile de sub Munte (1), Remeți (2), Repedea (1), Rona de Sus (1), Ruscova (4), all from Maramureș county; Bălcăuți (1), Izvoarele Sucevei (2), Moldova Sulița (1), Ulma (1), Suceava county; Bârna (1), Criciova (1), Darova (1), Știuca (1), Victor Vlad Delamarina (1), Timiș county; Murighiol (2), Tulcea county. The UUR candidates for the mayor's office were unsuccessful, none of them got even into the second round.

Since 2008 UUR has two local councilors in Mihăileni and Remeți, and one in each of the following localities: Bocoioiu Mare, Repedea, Rona de Sus, Ruscova, Bârna, Criciova, and Stiuca. Table 2.19.2 clearly shows that UUR had the worst results in 2008 (probably the worst in the entire history of the organization). The organization retained only half of the local councilor's seats it had held since the previous election. Moreover, UUR failed to obtain any seats in Suceava and Tulcea counties, and none of its eight candidates for mayor's offices gathered enough votes to enter the second round.

Nevertheless, the weak performance of UUR cannot be explained by the competition posed by UDUR; the latter organization participated again in the 2008 elections, after a break in 2004. It fielded candidates for the local councils in Brăila, Sighetu Marmăției, Oncești, Poienile de Sub Munte, Remeți, Repedea, Rona de Sus, Ruscova (Maramureș county), Brodina, Dărmănești, Moldovița, and Ulma (Suceava county). However, it obtained only one seat, in Ruscova.⁵³ Furthermore, none of its candidates for the mayor's office in Poienile de sub Munte, Ruscova, Brodina, and Ulma made it into the second round.

It should be mentioned that in 2008 UUR fielded candidates for the Timișoara Local Council and for the Timiș County Council on the lists of DAHR, which also included representatives of the Serbian, Italian, and Bulgarian minorities. The county council list was unsuccessful; in Timișoara however, the minorities obtained two seats in the local council. The first seat has been assigned to the representative of DAHR for the entire period of the mandate, while the second seat is to be shared by rotation among the Serbians, Italians, Bulgarians, and Ukrainians, each minority having a representative in the council for the period of one year.

Table 2.19.3. Ukrainians – county council election results

Year	Name of organization	Votes obtained	# of county councilors elected	Counties where candidates were fielded
1996	Union of Ukrainians in Romania	9262	2	MM, TM, TL
2000	Union of Ukrainians in Romania	5928*	0	CS, MM, SM, SV, TL
	Democratic Union of Ukrainians in Romania	2308	0	MM, SV, TL
2004	Union of Ukrainians in Romania	6815	0	CS, MM, SM, SV, TL
2008	Union of Ukrainians in Romania	2243	0	BT, MM, SV
2008	Democratic Union of Ukrainians in Romania	1009	0	MM, SV

* The 2000 election results of UUR do not include the votes obtained in Timiș county by the electoral alliance consisting of the UBRR, UUR, and UDSCR (1335 votes, no seat).

In the period discussed, UUR obtained two county council seats, both in 1996 (in Maramureș and Tulcea counties). Since 2000 the Ukrainians have had no representatives in county councils. In 2008 the UUR candidate for the Maramureș county council presidency received 1267 votes (0.66%).

Conclusions

■ At present nineteen ethnic minorities are represented in the Parliament of Romania, a situation which places the country in top positions worldwide in this respect. Eighteen of these communities are represented due to the existence of special reserved seats, allocated in addition to the total number of deputy seats. The nineteenth community (the Hungarians) has obtained parliamentary representation by passing the electoral threshold in every election. The number of eighteen minorities has been gradually achieved between 1990 and 2000. In 1990 the special minority seats were *guaranteed*, i.e. the strongest

53 UDUR would have obtained a seat in two other localities too (Remeți and Repedea), had the special electoral provision concerning minority representation not been applied. UDUR failed to get represented in both of these cases because UUR had already obtained seats in the local councils.

organization representing each minority was automatically given a seat in the Chamber of Deputies. In the first parliamentary elections twelve minorities received deputy seats due to this special measure: the Armenians, the Bulgarians, the Germans, the Greeks, the Poles, the Roma, the Lippovan Russians, the Serbians and Krashovani, the Slovaks and Czechs, the Tartars, the Turks, and the Ukrainians.

Since 1992, according to the modified law, the minority seats are no longer reserved (in the sense of guaranteeing representation irrespectively of the electoral result), but obtainable by reaching a symbolic threshold. Even if the representation of minorities is not guaranteed any more, the threshold is quite accessible; consequently the parliamentary presence of minorities remained practically safeguarded. In 1992, the Italians joined the twelve minorities that had already achieved representation in the Romanian Parliament, in 1996 – the Albanians and the Jewish, and in 2000 – the Croatians, the Macedonians, and the Ruthenians.

No changes have occurred with regard to either the number of the represented minorities, or the organizations holding these seats since 2000. This “freezing” of the situation was caused by the introduction of more difficult candidature conditions for minority organizations outside Parliament, before the 2004 elections. The differentiated treatment of organizations inside and outside Parliament is hard to justify; it has been criticized as discriminatory and its negative effects upon the political competition and pluralism are obvious. The excessive fragmentation of votes within minority communities had indeed reached worrying proportions in previous elections. Moreover, certain organizations with ambiguous minority character appeared, thus the situation had to be managed somehow. Notwithstanding these arguments, the changes introduced are much too severe and give unjustified advantage to the organizations already represented in Parliament. Unfortunately, despite the harsh criticism addressed by both national and international experts and fora (e.g. the Venice Commission), the discriminative elements have not been eliminated; on the contrary, new restrictions have been introduced in 2008.

As the “small” national minorities have been constantly receiving one deputy seat, analyzing tendencies in time makes sense only in the case of Hungarians. Here one can witness a slow but obvious decrease regarding both the percentage of votes obtained and the number of elected MPs. For the “small” minorities the evolution of votes obtained is rather interesting: the further we depart from 1990, the more uniform the distribution of votes cast for these organizations becomes across the counties. To put it differently, the distribution of votes cast for these organizations reflects less and less the geographic distribution of the minority communities in question.

The phenomenon became most visible in 2008, when the minorities obtained a very good percentage, at least compared to the results of the 2004 elections. This can most probably be explained by the increasing number of “sympathy votes” given by persons not belonging to the minorities. These votes can also be interpreted as protest votes, cast against the main political parties. It would be interesting to know precisely to what extent the success of minority organizations can be attributed, on the one hand, to votes of the members of the minorities, and, on the other hand, to protest votes of those disillusioned with the (national) political parties. The results of the 2008 elections suggest an increased importance of the latter component, as certain minority organizations have obtained more votes than the number of persons who had declared themselves as belonging to the respective minorities.

While the parliamentary representation of all but one minority has been stable due to the special seats, the presence of ethnic minorities in the local councils – with a few exceptions – has been constantly decreasing since 2000. The phenomenon is most worrisome in the case of the “small” minorities such as Lippovan Russians, Serbians, Slovaks and Czechs, Turks, Tartars, or Ukrainians. Although the demographic decrease must have also contributed to the weakening of the results, the negative tendency is caused primarily by the changes in electoral legislation. The electoral thresholds gradually introduced in 2000 and 2004 have turned out to be difficult obstacles for the minorities, especially in localities where their percentage is low. In the absence of effective provisions of electoral affirmative action, truly able to facilitate minority representation, the minorities have disappeared from many local councils. Although a special provision aimed to help minorities was adopted in 2004, it can only be applied for local councils, and not for county councils; moreover, it is an ill-designed provision which has failed to improve minority representation.

The electoral thresholds also had an indirect effect upon minority organizations, which seems to have even more serious consequences than that those caused by the direct effect. The higher thresholds have not only reduced the number of seats obtained by minorities, but have also contributed to the decrease of the number of relevant parties in the Romanian party system. This decrease in the political fragmentation, along with the stabilization of election patterns (decreased electoral volatility),

indicate a higher degree of institutionalization attained by the Romanian party system. A higher degree of institutionalization is a positive development, as it enhances political stability and is evidence for the consolidation of democracy (On the institutionalization of party systems see Mainwaring–Scully 1995). Notwithstanding this, the higher degree of institutionalization had a negative secondary effect on minority organizations.

Today the Romanian political landscape is dominated by a few major political parties. In the context of this well-consolidated party system, chances of gaining access, on local level, to resources from upper levels (i.e. from county level or from Bucharest) are much better through political parties than through certain organizations which at the upper decision-making levels are insignificant, as is the case of minority organizations. Consequently, even in localities where the percentage of the minority population is very high, candidature becomes more advantageous on the slate of one of the major national parties than under the label of a minority organization. Probably the cooptation of some minority politicians by political parties can be explained by the fact that the political ambitions of these individuals can be more easily satisfied within a political party than within a minority organization. The only different case is that of Hungarians, because of their presence in the center and in county councils, and also because of their connections to the kin-state. In their case the lobby for resources on local level can be effective through the ethnic organization as well.

Table 3.1 gives an overview of the results obtained by minority organizations in the 2004 and 2008 elections and of the demographic situation of minorities according to the 2002 census. It is obvious that on the local level almost every national minority is seriously under-represented. The Hungarians are in a somewhat better position, as, to the seats obtained by Hungarian organizations, we must add a substantial number of independent councilors elected in localities from the areas inhabited mainly by Hungarians. The trend is nevertheless negative even for Hungarians, especially in counties where their percentage is low (Alba, Arad, Bistrița-Năsăud, Brașov, Caraș-Severin, Hunedoara, Maramureș, Sibiu, Timiș).

The figures in the table show a clear under-representation of the “small” minorities and a comparison between the 2004 and the 2008 election results suggests a decline instead of an improvement, as the under-representation has become more serious in 2008. The greatest difference in the minority percentage and representation in local councils can be observed in the case of the Roma population. Although “large” in demographic terms, the Roma minority is rather similar to the “small” minorities. Until 2000, the political life of the Roma had been characterized by excessive fragmentation, as more than ten rival organizations participated in elections. After 2004, only one organization has survived (or perhaps two, as the Alliance for the Unity of the Roma participated in the local elections again in 2008). The consequence has been a decrease in the number of seats obtained, which suggests the incapacity of a single organization to cover all the various groups within the Roma ethnic community. Another problem of the Roma organizations is the very low success rate of candidatures, which is related to a very high variability of the localities where Roma organizations field candidates. This, in turn, is caused by the incapacity to develop and maintain a network of operable local organizations.

The under-representation of minorities on the local and county levels and the negative trend in this respect could be counteracted only by adopting special measures of electoral affirmative action that are indeed able to facilitate the presence of minorities in decision-making bodies. Unfortunately, the measure included in the electoral law in 2004 is far from being efficient and may even have the contrary effect, so as to take away seats from the minorities, seats which they would have acquired had they been treated identically with the political parties. In 2004 there were eight cases when the provision helped the minorities and six cases when it prevented them from obtaining a seat. In 2008 there were four positive cases and five negative ones. Thus, the actual gain of minority organizations was two seats in 2004, while in the 2008 the balance was negative.

Obviously, the minorities themselves are aware of the uselessness of the provision; thus, they submitted a bill for the amendment of Law no. 67/2004, suggesting the introduction of a mechanism similar to the one in force at the level of the Chamber of Deputies.⁵⁴ According to the draft, minority organizations obtaining no councilor’s seats would be entitled to a seat if they obtained a number of votes equal to 10% of the average number of valid votes needed to elect one councilor in the given constituency.

54 Bill for the amendment and completion of Law no. 67 / 2004 on the election of local administration. Documents available at the address: http://www.cdep.ro/pls/proiecte/upl_pck.proiect?idp=7543 [last accessed 15 September 2008].

Nevertheless, a single seat would be awarded for all organizations in this situation, whilst in many cases several minorities live in the same locality. The proposal, however, does not include details concerning the method by which minority organizations would “share” that seat among themselves.

Certainly, such a measure would improve the representation of minorities in local councils, at least as far as numbers are concerned. Nevertheless, it would not solve the other problem concerning the regulation in force, i.e. the favoring of a single minority organization at the expense of others. Moreover, the bill suggests the institutionalization of this practice. Its effects would be similar to what happened in the Chamber of Deputies after the introduction of restrictions regarding the candidature of organizations outside Parliament. Obviously, allocating more than one seat would not only result in a disproportionately high representation of minorities in councils, but it would also lead to an increase in the number of minority organizations trying to get represented, including organizations with a questionable minority character. The conclusion is that the alternative suggested by minorities would improve, to a certain extent, their representation, but it would not be a very good solution. On the one hand it would institutionalize the lack of pluralism, while on the other hand, in a form adapted to facilitate pluralism (with more seats awarded), it would be deficient for other reasons.

Thus, on local level, we have an unsatisfactory regulation in force and an equally inappropriate proposal to replace it; both are limited by the logic of the system used on parliamentary level, which favors in an unjustified manner a single organization of each minority and reduces the chances of political pluralism. What would be desirable? In the short term, the least that can be done is abolishing the special provision presently used on local level, and returning to the previous state, in which minority organizations were treated as if they were political parties. This would at least simplify the seat allocation procedure, without causing minorities too much harm; further, it would end the discrimination of the Hungarians and eliminate a potential source of conflict between minorities living together in the same localities (in the event that they gained representation one to the detriment of another). The withdrawal of the special provision, however, cannot solve the problems created by the introduction of electoral thresholds. Consequently, in the long run, the Romanian system of minority representation should be thoroughly redesigned on both central and local levels; otherwise, the negative trend in minority representation will surely become irreversible.

Table 3.1. Results of minority organizations in the 2004 and 2008 local elections

Minority	Number of persons in the 2002 census	Percentage in population in 2002 (%)	Name of organization	Local council votes 2004	Local council votes 2004 (%)	Seats 2004	Seats 2004 (%)	Local council votes 2008	Local council votes 2008 (%)	Seats 2008	Seats 2008 (%)
Hungarians	1431807	6.61%	Democratic Alliance of Hungarians in Romania	455625	4.92%	2481	6.20%	404657	4.75%	2196	5.45%
Roma	535250	2.47%	Hungarian Civic Party PRSDR/"Pro Europe" Roma Party Alliance for the Unity of Roma	n.p. 69293 n.p.	n.p. 0.75% n.p.	n.p. 189 n.p.	n.p. 0.47% n.p.	79238 55743 3810	0.93% 0.65% 0.04%	488 202 4	1.21% 0.50% 0.01%
Ukrainians	61091	0.28%	Union of Ukrainians in Romania	5448	0.06%	29	0.07%	2049	0.02%	11	0.03%
Germans	60088	0.28%	Democratic Union of Ukrainians in Romania	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	872	0.01%	1	<0.01%
Lippovan Russians	36397	0.17%	Democratic Forum of Germans in Romania The Community of Lippovan Russians in Romanian	77573 4309	0.84% 0.05%	96 21	0.24% 0.05%	44626 2219	0.52% 0.02%	79 14	0.20% 0.03%
Turks	32596	0.15%	Did not participate in the local elections								
Tartars	24137	0.11%	Democratic Union of Turkish Muslim Tartars in Romania	5589	0.06%	3	0.01%	2810	0.03%	2	<0.01%
Serbians	22518	0.10%	Union of Serbians in Romania	2120	0.02%	11	0.03%	1020	0.01%	6	0.01%
Slovaks and Czechs	17199 + 3938 = 21137	0.0%	Democratic Union of Slovaks and Czechs in Romania	3048	0.03%	20	0.05%	2219	0.02%	14	0.03%
Bulgarians	8092	0.04%	Bulgarian Union in Banat – Romania	1645	0.02%	5	0.01%	1152	0.01%	8	0.02%
Croatians	6786	0.03%	Union of Croats in Romania	760	0.01%	6	0.01%	395	<0.01%	6	0.01%
Greeks	6513	0.03%	Hellenic Union in Romania	4036	0.04%	0	0.00%	318	<0.01%	1	<0.01%
Jews	5870	0.03%	Did not participate in the local elections								
Poles	3671	0.02%	"Dom Polski" Union of the Poles in Romania	533	0.01%	2	<0.00%	335	<0.01%	3	0.01%
Italians	3331	0.02%	Italian Community in Romania Association of Italians in Romania RO.AS.IT	41 n.p.	0.00% n.p.	0 n.p.	0.00% n.p.	n.p. 392	n.p. <0.01%	n.p. 0	n.p. 0.00%
Armenians	1780	0.01%	Union of Armenians of Romania	1118	0.01%	0	0.00%	213	<0.01%	0	0.00%
Slavic Macedonians	731	0.00%	Association of Macedonians of Romania	923	0.01%	0	0.00%	300	<0.01%	0	0.00%
Albanians	520	0.00%	League of Albanians in Romania	1098	0.01%	0	0.00%	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
Ruthenians	262	0.00%	The Cultural Union of Ruthenians in Romania	1369	0.01%	0	0.00%	137	<0.01%	0	0.00%
Total "small" minorities	830770	3.83%		178903	1.93%	382	0.95%	118610	1.39%	351	0.87%

Bibliography

ALIONESCU, Ciprian-Călin

2004 Parliamentary Representation of Minorities in Romania. *Southeast European Politics* 1. (V) 60–75.

DUVERGER, Maurice

1951 [1963] *Political Parties: Their Organization and Activity in the Modern State*. Methuen–Wiley, London–New York.

GARAZ, Stela

2009 *The Impact of Horizontal Concentration of Power on Ethnic Mobilization in Post-Soviet Georgia*. Unpublished paper presented at the Doctoral Seminar of the Department of Political Science, Central European University.

HORVÁTH István

2002 *Facilitating Conflict Transformation: Implementation of the Recommendations of the OSCE High Commissioner on National Minorities to Romania, 1993-2001*. Centre for OSCE Research, Hamburg.

MAINWARING, Scott – SCULLY, Timothy

1995 Party Systems in Latin America. In: MAINWARING, Scott – SCULLY, Timothy R. (coord.): *Building Democratic Institutions: Party Systems in Latin America*. Stanford University Press, Stanford, 1-34.

MEIER, Petra

2007 *Who Is Who? Defining Groups Entitled to Reserved Seats in National Legislatures*. Working paper, <http://www.paviagroup.be/documents/Meier.07.WholisWho.doc>

OPRESCU, Dan

1999 Politici publice pentru minoritățile naționale din România. *Sfera Politicii* 66. (7) 13–18.

2001 Un pas greșit în direcția cea bună. *Sfera Politicii* 87-88. (9) 46–56.

PITKIN, Hanna Fenichel

1967 *The Concept of Representation*. University of California Press, Berkeley, CA

REYNOLDS, Andrew – REILLY, Ben – ELLIS, Andrew

2005 *Electoral System Design: The New International IDEA Handbook*. IDEA, Stockholm.

STAN, Valentin et alii

2004 *Alegerile locale 2004. O lecție politică*. Institutul pentru Politici Publice, București. Textul se găsește la adresa: <http://www.ipp.ro/altmateriale/alegeri%20locale%202004.pdf>, 59-61. [last accessed 17 September 2008].

SZÉKELY István Gergő

2008 *Reprezentarea minorităților naționale la nivel local - o evaluare a legislației electorale românești pe baza rezultatelor alegerilor locale din 2004 și 2008*. Studii de Atelier. Cercetarea Minorităților Naționale din România – Working Papers in Romanian Minority Studies, Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, Cluj-Napoca.

VENICE COMMISSION

2004 *Opinion On The Law For The Election Of Local Public Administration Authorities In Romania* (CDL-AD(2004)040). [http://www.venice.coe.int/docs/2004/CDL-AD\(2004\)040-e.asp](http://www.venice.coe.int/docs/2004/CDL-AD(2004)040-e.asp) [last accessed 14 September 2008].

DESPRE INSTITUTUL PENTRU STUDIAREA PROBLEMELOR MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

ABOUT THE ROMANIAN INSTITUTE FOR RESEARCH ON NATIONAL MINORITIES

A NEMZETI KISEBBSÉGKUTATÓ INTÉZETRŐL

INSTITUTUL PENTRU STUDIAREA PROBLEMELOR MINORITĂȚILOR NAȚIONALE (ISPMN) funcționează ca instituție publică și ca personalitate juridică în subordinea Guvernului și în coordonarea Departamentului pentru Relații Interetnice. Sediul Institutului este în municipiul Cluj-Napoca.

■ Scop și activități de bază

studierea și cercetarea inter- și pluridisciplinară a păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, studiarea aspectelor sociologice, istorice, culturale, lingvistice, religioase sau de altă natură ale minorităților naționale și ale altor comunități etnice din România.

■ Direcții principale de cercetare

Schimbare de abordare în România, în domeniul politicilor față de minoritățile naționale: analiza politico-instituțională a istoriei recente;
Dinamica etno-demografică a minorităților din România;
Revitalizare etnică sau asimilare? Identități în tranziție, analiza transformărilor identitare la minoritățile etnice din România;
Analiza rolului jucat de etnicitate în dinamica stratificării sociale din România;
Patrimoniul cultural instituțional a minorităților din România;
Patternuri ale segregării etnice;
Bilingvismul: modalități de producere, atitudini și politici publice;
Noi imigranți în România: modele de încorporare și integrare;

The ROMANIAN INSTITUTE FOR RESEARCH ON NATIONAL MINORITIES (RIRNM) is a legally constituted public entity under the authority of the Romanian Government. It is based in Cluj-Napoca.

■ Aim

The inter- and multidisciplinary study and research of the preservation, development and expression of ethnic identity, as well as social, historic, cultural, linguistic, religious or other aspects of national minorities and of other ethnic communities in Romania.

■ Major research areas

Changing policies regarding national minorities in Romania: political and institutional analyses of recent history;
Ethno-demographic dynamics of minorities in Romania;
Identities in transition – ethnic enlivening or assimilation? (analysis of transformations in the identity of national minorities from Romania);
Analysis of the role of ethnicity in the social stratification dynamics in Romania;
The institutional cultural heritage of minorities in Romania;
Ethnic segregation patterns;
Bilingualism: ways of generating bilingualism, public attitudes and policies;
Recent immigrants to Romania: patterns of social and economic integration.

A kolozsvári székhelyű, jogi személyként működő NEMZETI KISEBBSÉGKUTATÓ INTÉZET (NKI) a Román Kormány hatáskörébe tartozó közintézmény.

■ Célok

A romániai nemzeti kisebbségek és más etnikai közösségek etnikai identitásmegőrzésének, -változásainak, -kifejeződésének, valamint ezek szociológiai, történelmi, kulturális, nyelvészeti, vallásos és más jellegű aspektusainak kutatása, tanulmányozása.

■ Főbb kutatási irányvonalak

A romániai kisebbségpolitikában történő változások elemzése: jelenkortörténetre vonatkozó intézménypolitikai elemzések;

A romániai kisebbségek népességdemográfiai jellemzői;

Átmeneti identitások – etnikai revitalizálás vagy asszimiláció? (a romániai kisebbségek identitásában végbemenő változások elemzése);

Az etnicitás szerepe a társadalmi rétegződésben;

A romániai nemzeti kisebbségek kulturális öröksége;

Az etnikai szegregáció modelljei;

A kétnyelvűség módozatai, az ehhez kapcsolódó attitűdök és közpolitikák;

Új bevándorlók Romániában: társadalmi és gazdasági beilleszkedési modellek.

A apărut/Previous issue/Megjelent:

■ Nr. 1.

Kiss Tamás – Csata István: *Evoluția populației maghiare din România. Rezultate și probleme metodologice. Evolution of the Hungarian Population from Romania. Results and Methodological Problems*

■ Nr. 2.

Veres Valér: *Analiza comparată a identității minorităților maghiare din Bazinul Carpatic. A Kárpát-medencei magyarok nemzeti identitásának összehasonlító elemzése.*

■ Nr. 3.

Fosztó László: *Bibliografie cu studiile și reprezentările despre romii din România – cu accentul pe perioada 1990–2007.*

■ Nr. 4.

Remus Gabriel Anghel: *Migrația și problemele ei: perspectiva transnațională ca o nouă modalitate de analiză a etnicității și schimbării sociale în România.*

■ Nr. 5.

Székely István Gergő: *Soluții instituționale speciale pentru reprezentarea parlamentară a minorităților naționale*

■ Nr. 6.

Toma Stefánia: *Roma/Gypsies and Education in a Multiethnic Community in Romania*

■ Nr. 7.

Marjoke Oosterom: *Raising your Voice: Interaction Processes between Roma and Local Authorities in Rural Romania*

■ Nr. 8.

Horváth István: *Elemzések a romániai magyarok kétnyelvűségéről*

■ Nr. 9.

Rudolf Gräf: *Palatele țigănești. Arhitectură și cultură*

■ Nr. 10.

Tódor Erika Mária: *Analytical aspects of institutional bilingualism. Reperle analitice ale bilingvismului instituțional*

■ Nr. 11.

Székely István Gergő: *The representation of national minorities in the local councils – an evaluation of Romanian electoral legislation in light of the results of the 2004 and 2008 local elections. Reprezentarea minorităților naționale la nivel local – O evaluare a legislației electorale românești pe baza rezultatelor alegerilor locale din 2004 și 2008*

■ Nr. 12.

Kiss Tamás – Barna Gergő – Sólyom Zsuzsa: *Erdélyi magyar fiatalok 2008. Közvélemény-kutatás az erdélyi magyar fiatalok társadalmi helyzetéről és elvárásairól. Összehasonlító gyorsjelentés. Tinerii maghiari din Transilvania 2008. Anchetă sociologică despre starea socială și așteptările tinerilor maghiari din Transilvania. Dimensiuni comparative*

■ Nr. 13.

Yaron Matras: *Viitorul limbii Romani: către o politică a pluralismului lingvistic*

■ Nr. 14.
Sorin Gog: *Cemeteries and dying in a multi-religious and multi-ethnic village of the Danube Delta*

■ Nr. 15.
Irina Culic: *Dual Citizenship Policies in Central and Eastern Europe*

■ Nr. 16.
Mohácsék Magdolna: *Analiza finanțării alocate organizațiilor minorităților naționale*

■ Nr. 17.
Gidó Attila: *On Transylvanian Jews. An Outline of a Common History*

■ Nr. 18.
Kozák Gyula: *Muslims in Romania: Integration Models, Categorization and Social Distance*

■ Nr. 19.
Iulia-Elena Hossu: *Strategii de supraviețuire într-o comunitate de romi. Studiu de caz Comunitatea „Digului”, Orăștie, județul Hunedoara*

În pregătire/Next issues/Előkészületben

■ Nr. 21.
Peti Lehel: *Transnational Ways of Life, Secularization and Sects. About the Interpretive Possibilities of New Religious Phenomena from the Moldavian Csángó Villages*
Câteva elemente ale schimbării perspectivei religioase: secularizarea, transnaționalismul și adoptarea sectelor în satele de ceangăi din Moldova